ADAM YAYINLARI
©
Adam Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Birinci Basım : Ekim 2001

Kapak Tasarımı : Emre Senan

01.34.Y.0016.820
ISBN-975-418-684-7

YAZIŞMA ADRESİ : ADAM YAYINLARI, KÜÇÜKPARMAKKAPI SOK. NO. 17. 80060 BEYOĞLU - İSTANBUL
TEL: (0 - 212) 293 41 05 - 292 09 47 (3 HAT) e-mail : adam@ada.net.tr FAKS: (0 - 212) 293 41 08

Charles Baudelaire

●

Kötülük Çiçekleri
Les Fleurs du Mal

Şiir

Türkçesi : Ahmet Necdet

ADAM

(Boş Sayfa)

SUNUŞ

Edebiyatımızda Baudelaire'in değer ve önemini fark eden ilk şair veya çevirmenimiz kimdir, kim olabilir? Yaptığımız küçük bir araştırma sonunda, daha önce Suut Kemal Yetkin tarafından ileri sürülen "*Servet-i Fünun* şair ve yazarları, başta Fikret olmak üzere O'nun adını bile anmamışlardır"[1] savının doğru olmadığını saptamış ve Baudelaire'in bu edebiyat çevresinde 1890'lı yıllardan itibaren bilinen ve önemsenen bir şair olarak kabul edildiği sonucuna varmış bulunuyoruz. Söz konusu şair ve yazarlar, şu isimlerden oluşmaktadır: Tevfik Fikret, Cenab Şahabettin ve Hüseyin Cahit.[2] Bununla beraber Baudelaire'in değer ve önemini asıl fark eden edebiyatçılarımız, Yahya Kemal (1884-1958) ve Şahabeddin Süleyman (1885-1919) olmuştur.

Gençliğini 1903-1912 yılları arasında Paris'te geçiren Yahya Kemal, bu dönemi "*Eski Paris*" şiirinde dile getirirken şöyle bir tablo çizer:

Eski Paris'te bir ömür geçti;
Jaurés'nin gür sadâsı devrinde,
Tuncu canlandıran ilâh'tı Rodin;
Verlaine absent'i Baudelaire afyonuna
Karışan bir sihirli hazdı şiir.

Şairimiz bununla da yetinmez; oturur, Baudelaire'e ve *Kötülük Çiçekleri*'ne hayranlığını açık yüreklilikle ortaya koyan "Büyü Şiir"i kaleme alır. Pek çoğumuzun gözünden kaçan bu ilgi çekici ve güzel şiiri, buraya almak istiyorum. İşte "Büyü Şiir":

Paris'te genç iken koyu Baudelaire-perest idim.
Balkon'la, *Yolculuk*'la, *Güzellik*'le mest idim.

Sinmişti şi'ri rûhuma ulvî keder gibi;
Absent'e damla damla sızan bir şeker gibi.

Hulyâsının yarattığı iklîm o başka yer!
Gür defnelerle çevrili, afyonlu bahçeler...

Her zevki bir harâm olan efsunlu cennetin
Koynunda vardı lezzeti bin türlü nîmetin.

Bir gün vedâ edip o diyârın hayâtına.
Döndüm bütün bütün vatanın kâinatına.

Lâkin o bahçelerde geçen devre'den beri.
Kalbimde solmamıştır o şi'rin çiçekleri.

Çok yeni bir araştırmaya göre, "Mecmua-i Edebiyye"de (Sayı: 12, İstanbul 1899) imzasız olarak yayımlanan "İ'tilâ / Élévation", dilimizdeki ilk Baudelaire şiir çevirisini oluşturmaktadır.[3] Bunu izleyen öteki çeviri-şiir örnekleri ise, Şahabeddin Süleyman imzasını taşır (1914). Bununla birlikte, onun şiirini Türkçemize ilk kez bir bütün olarak mal etmeyi deneyen ilk çevirmenimiz Alişanzâde İsmail Hakkı Bey'dir, denebilir. Paul Valéry'nin Baudelaire üzerine kaleme aldığı bir incelemeyle birlikte *Les Fleurs du Mal*'in büyük bir bölümünü *Elem Çiçekleri* başlığı altında Türkçeye çeviren Alişanzâde, ne yazık ki, bunu ölçü ve uyak koşuluna uymayarak serbest bir tarzda gerçekleştirmiştir. 1927'de Arap harfleriyle basılan bu kitabın, ağdalı dili ve şiirsiz anlatımı ile, çeviri edebiyatımıza çok önemli bir katkıda bulunduğunu söylemek güçtür.

Cumhuriyet döneminde Baudelaire'i iyi anlayan ve onun şiirlerini güzel çevirileriyle Türkçemize taşıyan Cahit Sıtkı Tarancı ile Ahmet Muhip Dıranas'ı burada saygıyla anmak isterim. Onlara daha sonra katılan şair ve çevirmenlerimizin adları uzun bir liste oluşturmaktadır : Sabri Esat Siyavuşgil, Orhan Veli Kanık, Sabahattin Eyuboğlu, Sabahattin Teoman, Sait Maden, Suut Kemal Yetkin, Necdet Bingöl, Abdullah Rıza Ergüven, Erdoğan Alkan, Sabahattin Kudret Aksal, Ahmet Necdet ve başkaları. Baudelaire'in şiirlerini Alişanzâde İsmail Hakkı Bey dışında kitap olarak yayımlayan edebiyatçılarımız ise şunlardır : Vasfi Mahir Kocatürk (1957), Şükran Kurdakul (1959), Abdullah Rıza Ergüven (1961) Suut Kemal Yetkin (1967), Sabahattin Kudret Aksal (1991), Ahmet Necdet (1992), Sait Maden (1996), Erdoğan Alkan (1999).[4]

Yukarıdaki listeye Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayımladığı "Tercüme" dergisi (sayı: 61, Ocak-Mart 1958) ile Bursa'da yayımlanan "TÖMER Çeviri" dergisindeki (sayı: 4/14, 1998) "Baudelaire Özel Bölümü"nü de eklememiz gerekiyor. Bu özel bölümler, çeşitli şiir çevirilerini gözden geçirmek isteyenler için önemli bir kaynak olabilir. Ayrıca, Baudelaire'in düzyazı-şiir'lerini *Paris Sıkıntısı* (beşinci baskı : 1998) başlığı ile dilimize kazandırılan Tahsin Yücel de, büyük şairin yapıtını bir başka yönüyle bütünlemiş bulunmaktadır.

Baudelaire'in şiiri üzerine Fransa'da ve dünyada şimdiye kadar pek çok şey yazıldı ve elbetteki daha çok şey yazılacak. Bu satırların yazarı da, bundan birkaç yıl önce şu notu düşmüştü bu devrimci şair için: "Edebiyat tarihleri ve antolojiler, Modern Fransız Şiiri'ni Baudelaire'le başlatmakta söz birliği etmiş gibidirler. *Les Fleurs du Mal / Kötülük Çiçekleri* (1857) başlığı altında topladığı şiirleriyle Baudelaire, Romantizm'den arta kalan güçlü ve coşkulu temaları sürdürmek yerine, büyük kentin sancı dolu karşıtlıklarını yansıttı : Devrimcilik ve tutuculuk, bedensel hazlar ve gizemcilik, toplumsal yaşam ve içe kapanış, Hıristiyanlık ve tanrıtanımazlık... bütün bu karşıtlıklar, hem sınırsız bir içtenlik, hem de kendini gizleme adına Baudelaire'ci bir şiirin kapılarını açtı. XIX. yüzyılın ikinci yarısında Romantizm'in ve Parnasse'ın çifte etkisini yansıtan şiir ortamı, Baudelaire'in *Correspondances* / Uyuşumlar şiirinde uç veren Sembolizm'in etkisiyle, us ve sağduyunun hesaplaştığı farklı bir düzleme taşındı. Böylece yeni düşünce akımlarının yolu da açılmış oldu."[5]

Ahmet Necdet
Pangaltı, Ocak 2001

(1) Suut Kemal Yetkin : *Baudelaire ve Kötülük Çiçekleri*, Varlık Yayınları, İstanbul 1967, ss. 6-7.

(2) Ahmet Necdet: "İlk Baudelaire Çevirmenimiz Şahabeddin Süleyman (mı?)", "Varlık", Eylül 1995, s. 46.

(3) Ayşe Yıldız: "Mecmua-i Edebiyye / Tahlilî fihrist, inceleme ve seçilmiş yazılar" (Fatih Üniversitesi, yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul 2001.

(4) Bunların arasında yer alan Kocatürk'ün *Elem Çiçekleri* ve Alkan'ın *Kötülük Çiçekleri* başlıklı çeviri yapıtlarını, *Les Fleurs du Mal*'i bir bütün olarak okura sunması nedeniyle, ayrıca anılmaya değer buluyoruz.

(5) Ahmet Necdet : *Baudelaire'den Günümüze Fransız Şiiri Antolojisi*, Adam Yayınları, İstanbul 1997, s. 7.

KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ
LES FLEURS DU MAL

Bu çeviride, *Les Fleurs du Mal*'in Yves Florenne tarafından notlandırılarak yeni bir sıraya göre düzenlenmiş 1972 baskısı (Livre de Poche) esas alınmıştır.

BU HASTALIKLI ÇİÇEKLERİ
KUSURSUZ ŞAİR
FRANSIZ EDEBİYATININ YETKİN BÜYÜCÜSÜ
SEVGİDEĞER VE SAYGIDEĞER
DOSTUM VE ÜSTADIM
THÉOPHILE GAUTIER'YE
EN DERİN VE ALÇAKGÖNÜLLÜ
DUYGULARLA
İTHAF EDİYORUM

C. B.

(Boş Sayfa)

OKUYUCUYA

Bönlükler, yanılgılar, günahlar, cimrilikler,
İşleyip tenimize, kaplar ruhlarımızı,
Ve besleriz sevimli pişmanlıklarımızı,
Kendi bitini nasıl beslerse dilenciler.

Günahlarımız katı, pişmanlığımız gevşek;
Sık sık ceza öderiz itiraflarımıza,
Ve sevinçle döneriz o çamurlu yollara,
İğrenç gözyaşlarıyla kirim çıkar diyerek.

Bu Kocaman Şeytan'dır kötülük yastığında
Esrimiş ruhumuzu uzun uzun sallayan,
Ve görkemli madeni irademizin o an
Bir buhar olup uçar bu bilgiç kimyacıyla.

Hep o Şeytan'dır bizim iplerimizi tutan!
Oltaya takılırız iğrenç olan her şeyde;
Her gün bir adım daha inerek Cehennem'e,
Ürkmeksizin, pis koku saçan karanlıklardan.

Sefih bir zavallının öpüp yemesi gibi
Eski bir fahişenin örselenmiş göğsünü,
Geçkin portakal gibi iyice sıkıp onu
Çalarız giderayak yasadışı bir zevki.

Bir milyon kurtçuk gibi, sıkışmış, kaynayarak,
Yer, içer bir Şeytanlar takımı beynimizde,
Ve ne zaman solusak, dolar ciğerimize,
Boğuk iniltilerle, Ölüm, görünmez ırmak.

İşlememişse o hoş desenleriyle henüz
Şayet ırza tecavüz, zehir, hançer ve yangın,
Adî kanavasını acıklı bahtımızın,
Cesur değil de ondan, ne yazık ki, ruhumuz!

Fakat çakal, panter ve zağarların içinde,
Maymunlar, akbabalar, akrepler ve yılanlar,
Uluyan, homurdanan, sürünen canavarlar,
Sefih hayatımızın o rezil bahçesinde

Biri var ki en çirkin, en kötü ve en murdar!
Büyük çığlıklar atıp büyüklenmese bile,
Toprağı bir enkaza dönüştürür isterse
Ve bir esneyişiyle bütün dünyayı yutar;

Can sıkıntısıdır bu! – gözü hep yaşla dolu,
Darağaçları düşler çubuğunu içerken.
Bu nazik canavarı çok iyi tanırsın sen,
– Kardeşim, – benzer'im – ikiyüzlü okuyucu!

İÇ SIKINTISI VE İDEAL

(Boş Sayfa)

I

KUTSAMA

Ne vakit yüce güçler bir buyruk verirler de,
Şair bu pis dünyaya atarsa adımını,
Annesi yumruğunu sıkar dehşet içinde
Hâlini çok acıklı bulan Tanrı'ya karşı :

– "Ah! keşke bir engerek yılanı doğursaydım,
Bu garip yaratığa meme vermek yerine!
Günahımın cezası ile bak doldu karnım,
Lanet olsun bir anlık zevklerin gecesine!

Mademki beni seçtin onca kadın içinden
Tiksinti vermek için gönlü kırık kocama,
Elbette alevlere fırlatıp atamam ben,
Bu cılız musibeti, aşk mektubu da olsa.

Geri püskürteceğim beni ezen kinini
Pis huylarının berbat aleti üzerine,
Ve bu sefil ağacı öyle bükeceğim, ki
Özsu yürümeyecek vebalı filizine!"

Böylece tekrar yutar kininin köpüğünü,
Sonrasız yazgılara asla kafa yormadan,
Cehennem'in dibinde hazırlar kütüğünü
Anneye değgin suçlar için kutsal sayılan.

Ne var ki, görünmez bir Melek esirgeyince,
Reddedilen o Çocuk güneşle sarhoş olur,
Ve yediği içtiği hemen hemen her şeyde
Cennet taamı ile kevser şarabı bulur.

O rüzgârlarla oynar, bulutla konuşur, ve
Kendinden geçer haç'ın yolunu şakıyarak;
Ağlar ardındaki Ruh bu hac ziyaretinde
Onu bir orman kuşu gibi görüp şen şakrak.

Sevmek istedikleri onu korkuyla gözler,
Veya, cesaret alıp o çok durgun halinden.
Araştırıp dururlar can acıtacak bir yer
Denerler üzerinde vahşetlerini hemen.

Onun ağzına layık şarabı ve ekmeği
Karıştırırlar küle ve pis tükürüklere;
Riyakârca atarlar dokunduğu her şeyi,
Basmayı suç sayarlar adım atılan yere.

Karısı meydanlara çığlık atarak koşar:
"–Madem tapacak kadar güzel buluyor beni,
Eskil put sanatına benim de hevesim var,
Ve yaldızla bezenmek isterim onlar gibi;

Kafayı bulacağım günnük, misk ve ıtırdan,
Dalkavukluğa, ete, şaraba gömülerek,
Hiç gasp eder miyim bana hayranlık duyan
Bir yürekte tanrısal saygıları gülerek.

Bu kâfir şakalardan çok sıkılınca canım,
Narin güçlü elimi koyacağım üstüne;
Ve kartal tırnağına benzeyen tırnaklarım,
Bir yol açacak elbet onun yüreciğine.

Titreyen ve çırpınan gencecik bir kuş gibi,
Bu kıpkızıl yüreği sökeceğim göğsünden,
Ve, doyurayım diye gözde hayvanımı, ki
Fırlatacağım yere onu hor görerek ben!"

Göğe doğru, çok parlak bir taht görüp ardından,
Mutlu şair kaldırır dindarca kollarını,
Ve aydınlık ruhunun geniş şimşeği ondan
Saklı tutar öfkeli halkın manzarasını :

– "Şükürler olsun, Tanrı'm, sanki acı sunarak
Tanrısal ilaç gibi pisliklerimize ve
Sanki en iyi ve en temiz içki olarak
Hazırlar güçlüleri o kutsal lezzetlere!

Bilirim ki Şaire saklamaktasın bir yer
En mutlu saflarında o kutsal Birliklerin,
Bitimsiz şölenine çağırırsın her sefer
Egemenlik, Erdem ve Taht adlı meleklerin.

Bilirim ki her acı soyluluktur ve tektir,
Ne dünya diş geçirir ona, ne de cehennem,
Ve gizemli tacını örmek için gerektir
Bütün zamanlara ve mekânlara hükmetmem.

Ne var ki, Palmyra'nın yitik mücevheri ve
Denizdeki inciler, bilinmedik madenler,
Elinle takılsa da, ne biri ne diğeri
Bu göz alıcı, parlak, güzelim taca değer;

Çünkü o pırıl pırıl ışıktan oluşacak,
Bulunup tan yerinin kutsanmış ocağında,
Karanlık ve zavallı birer aynadır ancak
Ölümlü gözler, onun görkemli kucağında!"

II

GÜNEŞ

Çoğu sarkık pancurlu harap evleri ile
Sefahat barındıran eski bir mahallede,
Zâlim güneşin kente, damlara, tarlalara,
Ok gibi ışınları vururken buğdaylara,
Bir tek ben düşsel kılıç talimi için varım,
Her köşede bir uyak rastlantısı koklarım,
Kaldırımdaymış gibi uyup kelimelere,
Çarparak uzun zaman düşlenmiş dizelere.

Bu kansızlık düşmanı, gıda uzmanı baba,
Uyarır dizeleri güller gibi kırlarda,
Buharlaştırıp durur gamları göğe doğru,
Ve bal ile doldurur kovanları ve usu.
Koltuk değneklileri hep odur gençleştiren
Ve genç kızlarmış gibi, onlara neşe veren,
Buyurur her ürüne artık olgunlaşmayı,
Bir de ölümsüz kalpte her dem çiçek açmayı!

Odur, bir şair gibi, kente indiği zaman,
En iğrenç olan şeyin bahtını soylu kılan,
Güneştir, kral gibi, giren hastanelere
Ve bütün saraylara, uşaksız ve sessizce.

III

YÜKSELİŞ

Gölcüklerin üstünde, vadilerin üstünde,
Dağların, ormanların, bulutların, denizin,
Ötesinde güneşin, ötesinde göklerin,
Yıldız kürelerinin sınırı ötesinde,

Düşüncem, kımıldayıp durursun her an böyle,
Usta yüzücü gibi, suda kendinden geçen,
Sensin sınırsızlığın sınırlarında uçan
Sevinerek, tarifsiz bir erkek şehvetiyle.

Uç ve kaç çok uzağa, ötesine leşlerin;
Göğün üst katlarında, git arındır kendini,
Yudumla, tertemiz bir tanrısal içki gibi,
O arı ateşini duru mesafelerin.

Her ağırlığı sisli bir varlığa yük olur,
Sıkıntılar ve büyük kederler arkasında
Ne mutludur o kimse, güç bulup kanadında
Arı duru göklere doğru hemen atılır.

O kimse ki her fikri, tarlakuşları gibi,
Erkenden göğe doğru özgürce havalanır,
Yere tepeden bakar ve zahmetsizce tanır
Bütün çiçeklerin ve dilsizlerin dilini!

IV

UYUŞUMLAR

Bir tapmaktır Doğa, canlı sütunlarından
Belli belirsiz sesler duyulur ara sıra;
İnsan orada geçer tanıdık bakışlarla
Kendini gözetleyen simge ormanlarından.

Uzakta birbirine girmiş yankılar gibi
Bir birlik içersinde, kör karanlık ve derin,
Geceler kadar geniş, aydınlık kadar engin,
Kokular, renkler, sesler yanıtlar birbirini.

Kokular vardır çocuk tenleri gibi duru,
Obua gibi tatlı ve yeşil bir çim kadar
– Ve başkaları, çürük, zengin ve övünç dolu.

O sonsuz nesnelerin yayılışıdır onlar,
Misk, amber, reçine ve günnük gibi kokular,
Bedensel hazla ruhun coşkusunu şakıyan.

V

HOŞLANIRIM O ÇIPLAK ÇAĞLARIN ANISINDAN

Hoşlanırım o çıplak çağların anısından,
Ki Phoibos zevk alırdı heykel yaldızlamaktan.
Tadını çıkarırdı hem erkek hem de kadın
O çağda yalansız ve kaygısız bir hayatın,
Sevdalı gök okşarken onların sırtlarını
Deneyip dururlardı soylu aygıtlarını.
Yoktu ağırca bir yük çocuklarından yana
Bereket tanrıçası Kybele'nin sırtında,
Ne var ki, bu dişi kurt, şefkatle dolu kalbi,
Esmer memeleriyle emzirirdi evreni.
Gurur duyardı zarif, güzel ve güçlü erkek
Güzellerin kralı olmakla övünerek;
Sövgüden uzak kalmış ve pürüzsüz meyveler
Ki gergin ten ısırıp yemeye davet eder!

Günümüzün Şairi, bu yüce güzelliği
Kavramak isteyince, gösterir kendisini
Kadının ve erkeğin çıplaklığıyla o yer,
Kararıp üşür ruhu, bir karanlığa düşer
Bu dehşet saçan kara tablo önünde naçar.
Ey giysileri için ağlaşan canavarlar!
Gülünesi kütükler! örtülesi gövdeler!
Eğri-büğrü vücutlar, zayıf-şişko pelteler,
Ki amansız ve dingin Menfaat tanrısının
Tunç beziyle sardığı kundaklar, yığın yığın!
Ve siz, kadınlar, yazık! Solgun mum gibisiniz;
Sefahat yiyip içen, ey kızoğlankızlar, siz,
Taşıyarak anadan miras bir çirkefi ve
Doğurganlığın bütün çirkinliğini, bir de!

Gerçekte biz bu çağın bozulmuş kavimleri,
Borçluyuz eskilere meçhul güzellikleri:
Kalp yarası yüzünden kemirilmiş suratlar
Ve söylendiği gibi acı güzellik bunlar;
Fakat bu icatları gecikmiş perilerin
Engel olamayacak o hasta nesillerin
Gençliğe karşı derin saygı göstermesine,
– Sade tavırlı, kutsal, hoş alınlı gençliğe,
Ve bir akarsu kadar aydınlık, duru göze,
Kaygısızca saçarak her şeyin üzerine,
Bütün kuşlar, çiçekler, göğün mavisi gibi,
Koku ve sıcaklığı ile türkülerini!

VI

FENERLER

Rubens unutuş nehri, bir tembellik bahçesi,
Sevginin olmadığı taze tenden yastıktır,
Gökteki hava gibi, denizdeki su gibi,
Ne var ki akar hayat, durmadan çalkalanır;

Leonardo da Vinci, derin karanlık ayna,
Orada çok gizemli, cana yakın melekler,
Her yeri örten buzul ve çamların altında
Tatlı bir gülücükle birden boy gösterirler;

Rembrandt gamlı hastane, iniltilerle dolu,
Onun biricik süsü kocaman bir çarmıhtır,
Çöplüğünden acıklı dua yayılan yer bu,
Bir kış ışını gelir, orayı aydınlatır;

Michelangelo garip bir yerdir, Herkül'lerin
İsa'lara karışıp dosdoğru yükseldiği,
Alacakaranlıkta güçlü hayaletlerin
Gergin parmaklarıyla kefenini deldiği;

Boksörce öfkesini, hayvan küstahlığını,
Hoyrat güzelliğini, sen ne güzel topladın,
Gururla taşan yürek, güçten düşmüş ve sarı,
Puget, mahzun kralı kürek mahkûmlarının.

Watteau, kelebek gibi, pek çok ünlenmiş kalbin
Işıltılar saçarak dolaştığı şenliktir,
Avizeler altında yeni, hafif süslerin,
Bu fır dönen baloya kattığı deliliktir.

Goya, bir karabasan, nice meçhul şeyi var,
Her kutsal cumartesi pişirilen ceninler,
Aynada kokonalar, küçücük çıplak kızlar,
Şeytan ayartmak için çoraplarını çeker.

Delacroix, kan gölü, cinlerle perilerin,
Her zaman yeşil bir çam ormanıyla gölgeli,
Kederli gök altında, sesiyle askerlerin
Geçer Weber'in boğuk iç çekişleri gibi.

Bu kem sözler, küfürler, sızlanıp durmalar ve
Esriyişler, çığlıklar, gözyaşları, dualar,
Bir yankıdır dolaşan bin ayrı labirentte;
Ölümlü kalp için de tanrısal bir afyon var!

Bu, tekrarlanan çığlık bin gözcü tarafından,
Bin tane borazanın yansıttığı bir buyruk;
Bir fener, bin kalenin burcunda yanıp duran,
Dev ormanda kaybolmuş avcıdan çıkan çığlık!

Zira Tanrı'm gerçekten, bu en iyi kanıttır
Verebileceğimiz kendi onurumuzdan,
O çağdan çağa geçen ateşli hıçkırıktır,
Senin sonsuzluğunun kıyısında verir can!

VII

HASTA İLHAM PERİSİ

Zavallı perim, yazık! Sabah sabah neyin var?
Gecenin düşleriyle dolmuş çukur gözlerin,
Görüyorum yüzüne yansımış çılgınlıklar,
İzi var suskunluğun, soğukluk ve dehşetin.

Yeşil dişi şeytan ve pembe cin kül kabından
Üstüne serptiler mi bir aşkı ve korkuyu.
Zorba ve iflah olmaz eliyle, karabasan,
Söyle seni düşsel bir bataklıkta boğdu mu?

Dilerim, göğsün sağlık dolu kokular saçan
Güçlü düşüncelere kucak açsın her zaman,
Ve Hıristiyan kanın yayılsın dalga dalga

O eskil hecelerin sesleri gibi, orda
Art arda hüküm sürer şarkıların babası
Phoebus ile büyük Pan, hasatların tanrısı.

VIII

KAHPE İLHAM PERİSİ

Ey benim ilham perim, tutkunu sarayların,
Ocak'ta kuzey yeli esince, olacak mı,
Çilesini çekerken o karlı akşamların,
Sende ısıtacak köz, morarmış ayağını?

Canlandıracak mısın mermer omuzlarını
Pancuru delip geçen gece aydınlığında?
Ve devşirecek misin göklerin altınını,
Sarayındaymış gibi parasız kaldığında?

Her akşam ekmeğini kazanmak istiyorsan,
Koro çocuğu gibi, buhurdanla boğuşman
Ve dualar okuman gerek, inanmasan da,

Ya da, aç cambaz gibi, göstermen hünerini
Ve gizli gözyaşınla ıslak gülümsemeni,
Neşelensinler diye bayağı insanlara.

IX

KÖTÜ KEŞİŞ

Büyük duvarlarıyla o eski manastırlar
Kutsal Gerçeği tablo halinde sergilermiş,
Ve onun etkisiyle bütün dindar duygular
Katılıktan kurtulup bir sıcaklığa ermiş.

Tohumların İsa'yla çiçeklendiği çağda
Bugün çok az bilinen, birçok şöhretli keşiş
Cenaze alanını işlik yaparak, orda,
Temiz yüreklilikle Ölümü çok yüceltmiş.

Benim ruhum bir mezar, kötü bir keşişim ya,
Ezelden beri varım, gezerim bu mezarda;
Kimse güzel kılamaz duvarlarını onun.

Miskin keşiş! Ne vakit oluşturacağım ben
Hazin sefaletimin canlı görünümünden
İşini ellerimin, aşkını gözlerimin?

X

DÜŞMAN

Gençliğim karanlık bir fırtına, boran oldu,
Ara sıra ve yer yer parlak güneşler açan;
Bahçemde birkaç tane kızarmış meyve kaldı,
Yıldırımla yağmurun getirdiği yıkımdan.

İşte sonbaharına vardım düşüncelerin,
Kullanmak gerek artık küreği ve tırmığı
Taşkın görmüş toprağa bir düzen vermek için,
Suyun mezarlar kadar büyük çukur açtığı.

Kim bilir düşlediğim yeni çiçekler burda
Bulacak mı sellerin yıkadığı toprakta
O gizemli besini güç kuvvet kazandıran?

– Ey acı! Ey acılar! Zaman hayatı yiyor,
Ve yüreği kemiren göze görünmez Düşman
Yitirdiğimiz kanla büyüyüp güçleniyor!

XI

TALİHSİZLİK

Bu kadar ağır yükü kaldırmaya
Sisyphos, cesaretin gerekiyor!
Zaman kısa, Sanat uzunum diyor,
Kişi yürekten işe sarılsa da.

Ünlenmiş mezarlıklardan çok uzak,
Sapa düşmüş bir kabristana doğru,
Kalbim, andırıp boğuk bir davulu,
Gidiyor cenaze marşı çalarak.

Nice mücevher uyumakta medfun
Koynunda karanlık ve unutuşun,
Kazma ile küreğin ötesinde;

Saçıyor bir sır gibi nice çiçek,
Tatlı kokusunu, istemeyerek,
Derin yalnızlıklar içerisinde.

XII

ÖNCEKİ HAYAT

Deniz güneşleriyle bin ateşe boyanan
Geniş revaklarında kaldım ben uzun süre,
Ve akşam, renk katarak görkemli direklere,
Farksız kılardı orda, bazalt mağaralardan.

Dalgalar yuvarlarken imgesini göklerin,
Katardım görkemli ve gizemli bir biçimde
Gözlerimde yansıyan günün son renklerine
Tanrısal ahengini o zengin müziklerin.

Ben ki bir hayat kurdum sakin hazlar içinde,
Dalganın, görkemin ve göğün orta yerinde,
Çırçıplak esirlerin, kokuya batmış hepsi.

Orada serinlerdi alnım, palmiyelerle,
Ve onun tek özenci derin kılmaktı işte
Beni solgun düşüren bu acı dolu gizi.

XIII

ÇİNGENELER YOLCULUKTA

Gün yola çıktı yine, gözbebeği ateşten
Kâhinler aşireti, yavruları sırtında
Ve sunarak onlara arzu duyduklarında
Sarkık memelerinin hazinesini her an.

Erkekler yürüyorlar, onların doluştuğu
Arabalar boyunca, parlak silahları var,
Ağırlaşmış gözlerle göğü seyrediyorlar,
Var olmayan düşlerin gamlı kuruntusu bu.

Kum yuvası içinden görüp geçişlerini,
Cırcırböceği birden yükseltiyor sesini;
Çoğaltıyor yeşili, böylece dost Kybele,

Kayadan su sızdırıp çölü çiçek yaparak
Bu yolcular önünde, bir kapı açılmış bak
Gelecek zulmetlerin tanıdık ülkesine.

XIV

İNSAN VE DENİZ

Özgür insan, denizi seveceksin her zaman!
Deniz aynandır senin; seyredersin ruhunu
Dalgası yayılırken bir sonsuzluğa doğru,
Farkı yoktur ruhunun acı bir uçurumdan.

Keyif duyarsın kendi görüntüne dalmaktan;
Gözlerin, kollarınla kucaklarsın sen onu,
Kalbin unutmak için bir an uğultusunu
Avunur bu seslerde, yola gelmez ve yaban.

İkiniz de karanlık ve ağzı sıkısınız:
İnsan, kimse inmedi senin uçurumuna,
Deniz, herkes yabancı zengin kaynaklarına,
Gizinizi korurken nasıl da kıskançsınız!

Oysa birbirinizle, sayısız yüzyıllar var,
Kalpsiz savaşırsınız hiç pişmanlık duymadan,
Hoşlandığınız için ölümden ve vurkır'dan,
Ey haşarı kardeşler, ey sonsuz kavgacılar!

XV

DON JUAN CEHENNEM'DE

Bir yeraltı suyuna indiğinde Don Juan,
Orda Kharon'a birkaç metelik verdiğinde,
Karamsar dilenci, Antisthenes gibi yaman,
Kin dolu elleriyle yapıştı küreklere.

Açık giysili ve sarkık memeli kadınlar
Kıvranıp duruyordu kara bir gök altında,
Ve, sanki adanmış bir koskocaman sürü var,
Böğürüp sürükleniyordu onun ardında.

Sganarelle istiyordu hizmetçi aylığını,
Öte yandan Don Luis titrek parmağı ile
Apak alnını tiye alan cesur oğlanı
Gösteriyordu kıyı boyunca ölülere.

Namuslu, sıska Elvire, gam çekip ürpererek,
O kalleş kocasının yanında, bayıldığı,
Bir haktı sanki en hoş öpücüğü beklemek,
Ki orda ilk yeminin huzuru ışıldardı.

Zırhı içinde dimdik, iri, taştan bir insan,
Dümende duruyordu, keserek kara suyu;
Kılıcına eğilmiş, soğukkanlı kahraman,
Kimseye aldırmadan izliyordu rotayı.

XVI

GURURUN CEZASI

İlahiyatın büyük çabalar harcayıp da
Şaşırtıcı şekilde geliştiği çağlarda,
Rivayet olunur ki bir gün âlimin biri,
– Zorla açtıktan sonra tasasız yürekleri;
Ve onları sarsarak derin zulmetlerinde;
Tanrısal şöhretlere doğru geçirdiğinde
Yabancılık çektiği o acayip yollardan,
Belki de saf Ruhlar'dı yalnız oraya varan,-
Yükseklere çıkmış bir insan gibi, korkarak,
Haykırdı şeytanca bir gurura kapılarak :
"Ey küçük İsa! Seni ne kadar yücelttim ben!
Saldırmak isteseydim, üstünde zırhın yokken,
Utancın elbette eş olurdu görkemine,
Ve böylece dönerdin çok gülünç bir cenine!"

Bu hengâmede aklı çıkıp gitti başından.
Güneşin parlak yüzü tüle büründü o an;
Tavanları altında nice görkemle dolu,
Eskiden huzur veren, canlı bir mabetti bu,
Tümüyle bir kaosa düştü o zihnin içi.
Anahtarı kaybolan bir zindandaymış gibi,
Yerini sessizlik ve karanlık aldı birden.
Kırlarda gözü bir şey görmeksizin giderken,
Sokak hayvanlarına benzediğinden beri,
Ayırmadan kış diye, yaz diye mevsimleri,
Yıpranmış eşya gibi kirli, çirkin, kıytırık,
Çocukların neşesi, eğlencesiydi artık.

XVII

GÜZELLİK

Ben güzelim, faniler! tıpkı taştan düş gibi,
Ve göğsüm, orda herkes örselendi sırayla,
Yaratılmıştır aşka düşsün diye şairi,
Bir madde kadar sessiz ve sonrasız bir aşka.

Kurulurum göklere mağdur bir sfenks gibi;
Bağlarım ak bir kalbi kuğunun aklığına;
Hiç sevmem çizgilerin bozduğu hareketi,
Ve gülmediğim gibi, sevmem ağlamayı da.

Şairler, bu görkemli tavırlarım önünde,
Ki mağrur anıtlardan almışım ben onları,
Ömür tüketecekler o yoğun işlerinde;

Zira, cezbetmek için bu uysal âşıkları,
Her şeyi güzel kılan ne saf aynalarım var :
Gözlerim, sonsuz berrak iri gözlerim onlar!

XVIII

İDEAL

Bir daha olmayacak o süsten güzellikler,
Kepaze bir yüzyılın çürümüş ürünleri,
Aktör pabuçlu ayak ve kastanyetli eller,
Hoş tutamaz benimki gibi bir başka kalbi.

Gavarni'ye bıraktım, kansızlık şairine,
Hastane güzelliği şakıyan kuş sesini,
Bulacak bir gücüm yok solgun güller içinde
Kızıl idealime uygun düşen çiçeği.

Uçurum gibi derin bu kalbe gerekli, siz,
Cinayete kadir ruh, leydi Macbeth, sizsiniz,
Aiskhylos'un rüzgârlar ülkesindeki düşü;

Ya Michelangelo'nun kızı, sen, büyük Gece,
Baş eğerek sunarsın acayip bir şekilde
Titan'ların ağzına o alışkın göğsünü!

XIX

DEV KADIN

Canavar çocuklara her gün gebe kalarak
Doğa büyük gücünü sergilediği zaman,
Arzu ederdim dev bir kadın ile yaşamak,
Kösnül bir kedi gibi bir sultana yılışan.

Arzu ederdim elbet vücuduyla ruhunun
Korkunç oyunlarında geliştiğini görmek,
Ve gözlerinde yüzen nemli sislerle, onun
Kalbinde loş bir alev sakladığım bilmek;

Görkemli bĕdeninde zahmetsizce gezinmek;
Kocaman dizlerinin yamacında sürünmek,
Ve ara sıra, yazın, zararlı güneşlerin

Yorgun düşürüp onu, kırlara gittiğinde,
Uyumak gölgesinde yatıp göğüslerinin,
Huzurlu bir köy gibi bir dağın eteğinde.

XX

MÜCEVHERLER

Soyunmuştu tatlı yâr, gönlüme kulak verip
Bir mücevherleriyle kalmıştı, şıkırdayan,
Bu süs vermişti ona Faslı cariyelerin
Egemen havasını mutlu günlerde kalan.

Ne vakit bu ışıklı taş ve maden dünyası,
Raks ederek alaycı keskin bir ses çıkarsa
Zevkten baygın düşerim ve korkunç severim ben
Işığa ses karışan ne kadar eşya varsa.

Yatıvermişti işte, okşatarak kendini,
Hazla gülümsüyordu bir divan üzerinden
Tatlı derin aşkıma, tıpkı bir deniz gibi
Kayalara çarparak ona doğru yükselen.

Gözünü bana dikmiş, sanki uysal bir kaplan,
Değişik tavırlarla, dalmış gibi bir düşe,
Ve şehvetle birleşen o temiz yüreklilik
Bir büyü katıyordu her yeni görünüşe.

Ve koluyla bacağı, ve kalçasıyla beli,
Yağ gibi kaygandı ya, kuğu gibi dalgalı,
Geçiyordu güngörmüş gözlerimin önünden;
Karnı ve göğüsleri, benim bağımın malı.

Hepsi ilerliyordu Şeytanca sırnaşarak,
Kaçırmak için belki gönlümdeki huzuru,
Sürüp çıkarmak için o billur kayalıktan,
Sessiz ve yapayalnız üstünde oturduğu.

Yepyeni bir çizimle bütünleşmişti gördüm
Antiope'un kalçası bir oğlan gövdesinde,
Onun ince beliydi karnını belirleyen
Sürme ne kadar güzel bu vahşi esmer tende!

– Ve lamba tükenmeye boyun eğdiği vakit,
Odayı kaplıyordu bir ocağın alevi,
Ki onun ateş kusan her nefes alışında,
Kana bulanıyordu amber renkli bu deri!

XXI

UZAK İKLİMLERİN KOKUSU

Sıcak bir güz akşamı, gözümü kapayarak,
Ne vakit o ateşli göğsünü koklasam ben,
Mutlu kıyılar geçer gözlerimin önünden
Tekdüze bir güneşle göz alıcı ve parlak;

Doğa'nın bahşettiği görülmemiş ağaçlar
Ve tatlı meyvelerle bu bir uyuşuk ada;
İnce, güçlü kuvvetli erkekler var orada,
Temiz kalpliliğiyle şaşırtıcı kadınlar.

Kokunu izleyerek hoş iklimlere doğru,
Bir liman görür gözüm yelken ve direk dolu
Denizin dalgasıyla nicedir yorgun argın,

Havada yayılarak doluyorken burnuma,
Kokusu yeşil demirhindi ağaçlarının,
Karışır ruhumdaki denizci şarkısına.

XXII

GECECİL GÖK KUBBEYE SANKİ TAPARCASINA

Gececil gök kubbeye sanki taparcasına,
Taparım, büyük suskun, ey hüzün kabı, sana,
Ne çok severim seni, kaçıp durdukça benden,
Gecelerimin süsü, göründüğün için sen
Kollarımı sınırsız mavilikten ayıran
O yerleri alayla biriktirdiğin zaman.

Hücum eder, tırmanır, atılırım ileri,
Kadavraya üşüşen bir kurt sürüsü gibi,
Ve taparım, ey zalim, dizginsiz hayvan sana!
Seni güzel gösteren o soğukluğuna da!

XIII

NERDEYSE TÜM EVRENİ ALIRSIN YATAĞINA

Nerdeyse tüm evreni alırsın yatağına,
Ahlaksız kadın! Usanç zalimlik katar sana.
Dişlerin bu acayip oyuna uysun diye,
Her gün bir yürek ister yem gibi çiğnemeye.
Gözlerin, bayramlarda aydınlatılmış dükkân,
Porsuk dalları gibi alev alıp tutuşan,
Yapmacık güç kullanır hiç saygı duymaksızın,
Farkına varmaz kendi güzellik yasasının.

Kör ve sağır makine, gaddar, vahşi mi vahşi!
İnsanlığın kanını içen şifa aleti,
Nasıl utanmadın ve solduğunu görmedin
Aynalara bakıp da sendeki albeninin?
Bu büyük kötülüğün ustası geçinirken
Döndürmedi mi seni hiçbir zaman dehşetten,
Tasarımıyla büyük, doğa orada seni
Kullanmadı mı, kadın, ey günahlar ecesi,
– Seni, bayağı hayvan, – deha yoğursun diye?

Ey hayâsız büyüklük! Ey en büyük pespaye!

XXIV

SED NON SATIATA

Sen ey garip tanrıça, gecelerin esmeri,
Misk ile havanadan oluşmuş kokun senin,
Savanın Faust'u ve bir büyünün eseri,
Ey abanoz göğüslü, çocuğu gecelerin,

Tercih ederim sabra, geceye ve afyona,
Sevdayla dolup taşan ağzının iksirini;
Arzularım kervanla sana yol aldığında,
Gözlerin sarnıçlardır derdimin su içtiği.

Ruhunun penceresi, iri siyah gözlerden,
Ey acımasız şeytan! daha az alev ver; ben
Styx değilim, sana sarılmam dokuz sefer,

Yazık, benim elimde değil, o çapkın Megaire,
Senin cesaretini ve umudunu kırmak,
Yatak cehenneminde Proserpina olmak!

XXV

SEDEF RENKLİ, DALGALI ELBİSELERİ İLE

Sedef renkli, dalgalı elbiseleri ile,
Yürürken bile onu dansediyor sanırlar,
Değnekleri ucunda yılanları da böyle
Harekete geçirir şerbetli hokkabazlar.

İkisi de duyarsız acısına insanın,
Farksızlar donuk kumdan ve çölün mavisinden,
Uzun kolları gibi deniz çalkantısının,
Kendini kayıtsız bir şekilde geliştiren.

Hoş madenlerden mamûl parlak gözleri ise,
Saf meleğin sfenksle karışıp savrulduğu,
Her şeyin altın, çelik, ışık, elmas olduğu

Bu garip ve simgesel doğanın içersinde,
Sonsuza dek ışıldar, yararsız yıldız gibi,
O soğuk ihtişamı kısır kalmış kadının.

XXVI

DANSEDEN YILAN

Vücudunu görmek ne hoş,
Gamsız sevgili,
Cildin kıpırdak bir kumaş,
Her dem hareli.

Derin saçlar üzerinde
Acı kokulu,
Esmer mavi dalgalı ve
Hayta deniz bu.

Uyanan gemiye benzer
Sabah yelinde,
Aylak ruhum gitti gider
Uzak bir göğe.

Ne tatlıyı haber verir
Ne acıyım der,
Gözlerin altın ve demir,
Soğuk mücevher.

Salmdığım görenler,
Ey güzel yosma,
Bu bir danseden yılan der
Değnek ucunda.

Çocuk baş yükünü taşır
Tembelliğinin,
Salınır gevşekliğiyle
Gencecik filin,

Gövden eğilip uzanan
Narin bir gemi
Devrilip suya daldıran
Serenlerini.

Buzul büyütür dalgayı
Hep eriyerek,
Yükselir ağzının suyu
Dişlerine dek.

Acı şarap niyetine
İçmekteyim ben,
Sıvı bir göğü, kalbime
Yıldızlar serpen.

XXVII

LEŞ

Ruhum, hatırlasana gördüğümüz o şeyi,
Güzel yaz sabahında:
İğrenç kokulu bir leş, bükte çakıl döşeli
Bir dere yatağında,

Kösnül bir kadın gibi, bacakları havada,
Ateşli, zehir kusan,
Açıyordu kokuşmuş karnını pervasızca
Utanıp arlanmadan.

Güneşse parlıyordu üstünde bu pisliğin,
Pişirmek ister gibi,
Ve Doğa'ya yüz misli iade etmek için
Ona eklediğini.

Ve gök bakıyordu bu görkemli iskelete
Sanki açan bir çiçek.
Bayılabilirdiniz, leşin çimen üstünde
Kokusu ağırdı pek.

Sinekler vızıldarken bu çürümüş karında,
Siyah kurt taburları,
Koyu bir sıvı gibi kaplıyordu boyuna
Canlı paçavraları.

Bir dalga gibi inip çıkıyordu hepsi de,
Atılıp çatlayarak;
Ve sanki belirsiz bir nefesle şişmiş gövde
Yaşıyordu artarak.

Bir garip musikisi de vardı bu dünyanın
Akarsu ve yel gibi,
Tohum gibi, uyumlu olarak harmancının
Kalburdan geçirdiği.

Şekiller soluyordu, hiç farkı kalmayarak
Bir düşten, bir taslaktan,
Unutulmuş tuvalde, bir sanatçı olarak
Anıyla tamamlanan.

Kayaların ardından bakıyordu öfkeli,
Kaygı dolu bir köpek,
İskelet üzerinde kalan son parça eti
Kapmayı gözleyerek.

– Ve bu pis, dehşet saçan kokuşmuş'a, ne var ki
Hep benzeyeceksiniz,
Ey gözlerimin nuru, hayatımın güneşi,
Meleğim, bir tanem, siz!

Böyle olacaksınız, ey gönüller sultanı,
Son kutsamadan sonra,
Çimen çiçek altında çürüme başladı mı,
Kemikler arasında.

O vakit, ey güzelim! öpücüklerle sizi
Yiyen kurda anlatın,
Koruduğum tanrısal özünü, biçimini
Perişan aşklarımın.

XXVIII

DE PROFUNDIS CLAMAVI

Acımanı dilerim, biricik sevdiğim, Sen,
Kara çukur dibinden, kalbimin savrulduğu.
Ufku kurşunla kaplı, donuk bir evrendir bu,
Gecesinde hakaret, korku ve dehşet yüzen.

Üstünde soğuk güneş sana altı ay bakan,
Ve bir başka altı ay dünyayı örten gece;
Bu, kutup toprağından daha çıplak bir ülke;
– Ne hayvan var, ne ırmak, ne yeşillik, ne orman!

Zira donmuş güneşin soğuk vahşeti ile
Kaos gibi bitmeyen bu gece ötesinde
Bir dehşet bulunamaz üzerinde dünyanın;

Bahtını kıskanırım o iğrenç hayvanların
Sersemce bir uykunun içine dalabilen,
Zamanın çıkrığıdır bu kadar ağır dönen!

XXIX

VAMPİR

Sen ki, bıçak darbesi gibi,
Sızı dolu kalbime girdin;
Sen ki, şeytan sürüsü gibi
Güçlü, süse düşkün, delirdin,

Ve benim küçük düşmüş ruhum
Yatağın, mülkün olsun diye;
– Ey alçak, tutkunu olduğum,
Bir forsa nasıl bağlı ise

Zincirine, ayyaş şişesine,
Katı kumarbaz oyununa,
Ve her leş börtü böceğine,
– Lanet, bin lanet olsun sana!

Yalvardım o keskin hançere
Özgürlüğümü alsın diye,
Ve dil döktüm kalleş zehire
Alçaklığım son bulsun diye.

Ah! Zehir de, hançer de bana
Değer vermeyip dediler: "Sen
Layık değilsin kurtarılmaya
O kötücül esaretinden,

Budala! Onun baskısından
Çabamız kurtarsaydı seni,
Öpmen diriltirdi yeniden
Vampirinin pis cesedini!"

XXX

LÉTHÉ

Yırtıcı ve sağır ruh, gel üstüne kalbimin,
Secde edilen kaplan, vurdumduymaz canavar;
Titrek parmaklarımı daldırma isteğim var
Sıklığına bir süre o kabarık yelenin;

Eteğinin içine, kokunla dolup taşan,
Keder yüklü başımı gömme arzusudur bu,
Solgun bir çiçek gibi, içe çekme arzusu,
Tatlı küf kokusunu ölmüş aşkımdan kalan.

Uyumak istiyorum! yaşamdan çok uyumak!
Bir uykunun içinde, daha tatlı ölümden,
Öpücük yayacağım hem de hiç çekinmeden
Senin güzel tenine, bir bakır kadar parlak.

Yatağın bir uçurum, ondan değerli ne var,
Dinen hıçkırıklarım içinde yitsin diye;
Büyük unutuş durur ağzının üzerinde
Ve öpücüklerinde hep böyle Léthé akar.

Artık en büyük zevkim, alna yazılmış gibi,
Kaderim budur deyip eğeceğim boynumu;
Yumuşak başlı kurban, suçu olmayan suçlu,
Azabı körüklerken ondaki temiz sevgi.

Sihirli nepenthes'le şifalı baldıranı
Emeceğim, acımı elbet gidermek için,
Çekici uçlarında bu sivri göğüslerin
İçinde hiçbir zaman, kalbin barınmadığı.

XXXI

KORKUNÇ BİR YAHUDİNİN KOYNUNDAYKEN BİR GECE

Korkunç bir Yahudinin koynundayken bir gece,
Birbiri ile yatan iki cesetmiş gibi,
Düşünmeye başladım bu satılık gövdede
Hevesime set çeken hüzünlü bir güzeli.

Gözümde canlandırdım genç kızlık görkemini,
Kudretli bakışını, her an zarafet saçan,
Saçlarını, ki elbet kokulu bir miğferdi,
Bir hatıraydı beni aşk için uyandıran.

Zira öperdim şevkle ben soylu vücudunu,
Siyah saçlarına dek narin ayaklarından
Bir hazine sererdim derin okşayışlardan,

Şayet, bir akşam, kolay bir gözyaşıyla onu,
Ey zalimler sultanı, karartabilse idin,
O parlak ışığını soğuk gözbebeğinin.

XXXII

KABİR AZABI

Ne vakit güzel karam, kaparsan gözlerini
Kenarında kapkara mermerden bir anıtın,
Alacak o çukurda senin ıslak mezarın
Bir konak ile yatak odasının yerini;

Ne vakit taş, ezerek senin korkak bağrını,
Ve kalçalarını, hoş bir rahavete dalan,
Menedecek kalbini atmaktan ve arzudan,
Başıboş gezilerden elini ayağını,

Mezar, sırdaştır bana sonu gelmez düşlerde,
(Çünkü mezar, şairi anlayacak daima),
Uykunun kovulduğu o büyük gecelerde,

Diyecek : "Neye yarar, söyle acemi yosma,
Böyle habersiz kalman, ölüler niye ağlar?"
– Derini kemirecek bir azap gibi kurtlar.

XXXIII

KEDİ

Gel, güzel kedim, âşık kalbimin üzerine;
Pençelerini çek geri,
Bırak dalayım senin o güzel gözlerine,
Maden ve akik benzeri.

Ne vakit parmaklarım hafif hafif okşasa
Başınla kıvrak enseni,
Ve elim okşamanın zevkiyle sarhoş olsa
Ürperen bedenini,

Karım gelir aklıma. Seninkine benzeyen,
Soğuk ve derin bakışı,
Sevimli hayvan, bir iğne gibidir, delip geçen.

Böylece, baştan aşağı,
Tatlı bir hava sarar, tehlikeli bir koku,
Onun esmer vücudunu.

XXXIV

BALKON

Hatıralar annesi, aşkların en yücesi,
Her zevkimde sen varsın! her derdimde yalnız sen!
Nasıl tatlıydı ocak, akşamın albenisi,
Okşayışlar ne hoştu, gözüne bir getirsen,
Hatıralar annesi, aşkların en yücesi!

O kömür aleviyle aydınlanan akşamlar
Ve bir balkonda geçen, pembe buğuyla dolu.
Nasıl tatlıydı göğsün! Kalp iyiydi ne kadar!
Unutulmaz şeylerdi ne söyledikse çoğu
O kömür aleviyle aydınlanan akşamlar.

Ne güzeldir güneşler akşam saatlerinde!
Evren nasıl da derin! yürek nasıl da cesur,
Tanrıçalar ecesi, sana eğildiğimde,
Soluduğum şey sanki kanının kokusudur.
Ne güzeldir güneşler akşam saatlerinde!

Tıpkı bir duvar gibi koyulaşırdı gece,
Karanlıkta seçerdi gözlerim gözlerini,
İçerdim soluğunu, ey dirlik! ey zehir! ve
Ayakların alırdı ellerimde yerini.
Tıpkı bir duvar gibi koyulaşırdı gece.

Bana özgüdür mutlu anlarını çağırmak,
Yaşarım geçmişimi kıvrılıp dizlerinde,
Nazlı güzelliğini neye yarar aramak
Sevgili vücudundan, narin kalbinden öte?
Bana özgüdür mutlu anlarını çağırmak!

Bu yeminler, kokular, bu sonsuz öpücükler,
Dipsiz bir uçurumdan dönecek mi acaba,
Nasıl çıkarsa göğe o gececik güneşler
Denizlerin dibinde hep yıkandıktan sonra?
– Ey yeminler, kokular, ey sonsuz öpücükler!

XXXV

SANA VERİYORUM BEN BU DİZELERİ, TÂ Kİ

Sana veriyorum ben bu dizeleri, tâ ki
Adım uzak çağların kıyılarına vursun,
Kafaları bir akşam o düşlerle doldursun,
Sert poyrazın lütfuna uğramış gemi gibi,

Hatıran, ne çok benzer belirsiz masallara,
Yorgun kılsın bir santur gibi okuyucuyu,
Kardeşlik ve giz dolu zincirin halkası bu,
Asılı kalsın benim mağrur uyaklarıma;

Lanetli varlık, derin uçurumdan arşa dek,
Kimse yok, benden başka sana cevap verecek!
– Sen ki, farksızsın çabuk silinen bir gölgeden,

Hafif bir ayak ve saf bir bakışla ezerek
Hakkında acı hüküm veren ahmakları, sen,
Kehribar gözlü yontu, ey tunç alınlı melek!

XXXVI

HEPSİ BİRDEN

Şeytan yukardaki odamda,
Sabah görmeye geldi beni,
Hatamı bulma çabasıyla,
Dedi : "Çok isterdim bilmeni,

Bütün güzel şeyler içinde
Onu olağanüstü kılan,
Pembe veya siyah nesnede
Cazip bir vücut oluşturan.

En hoş olan nedir" – Ey ruhum!
Yanıt verdin o Tiksinti'ye :
"Tercih mümkün değil diyorum,
Mademki şifa o, her şeye.

Hayran olunca, bilmem, beni
Bir şey ayartıyorsa eğer,
Göz kamaştıran Şafak gibi,
Gece gibi teselli eder.

Ve ahenk öyle tatlıdır ki,
Güzel vücudunu yöneten,
Not etmek için o ezgileri
Çözümleme yetmez bu yüzden.

Ey gizemsel değişim, sensin
Duyularımı teke indiren!
Musikiye can verir nefesin,
Koku nasıl çıkarsa sesinden!"

XXXVII

NE DERSİN GARİP KİŞİ, BU AKŞAM SAATİNDE

Ne dersin garip kişi, bu akşam saatinde,
Ya sen, kalbim, ne dersin, vaktiyle yağmalanan,
En güzele, en iyiye ve en sevgiliye,
Tanrısal gözle sana tekrar çiçek açtıran?

Gururumuz fedadır şanını övmelere :
Buyurgan sesindeki tatlılık dünya değer;
Bir melek kokusu var can bahşeden teninde,
Gözü giydirir bize ışıktan elbiseler.

İster gece ile bir yalnızlık içre olsun,
İsterse bir sokakta kalabalıkta kalsın,
Havada bir meşale gibi oynar hayali.

Bazan der : "Güzelim, ve beklemekteyim sizden
Benim Aşkım adına hep Güzel sevmenizi;
İlham perisi, Meryem, koruyucu Melek ben."

XXXVIII

CANLI MEŞALE

Yürüyorlar önümde, o ışık dolu Gözler,
Çokbilmiş bir Meleğin mıknatıs yüklediği;
Yürüyorlar, ilahi kardeşim o kardeşler,
Gözlerime serperek elmas ateşlerini.

Her tuzak ve her ağır günahtan kurtararak,
Yönlendirirler beni bir Güzel'e, yol diye;
Onlar benim uşağım, bense onlara tutsak;
Boyun eğer varlığım bu canlı meşaleye.

Hoş gözler, parlarsınız gizemli ışığıyla
Gündüz yanan mumların, güneş kızartır ama,
Düşsel alevlerini söndürmez hiçbir zaman;

Şarkınız Diriliş'tir, onlar Ölümü kutsar;
Şakıyıp yürürsünüz ruhum uyandığı an,
Alevi hiçbir güneşle solmayan yıldızlar!

XXXIX

O ŞUH KADINA

Başın, her halin, her hareketin
Güzeldir, bir manzara kadar güzel;
Bulutsuz bir gökte sanki serin yel
Gülücükler oynar yüzünde senin.

Dokunup geçtiğin kederli yolcu
Büyülenir sağlıklı duruşundan
Senin kollarınla omuzlarından
Sanırsın fışkıran aydınlıktır bu.

Elbiselerine serpiştirdiğin
Yankılar uyandıran o renkler
Şairlerin akıllarına işler
İmgesini bir çiçek balesinin.

Giydiğin delidolu fistanlar
Belirtisidir rengârenk ruhunun;
Ey beni çılgına döndüren çılgın,
Senden tiksinirim sevdiğim kadar!

Arada sırada güçsüzlüğümü
Sürüklerken çok güzel bir bahçede,
Duyumsadım, alaylı bir şekilde,
Güneş parçalamaktaydı göğsümü;

Ve ilkbahar ve çayır çimen bir de
Öyle kırdılar ki benim kalbimi,
Doğa'nın kendini bilmezliğini
Cezalandırdım bir çiçek üzerinde.

Öylesine isterdim ki, bir gece,
Saati çaldığı vakit zevklerin
Hazinelerine kişiliğinin
Sürünmek bir ödlek gibi sessizce,

Cezalansın diye neşeli tenin,
Bağışlanmış göğsün çürüsün diye,
Açsın diye şaşılası böğrüne
Bir büyük yara, geniş ve derin.

Ve sen ey baş döndüren tatlılık, bak!
Bu yepyeni dudaklar arasından,
Daha parlak ve daha güzel olan,
Kız kardeşim, zehrimi sana kusmak!

XL

RÉVERSIBILITÉ

Sevinç dolu meleğim, söyle bunaltı nedir,
Can sıkıntısı, utanç, hıçkırıklar, nedamet,
Ve korkunç geceleri besleyen sinsi şiddet,
Niçin kalbi buruşmuş bir kâğıda çevirir?
Sevinç dolu meleğim, söyle bunaltı nedir?

İyilik dolu melek, bilir misin nedir kin,
O hain yumrukları, acı gözyaşlarını,
Öç, çıkarttığı zaman cehennem çağrısını
Ve başına geçince öz yetilerimizin?
İyilik dolu melek, bilir misin nedir kin?

Sağlık dolu meleğim, tanır mısın Humma'yı,
Düşkünlerevi'nin loş duvarları boyunca,
Tıpkı sürgünler gibi, ayak sürüyen orda,
Güneşe hasret kalmış ve kıpırdak dudaklı?
Sağlık dolu meleğim, tanır mısın Humma'yı?

Güzellik dolu melek, nedir bu kırışıklar,
Yaşlanma korkusu ve bu pis azabı duymak
Bir bağlılığın gizli ayıbını okumak
Bizim her baktığımız gözlerde uzun yıllar?
Güzellik dolu melek, nedir bu kırışıklar?

Benim mutluluk, sevinç, ışık dolu meleğim,
Davud sağlık dilerdi göçerken bu dünyadan
Büyülü vücudunun yaydığı kokulardan;
Ancak duandır elbet, senden tek beklediğim,
Benim mutluluk, sevinç, ışık dolu meleğim!

İTİRAF

Bir defa, bir defacık, sevimli, tatlı kadın,
Zarif kolunuz koluma
Dayandı (ve ucunda o ruh karanlığımın
Bu anı solmadı asla);

Vakit geçti; tıpkı bir yeni madalyon gibi
Bir ay kenti yıkıyordu,
Ve Paris üzerinde gecenin alayişi,
Nehir gibi akıyordu.

Evden eve ve araba geçen kapılardan,
Geçiyorlardı gizlice
Kediler, aziz gölgeler gibi veya bazan
Bizimle, kulak kirişte.

Ansızın, sıkı fıkı, özgür dostlar içinde
Solgun ışığa açılan,
Sizden, ey zengin ve gür sesli çalgı, ki neşe
Ve ürpertiyle ışıyan,

Sizden, ey duru ve şen, bir boru sesi gibi,
Kıvılcım dolu sabahtan,
Bir garip ses, sitem ve hüzün dolu bir ezgi,
Sıvıştı, çırpınıp duran

Sıska bir kız misali, pis, iğrenç, berbat halde,
Ailesinin utancı,
Göze çarpmasın diye, gizleyip bir mahzende
Uzun yıllar tutacağı.

Zavallı melek, şakıyordu, çığırtkan sesiniz :
"Dünyada doğru ne var ki,
Ele verir her zaman, düzgün çekseniz de siz,
Orda insan bencilliği;

Ne güç bir uğraştır güzel bir kadın olmak,
Ve nasıl bayağı bir iş
Çılgın soğuk dansöz gibi ayılıp bayılmak
Ağızda yapmacık gülüş;

Ne çirkin kişilerin kalplerine taht kurmak;
Aşk da yalan, güzellik de,
Ne ki onları atar bir sepete Unutmak
Sonsuz'a vereyim diye!"

Büyülü dolunayı hatırladım çok zaman,
Bu sessizliği ve usancı,
Ve bu dehşetli gizi kulağa fısıldanan
Kalbin günah çıkarttığı.

XLII

TİNSEL ŞAFAK

Pembe beyaz bir şafak, sefihlerin evine
Kemirgen idealle bir olup da girdi mi,
Uyandırır uyuşmuş hayvandaki meleği
Öç duygusuyla bir giz harekete geçince.

Erişilmez mavisi Tinsel Gökler'in artık
Düş gören, acı çeken güçsüz kalmış insana,
Açılır ve kaybolur düşerek uçuruma,
Böylelikle Tanrıça'm, uyanık ve saf Varlık,

Ve tüten enkazında budala cümbüşlerin,
Hatıran daha pembe, daha çekici, derin,
Uçuşuyor durmadan büyümüş gözlerimde.

Mumların alevini güneş söndürdü yine;
Ey ışıyıp duran Ruh, bu yüzden hep muzaffer,
Hayalin o ölümsüz parlak güneşe benzer!

XLIII

AKŞAMIN AHENGİ

Zamanı geldi işte saplarında ürperen
Her çiçek orada bir buhurdan gibi tüter;
Akşamın havasında gezer kokular, sesler;
Bir yorgun baş dönmesi ve bir vals hüzün veren!

Her çiçek orada bir buhurdan gibi tüter;
Titrek keman bir yürek gibidir acı deren;
Bir yorgun baş dönmesi ve bir vals hüzün veren!
Gök hazin ve güzel bir büyük sunağa benzer.

Titrek keman bir yürek gibidir acı deren,
Seven yürek geniş ve siyah hiç'e kin duyar!
Gök hazin ve güzel bir büyük sunağa benzer;
Güneştir pıhtılaşmış kanında hep can veren.

Seven yürek geniş ve siyah hiç'e kin duyar,
Aydınlık bir geçmişin izlerini içeren!
Güneştir pıhtılaşmış kanında hep can veren...
Hatıran bende kutsal bir kap gibi parıldar!

XLIV

ŞİŞE

Her maddeden geçerler, keskin kokuları var.
Rivayet olunur ki cama bile sızarlar.
Açınca bir sandığı, kökeni Doğu olan,
Kilidi gıcırdayan, sızlanıp surat asan,

Veya ıssız bir evde, siyah ve tozla kaplı,
Geçmiş günlerden kalma küf kokan bir dolabı,
Tanıdık çok eski bir şişe bulunur bazan,
Canlı, dipdiri bir ruh fışkırıverir ordan.

Bin bir fikir uyurdu, koyu karanlık içre,
Ölmüş krizalitler, ürpererek hafifçe,
Ansızın havalanan, açıp da kanadını,
Gök rengi, pembe parlak, her dem altın sırmalı.

O uçuşan hatıra, mest ederek her şeyi
Bozuk havada; gözler kapanır, Baş dönmesi
Yakalar yenik ruhu, iter onu kapkara,
Nurdan insan buğusu yükselen bir çukura;

Yere serer yüzyıllık bir çukur kıyısında,
Lazarus kefenini yırtıp hoş kokar, orda,
Kımıldar uykusunda o görsel kadavrası
Eski, buruk bir aşkın, ölümcül ve alımlı.

Ben kaybolduğum zaman, böylece, insanların
Belleğinde ve bir de uğursuz bir dolabın
Yanma atılınca, kederli, eski şişe,
Çok düşük, kirli, tozlu, pis, çatlak ve pespaye,

Tabutun olacağım, sevimli çirkef, senin!
Her zamanki tanığı gücünün, kuvvetinin,
Meleklerin eliyle sunduğu tatlı zehir!
Ey öldürüp dirilten, beni kemiren iksir!

XLV

ZEHİR

Şarap boğabilir olağanüstü lükse
İsterse en pis yeri,
Ve ortaya çıkarır masalsı bir kemeri
Kızıl buğusunun altını ile,
Yıldızla dolu gökte batan güneş misali.

Afyon büyütür uçsuz bucaksız olan şeyi,
Ve sınırsızlık uzar,
Zaman derine iner, şehvet azdıkça azar,
Ve kara ve donuk zevkleri
İle ruh alacağından öte dolup taşar.

Onlar boy ölçüşemez akıp duran zehirle,
O yeşil gözlerinden,
Göller ki ruhum titrer, görünerek tersinden...
Düşlerim üşüşünce
Acı gidermek için uçuruma, derinden.

Onlar boy ölçüşemez saçtığın o salyanın
Müthiş harikasıyla,
Daldırarak azapsız ruhumu unutuşa,
Yanında şaşkınlığın,
Sürükler, atar onu ölümün kıyısına!

XLVI

SİSLİ GÖK

Bakışın bir buğuyla örtülüvermiş sanki;
Senin gizemli gözün (mavi, gri, yeşil mi?)
Zaman zaman sevecen, düşünceli ve gaddar,
Onda göğün kayıtsız, solgun düşmüş hali var.

Hatırlatırsın beyaz, ılık, puslu günleri,
Gözyaşında eriyen büyülü yürekleri,
Bilinmez bir acıyla buruk ve çok uyanık
Sinirler, o uyuyan ruhla eğlenir artık.

Güzelim ufuklara benzersin kimi zaman
Sis basmış mevsimlerin güneşleriyle yanan...
Ey ıslanmış manzara, ışıldayıp durursun,
Sisli göklerden düşen ışınla tutuşursun!

Ey tehlikeli kadın, ey gönül çelen iklim!
Kar ve kırağınıza ibadet eder miyim,
Çekip çıkarır mıyım acaba yaman kıştan
Daha hüzünlü zevkler, böyle demirden, buzdan?

XLVII

KEDİ

I

Kafamda gezinir durur,
Tıpkı evindeymiş gibi,
Güçlü, zarif, hoş bir kedi.
Miyavlarsa zor duyulur,

Öyle tatlı ve ölçülü;
Sesi alçalsın, yükselsin,
Her zaman zengin ve derin.
Burdadır gizi, büyüsü.

Bu ses, bir inci gibidir,
Süzülür loş benliğime,
Beni dolduran bir dize,
Neşe veren bir iksirdir.

O bastırır acıları,
Onda her türlü esrime;
Uzun cümle kursa bile,
Yok sözcüğe ihtiyacı.

Hayır, bir yay yok ki, aşsın
Kalbimi, yetkin çalgıyı,
Ve en şâhane şarkıyı
Hassas teline çaldırsın,

Sesin kadar, ey gizemli,
Temiz yüzlü, garip kedi,
Her şeyin, melekmiş gibi,
Hem ince, hem de ahenkli!

II

Sarışın, esmer kürkünden
Çıkan her hoş koku onda,
Bir akşamdı, okşadım da
Kokular içre kaldım ben.

Bir ruh, buraya aşina;
O, yargılar ve esinler,
Emrindedir her şey, her yer;
Peri mi, Tanrı mı yoksa?

Gözlerim bu sevgiliye
Mıknatısla çekildi mi,
Dönüp bakar kuzu gibi,
Baksam da kendi kendime,

Çevirir beni şaşkına
Solgun gözlerindeki fer,
Canlı opal, parlak fener,
Kımıltısız bakar bana.

XLVIII

GÜZEL GEMİ

Anlatmak isterim, ey narin büyücü, seni!
Gençliğini süsleyen birçok güzelliğini;
Resmetmeyi seni sana,
Geçmeni çocukluktan olgunlaşma çağına.

Eteğini savurup yola çıktığın zaman,
Güzel bir gemisin sen, enginlere açılan,
Şişkin yelkeniyle, salınarak
Ve tatlı, tembel, ağır bir ahenge uyarak.

Yuvarlak boynunun ve omzunun üzerinde,
Başın meydan okuyor, garip, hoş bir biçimde,
Sakin, muzaffer bir tavır bu,
Görkemli çocuk, gidersin bulup kendi yolunu.

Anlatmak isterim, ey narin büyücü, seni!
Gençliğini süsleyen pek çok güzelliğini
Resmetmeyi seni sana,
Geçmeni çocukluktan olgunlaşma çağına.

Göğüslerin sipsivri, hareli mi hareli,
Göğüslerin muzaffer, güzel bir dolap gibi
Kapakları kabarık, parlak,
Şimşek sanki söner bu kalkanlara çarparak;

Kışkırtıcı kalkanlar, silahı pembe uçlar!
Bir dolap, içersinde sır ve her iyi şey var,
Likörler, şaraplar, kokular,
Yürekleri ve beyni çıldırtıp duracaklar!

Eteğini savurup yola çıktığın zaman,
Güzel bir gemisin sen, enginlere açılan,
Şişkin yelkeniyle, salınarak
Ve tatlı, tembel, ağır bir ahenge uyarak.

Fırfırların altında, o soylu bacakların
Eza ve cefasıdır karanlık arzuların,
Onlar iki büyücü gibi,
Çalkalarlar bir kapta siyah aşk iksirini.

Erkenci cambazlarla alay eden kolların,
Güçlü rakipleridir o parlak boaların,
Her dem hazırdır sıkmak için,
Âşığını, nakşeder gibi kalbine senin.

Yuvarlak boynunun ve omzunun üzerinde,
Başın meydan okuyor, garip, hoş bir biçimde,
Sakin, muzaffer bir tavır bu,
Görklü çocuk, gidersin bulup kendi yolunu.

XLIX

YOLCULUĞA ÇAĞRI

Çocuğum, düşün,
Gidip de bir gün
Yaşamak beraberce!
Sevmek hep sevmek,
Sevip de ölmek
Sana benzer o yerde!
Bu puslu gökler
Beni cezbeder
Islak güneşlerinde
Gizemli derin
Hain gözlerin,
Parlarken yaş içinde.

Orda, ölçü zarafet,
Sessizlik, görkem, şehvet.

Geçmiş yıllarla
Parlayan eşya,
Süslerdi odamızı;
Nadir çiçekler
Kaplardı amber
Kokusuyla her yanı,
Zengin tavanlar,
Derin aynalar,
Doğu'nun görkemi bu,
Her şey gizlice
Kendi dilince
Sözle beslerdi ruhu.

Orda, ölçü zarafet,
Sessizlik, görkem, şehvet.

Kanalda çoğu
Serseri ruhlu
Gemiler var uyuyan;
Gelmişler, arzun
Karşılık bulsun
Diye çok uzaklardan.
– Güneş çekilir,
Bütün bir şehir,
Her kanal ve her tarla,
Altınla dolar;
Dünya düş kurar
Sıcak bir aydınlıkta.

Orda, ölçü zarafet,
Sessizlik, görkem, şehvet.

L

ONARILMAZ

Susturabilir miyiz o eski Nedameti,
Bizde yaşayan ve devinen,
Beslenerek, ölüyü yiyen bir kurtçuk gibi,
Bir tırtıl, meşe yiyen?
Susturabilir miyiz o eski Nedameti?

Hangi iksirde, bitkisel özde ve şarapta,
Boğacağız biz bu düşmanı,
Yıkıcı ve pisboğaz, sanırsın ki bir yosma,
Bir karınca, sabırlı?
Hangi iksirde?-bitkisel özde?-ve şarapta,

Söyle, güzel büyücü, oh! de bana bildiğini,
Sıkıntıdan boğulmuş zihne,
Yaralılarca çiğnenen, can veren biri gibi,
Bir atın toynağıyla,
Söyle, güzel büyücü, oh! de bana bildiğini,

Oysa daha şimdiden kurt almış kokusunu
Ve bir karga yan bakan,
Bu mecalsiz askere! Kessin mi umudunu
Nişandan ve mezardan;
Bu garip can çekişen, kurt almış kokusunu!

Aydınlanır mı dersin, kara bir gök, çamurlu?
Yırtılır mı hiç karanlıklar
Ne sabah var, ne akşam, ziftten daha yoğun bu,
Yok şimşekler, yıldızlar?
Aydınlanır mı dersin, kara bir gök, çamurlu?

Bir Hanın camlarında parlayan o Umut da
Sönüverdi, sonsuza kadar!
Aysız ve ışıksız, kötü yol kurbanlarına
Yatacak yer ne arar!
Şeytan'la söndü tümü bir Hanın camlarında!

Şuh büyücü, lanetli hoş görünür mü sana?
Bilir misin affedilmezi?
Bilir misin Pişmanlık, zehirli oklarına
Hedef alır kalbimizi?
Şuh büyücü, lanetli hoş görünür mü sana?

Onarılmaz kemirir, lanetlenmiştir dişi,
Ruhumuzu, bu düşkün anıtı,
Saldırıp oyar çok kez, beyaz karınca gibi,
Yapıyı temelinden.
Onarılmaz kemirir, lanetlenmiştir dişi!

– Bazen gördüm iyi bir orkestra coşarken
Pis bir tiyatronun dibinde,
Bir peri tan yerini ateşe verdi birden
Göğün cehenneminde;
Bazan gördüm iyi bir orkestra coşarken

Işık, altın ve tülden oluşmuş bir Varlığı,
Koca Şeytanı yere seren;
Kalbime esriyişin asla uğramadığı
Bir tiyatro, bekleyen
Her gün boşu boşuna tül kanatlı Varlığı!

LI

SÖYLEŞİ

Siz güzel bir sonbahar göğü, aydınlık, pembe!
Hüznümse yükselen bir deniz gibidir tıpkı,
Çekilirken, kederli dudaklarım üstünde
Bırakır çamurunun yakıcı anısını.

– Boşuna gezer elin baygın düşen göğsümde;
Aradığı budur, dost, yağma edilmiş bir yer
Kadının zalim dişi ve pençesiyle hem de.
Kalbimi arama hiç; hayvanlar bitirdiler.

Benim kalbim bir saray hayhuyla olmuş heder;
Kavgalar, sarhoşluklar, cinayetler ordadır!
– O çıplak boynunuzda güzel bir koku yüzer!..

Ey ruhun baş belası güzellik, arzun budur!
Ateşten gözlerinle, şehrâyin kadar parlak,
Hayvanlardan artakalan bu parçaları yak!

LII

L'HÉAUTONTIMOROUMÉNOS (KENDİNE GADDAR)

J. G. F.'ye

Öfkeye, kine düşmeden
Vuracağım, kasap gibi,
Musa ve kaya misali,
Fışkıracağım gözünden,

Su versin diye Sahrâ'ma,
Acıların özsuyunu.
Benim arzum umut oldu
Senin tuzlu gözyaşında

Yelken açacak bir gemi,
Ve tatlı hıçkırman bir de
Sarhoş ederek kalbimde
Gümleyerek davul gibi!

Çatlak ses değil miyim ben
O tanrısal senfonide,
Doymak bilmez İroni'yle
Beni saran ve kemiren?

Odur sesimde yaygara!
Odur kanım, kara zehir!
Tekinsiz aynayım, görür
Cadaloz kendini orda!

Hem bıçağım hem de yara!
Hem yanağım hem de tokat!
Hem kurbanım hem de cellat!
Ezen ve ezilen çarkta!

Kalbimin vampiriyim ben,
– Büyük yalnızlardan biri,
Sonsuz gülmeye hükümlü,
Artık gülümseyemeyen!

LIII

FRANCISCAE MEAE LAUDES (*)

VERS COMPOSÉS POUR UNE MODISTE ÉRUDITE ET DÉVOTE

Novis te cantabo chordis,
O novelletum ludis
In solitudine cordis.

Esto sertis implicata,
O femina delicata
Per quam solvuntur peccata!

Sicut beneficum Lethe,
Hauriam oscula de te,
Quae imbuta magnete.

Quum vitiorum tempestas
Turbabat omnes semitas,
Apparuisti, Deitas,

Velut stella salutaris
In naufragiis amaris...
Suspendam cor tuis aris!

Piscina plena virtutis,
Fons aeternae juventutis,
Labris vocem redde mutis!

(*) Baudelaire'in Latince olarak kaleme aldığı bu şiirin türkçe çevirisi için, kitabın sonundaki AÇIKLAMALAR VE NOTLAR bölümüne başvurulmalıdır.

Quod erat spurcum, cremasti;
Quod rudius, exae quasti;
Quod debile, confirmasti.

In fame mea taberna,
In nocte mea lucerna,
Recte me semper guberna.

Adde nunc vires viribus,
Dulce balneum suavibus
Unguentatum odoribus!

Meos circa lumbos mica,
O castitatis lorica,
Aqua tincta seraphica;

Patera gemmis corusca,
Panis salsus, mollis esca,
Divinum vinum, Francisca!

LIV

SÖMÜRGEDE DOĞMUŞ AVRUPALI BİR KADINA

Güneşin okşadığı mis kokulu ülkede,
Göze ağırlık veren kıpkızıl ağaçların,
İri palmiyelerin gölgesinde bir yerde,
Tanıdım cana yakın, albenili bir kadın.

Teni solgun ve sıcak; esmer renkli büyücü
Boynunda özentili bir soyluluk hali var,
İnce, uzun, yürüdü mü bir avcı yürüyüşü.
Gülüşü sessiz sakin, güven veren bakışlar.

Gitseydiniz, Hamfendi, şanın öz vatanına,
Seine nehri veya yeşil Loire kıyılarına,
Ey eski konakların güzelim ustası, sen

Yeşertirdin, o uzlet denen gölgeli yerde,
Belki binlerce sone o şair yüreklerde,
Gözlerin daha uysal kılardı zencilerden.

LV

MOESTA ET ERRABUNDA

Söyle bana, Agathe, kalbin uçar mı bazan,
İğrenç kentin o siyah okyanusundan öte,
Bir başka okyanusa, görkemle parıldayan,
Aydınlık, mavi, derin, bir el değmemişliğe?
Söyle bana, Agathe, kalbin uçar mı bazan?

Ey engin deniz, bizi uzak tut işimizden!
Hangi şeytan verdi bu bet sesli türkücüye,
Rüzgârların sınırsız orguna eşlik eden,
Ninni söylemeyi bir ulvi iş olsun diye?
Ey engin deniz, bizi uzak tut işimizden!

Götür beni, ey tren! kaçır beni, ey gemi!
Uzağa! çok uzağa! pis gözyaşlarımızdan!
– Agathe'nin kederli yüreği bazan der mi :
Pişmanlıktan öteye, suçlardan, acılardan,
Götür beni, ey tren! kaçır beni, ey gemi!

Ne kadar uzaksınız, ey mis kokulu cennet,
Orda bir gök altında, her şey sevda ve neşe,
Orda boğulur yürek kaplayınca saf şehvet,
Orda herkes layıktır sevmeye, sevilmeye!
Ne kadar uzaksınız, ey mis kokulu cennet!

Ya o yeşil cenneti çocukluk aşklarının,
Yarışmalar, şarkılar, öpücükler, demetler,
Hele titrek kemanlar, ötesinde sırtların,
Akşamları koruda şarap dolu güğümler,
– Ya o yeşil cenneti çocukluk aşklarının,

O saf ve masum cennet, dolup taşan hazlarla,
Daha uzakta mıdır Hindistan'dan ve Çin'den?
Dön denilse gelir mi, ah eden çığlıklarla,
Ve can verebilir mi ona bir ses, gümüşten,
O saf ve masum cennet, dolup taşan hazlarla?

LVI

KEDİLER

Ağırbaşlı âlimler ve ateşli âşıklar
En olgun çağlarında, severler, onlar gibi
Üşüyen ve sokağa çıkmayan kedileri,
Ki evlerin gururu, tatlı sert huyludurlar.

Bilimin ve her türlü hazzın eski dostları,
Ararlar karanlığın susku ve dehşetini;
Kul köle olsaydılar, Erebos her birini
Cenaze habercisi at yerine koyardı.

Sonsuz bir düş içinde uykuya dalmış gibi,
Issızlıkta uzanan kocaman sfenskleri
Düşünürken çok soylu bir tavır takınırlar;

Büyülü kıvılcımlar dolmuş böğürlerine,
Ve ince bir kum gibi, altından parçacıklar
Gizlice yıldız saçar gizemli gözlerine.

LVII

BAYKUŞLAR

Baykuşlar tünemiş mesken diye
Kara porsuklara dizi dizi,
Uzak tanrıların kızıl gözü
Gibi dalmışlar bir düşünceye.

Öyle kıpırtısız duracaklar
Hüzün yüklü saat gelene dek,
Yassı güneşi sürgün ederek,
Orda kök salacak karanlıklar.

Bilge kişiye onların hali
Der gibi insana korku vermeli
Çalkantılı yaşam bu dünyada;

Bu 'tebdil-i mekân' tutkusuyla
Kısa bir süre mest olan insan
Çeker elbet cezasını her zaman.

LVIII

ÇATLAK ÇAN

Hem acıdır hem tatlı, uzun kış gecesinde,
Dinlemek çatır çatır yanan ateşe yakın,
Sislerin arasında çalan çanın sesinde
Yükseldiğini görmek uzak hatıraların.

Mutludur o çan, güçlü sayarak gırtlağını,
Çok sağlıklı ve çevik, artan yaşına rağmen,
Atıyor bağlılıkla inançlı çığlığını,
Eski bir asker gibi, çadırını bekleyen!

Benimse, çatlak ruhum, sıkıntılar içinde,
Geceyi şarkısıyla doldurmak istese de,
Zayıf sesi orda çok kez unutulup giden

Bir yaralının kaba hırıltısına benzer
Kan gölü kıyısında ve üstünde cesetler,
Sonsuz çabalayarak, kımıltısız can veren.

LIX

İÇ SIKINTISI

Karakış bütün kente karşı öfkeli, kızgın,
Testisinden karanlık soğuk döküyor yine
Solgun sakinlerine komşu bir mezarlığın
Ve ölümlülük sisli mahalleler üstüne.

Kedim yatacak bir yer arayarak taşlıkta
Sıskacık vücudunu oynatıyor durmadan;
Yaşlı bir şair ruhu dolaşıyor olukta
Üşüyen bir hortlağın hazin sesiyle her an.

Arı sızlanıyor ve bir odun tüte tüte
Katılıp tiz sesiyle nezleli bir saate,
Oysa berbat kokulu bir oyundur oynanan.

Sirozlu ihtiyarın o uğursuz mirası,
Güzel kupa oğlanı ve bir de maça kızı
Tekinsiz söz ediyorlar ölmüş aşklarından.

LX

İÇ SIKINTISI

Sanki bin yıl yaşadım, o kadar çok anım var.

Tüm çekmecelerinin içinde bilançolar,
Küçük aşk mektupları, şiir ve romans dolu,
Tutam tutam saç yüklü, kocaman bir eşya bu,
Ki daha az sır saklar kederli belleğimden.
Bu bir ehram, sınırsız büyüklükte bir mahzen,
Fukara kabri, ne çok ölüsü var içinde.
– Ben ayın tiksindiği bir mezarlığım işte,
Orda azaplar gibi sürünür uzun kurtlar,
Aziz ölülerime durmadan saldırırlar.
Solmuş güllerle dolu eski bir odayım ben,
İçinde abur cubur, hepsi modası geçen,
Ah eden pasteller ve sararmış Boucher'ler var,
Yapyalnız, boş şişeden bir kokuyu solurlar.

Denk değil eğri güne hiçbir şey uzunlukta,
Yılların lapa lapa yağan karı altında,
Sıkıntı, meyvesidir donuk meraksızlığın,
Orantısını sağlar hep ölümsüz kalmanın.
– Sen hiçbir şey değilsin artık, ey canlı madde!
Bir dehşetin sardığı o taşın ötesinde,
Uyuklarken dibinde sis çökmüş bir Sahrâ'nın;
Bir sfenks ki, meçhulü tasasız bir dünyanın,
Hartada unutulmuş, yaban mizacı ile
Sadece şarkı söyler batıp giden güneşe.

LXI

İÇ SIKINTISI

Yağmurlu bir ülkede sanki benim hükümdar,
Zengin ama gücü yok, genç ama çok ihtiyar,
Hor görerek yalaka tavrım lalasının,
Başka hayvanlar gibi, köpekten canı sıkkın.
Ona ne av, ne şahin, hiçbir şey vermez neşe,
Balkonun karşısında sürünen kavmi, ne de.
Gözde bir soytarının kaba saba baladı
Şenlendirmez bu zalim hastacığın alnını;
Çiçekle süslü yatak dönüverir mezara,
Odalıklar ki, her kral güzel gelir onlara,
Ve artık bulamazlar hayasız bir tuvalet
Gülücük saçsın diye bu taptaze iskelet.
Altın üreten bilgin bulamadı bir çare
Benliği bu çürümüş şeyden kurtulsun diye,
Ki güçlüler hatırlar yaşlılık günlerinde,
Roma'dan kalan o kan banyoları içinde
Canlandıramadı bu şaşkaloz kadavrayı
Léthé'nin kan yerine akan o yeşil suyu.

LXII

İÇ SIKINTISI

Basık ve ağır bir gök çökünce kapak gibi
Can sıkıntısı ile sızıldanan ruhlara,
Kucaklayarak ufkun bütün bir çemberini
Döker bize bir günü, gecelerden de kara;

Ve dünya dönüşünce ıpıslak bir zindana,
Umut sanki orada bir yarasadır, uçar,
Vurarak gider ürkek kanadını dört yana,
Ve başını çürümüş pis tavanlara çarpar;

Yağmur çözdüğü zaman sonsuz ipliklerini,
Öykünüp bir zindanın demir çubuklarına,
Rezil mi rezil, sessiz bir örümcek kitlesi
Beynimizin içine ağlarını kurunca,

Ansızın bir öfkeyle sıçrayıverir çanlar,
Yol açıp göğe doğru korkunç bir ulumaya,
Ve sanırsın ki yersiz yurtsuz ruhlardır bunlar
Koyulurlar inatla bağrışıp çığrışmaya.

– Cenaze arabaları, sessiz ve müziksiz,
Ruhumdan gelir geçer; Umut gözyaşı döker,
Mağlup, gaddar ve berbat Bunaltı, merhametsiz,
O kara bayrağını eğik başıma diker.

LXIIII

SİSLER VE YAĞMURLAR

Ey güz sonları, kışlar, çamura batmış bahar,
Aldatıcı mevsimler! size sevgim, övgüm var
Kalbimin ve beynimin böyle bürünüşüne
Puslu bir mezar ile belirsiz bir kefene.

Bu kocaman ovada soğuk yelin esmesi,
Rüzgârgülünün uzun geceyle dinen sesi,
Ruhum çok daha iyi bahardakine göre
Kuzgun kanatlarını açacak enginlere.

Hiçbir şey tatlı değil ölümsülerle dolan
Çoktan beri kırağı düşmüş bir yürek için,
Siz ey renksiz mevsimler, sultanı iklimlerin,

Karanlıklarınızın sürekli bakışından,
– Veya aysız bir akşam, ikisi bir arada,
Acıyı yatıştırmak belalı bir yatakta.

LXIV

ÇARESİZ

I

Tanrısal göz görmez artık
Gökmaviden yola çıkmış
Styx çamuruna düşmüş
Bir Düş, bir Biçim, bir Varlık;

Biçimsize sevdalı ve
Bir Melek, tedbirsiz yolcu,
Çırpınan bir yüzücü bu
Koca kâbusun dibinde,

Savaşan, ölüm korkusu!
Çılgınca şarkı söyleyen,
Karanlıklarda fır dönen
Dev bir akıntıya karşı;

Büyülenmiş bir mutsuz var
El yordamıyla haybeden,
Kaçmak için bu pis yerden,
Arayıp ışık, anahtar;

Lambasız inen bir melun,
Merdiven derinliğidir
Kokusuyla ele verir,
Kıyısında bir çukurun

Bekler her ıslak canavar,
Fosforlu geniş gözleri
Karartır kara geceyi,
Kendini görünür kılar;

Kutba saplanmış bir gemi,
Sanki billurdan bir kapan,
Araştırır hangi yoldan
Bu zindana düştüğünü;

– İşte en yetkin tablosu
Çaresi olmayan derdin,
Şeytan ne yaparsa, bilin,
Yapar en kusursuzunu!

II

Kalp, ayna olmuş kendine,
Baş başalık, loş ve duru!
Ak, kara, Gerçek kuyusu,
Mor yıldız titrer içinde,

Şeytan işi bir meşale,
Cehennemlik, muzip fener,
Tek ferahlık, şükretmeler,
– Vicdan Kötü'nün içinde!

LXV

KIZIL SAÇLI BİR DİLENCİ KIZA

Kızıl saçlı ak kız, senin
Delikleri elbisenin
Gösteriyor fakirliği
Ve bir de güzelliği.

Elbet tatlılığındır bu,
Kızıl lekelerle dolu
Hastalıklı genç bedenin,
Bu zayıf şair için.

Ayağında ince, kibar,
O ağır nalınların var,
Kadife pabuçlarıyle
Tıpkı bir kraliçe.

Kısa paçavra da nesi,
Uzun saray elbisesi
Kıvrımları uyup sana
Düşer topuklarına.

Delik çoraplar yerine
Sefihlerin gözlerine
Bacağındakini göster
Parlasın altın hançer;

Kötü ilikli düğmeler
Günahlarımızı çeler,
Işır güzel göğüslerin,
Gözlerin gibi senin;

Kim ki soymak ister seni
Kolların yalvartsın onu,
Tokatlayıp kovalasın
Şakacı parmakların,

En güzel su incileri,
Üstad Belleau soneleri
Âşıklar vurmuş zincire
Sunmak için ha bire,

Kafiyeci takımından
Turfanda sana armağan
Bakıp ayakkabısına
Bir merdiven altında,

Tesadüfen çok uşak var
Nice senyör, nice Ronsard,
Çıkarırlardı sonucu
Dokunsun diye ucu!

Ve bulurdun yatağında
Öpücük zambaktan fazla
Hükmü altında tutardın
Çoğunu Valois'lınm!

– Oysa avuç açıyorsun
Birkaç eski dökünüye
Uzanarak eşiğine
O kavşakta Vefour'un :

Gidiyorsun yan bakarak
Yirmi dokuzluk takıya
Elimden gelmez, bağışla!
Sana armağan sunmak.

Haydi git, süssüz olana.
Koku, inci, elmas, boş ver,
Sıska çıplaklığın yeter,
Ey güzelliğim sana!

LXVI

OYUN

Sararmış koltuklarda ihtiyar fahişeler,
Solgun, kaşlar boyalı, tekinsiz, gözler baygın,
Kırıtırlar, ve zayıf kulaklarından düşer
Çınlayan şıngırtısı madenlerin, taşların;

Yeşil halıya yakın dudaksız ne çok yüz var,
Rengi uçmuş dudaklar, dişsiz kalmış çeneler,
Cehennem hummasından gergin düşmüş parmaklar
Boş cebi veya çarpan bir göğsü altüst eder;

Kirlenmiş tavanlarda dizi dizi avize,
Koca lambalarıyla ışıklarını serper
En ünlü şairlerin kara alnı üstüne
Ki her biri kan rengi terini saçmak ister;

İşte kara tablosu rüyamın, sanki gerçek,
Savrulduğunu gördüm keskin gözüm altında,
Dirsek dirseğe, soğuk, dilsiz ve imrenerek,
Bizzat kendimi gördüm bir büyük mağarada,

İmrenerek, inatçı tutkusuna onların,
Yaşlı fahişelerin ölümcül neşesine,
Güzellikleri ile şanını böyle çılgın,
Böylesine şen şakrak satıp tüketmesine!

Ve kalbim ne çok ürktü onlara imrenmekten
Bu sarp uçurum için koşuşan kişilere,
Kendi kanından bıkmış, kısacası yeğleyen
Acıyı ölüme ve cehennemi hiçliğe!

LXVII

AKŞAMIN ALACAKARANLIĞI

İşte büyülü akşam, suçlunun büyük dostu;
Ona ortak geliyor, kurt adımı ile; bu,
Göğün yatak odası gibi kapanışıdır
Ve insanın yabanıl hayvana dönüşüdür.

Akşam, sevecen akşam, arzu ettiği sensin
Kolları, bir yalana sapmadan, diyenlerin :
Biz bugün de çalıştık! – Akşamdır, elbette ki
Dinlendirir, acıyla kemirilen her zihni,
Alnı ağırlaşan ve inatlaşan bilgini,
Yatağına kavuşan iki büklüm işçiyi.
Havadaysa ahlaksız şeytanlar öte yandan,
İşadamları gibi uyanırlar ağırdan
Ve çarparlar uçarken pancurlara, saçağa.
Rüzgârın acıttığı ışıklar arasında
Fuhuş sokağı kaplar, orda tutuşup yanar;
Bir karınca yuvası gibi kapılar açar;
Hep gizli bir yol bulur, kurtarır kendisini,
Öyle ki, saldırıya geçen bir düşman gibi;
Rezil kentin bağrında sürgit kımıldar durur,
Yediğini İnsandan gizleyen kurtçuk odur.
Duyulur orda burda, mutfaklar ıslık çalar,
Tiyatrolar ulur ve orkestralar horlar;
Lezzetleri oyundan ibaret sofraları,
Doldurur fahişeler, tavcılar, ortakları,
Ve hırsızlar ki, ne dur, ve ne de durak bilen,
Onlar da işlerine başlarlar çok geçmeden,
Zorlarlar tatlılıkla kapı ve kasaları,
Yaşatmak ve giydirmek için o haspaları.

Ruhum, içine kapan, bu çok vahim saatte,
Kapa kulaklarım, böğürtüyü işitme.
Hasta acılarının depreştiği andır bu!
Kara gece yapışır boğazlarına; çoğu
Bitirip yazgısını gider ortak çukura;
Ve hastahane dolar ahları vahlarıyla.
Çoğu gelemeyecek mis kokan çorba için,
Ocak başına, akşam, yanma sevdiğinin.

Pek çoğu da zaten hiç tanımadı, bilmedi,
Aile ocağının tadını hiç almadı!

LXVIII

SABAHIN ALACAKARANLIĞI

Kışla avlularında kalk borusunun sesi,
Sabah yelinin sokak lambasında nefesi.

Yataklardaki esmer gençlerin saati bu,
O kötücül düşlerin kıvrandırıp durduğu;
Sanırsın kanlı bir göz orda çarpar, çırpınır,
Lamba gün üzerinde kızıl bir iz bırakır;
Orda ruh, sert ve ağır vücut yükü altında,
Öykünür lamba ile günün savaşlarına.
Meltemlerin sildiği yaş dolu çehre gibi,
Havaya dolmuş, kaçan şeylerin ürpertisi;
Erkek bıkmış yazmaktan, kadınlarsa sevmekten.

Yer yer duman tütmeye başlıyordu evlerden.
Ağzı açık, gözleri mosmor zevk kadınları,
Uyuyorlardı orda aptal uykularını;
Zavallılar, sıska ve soğuktu göğüsleri,
Üfleyerek ateşi hohlarlar ellerini.
Soğuk ile yoksulluk dolu bir saatti bu,
Loğusa kadınlarda ağrının bol olduğu,
Sanki kanla kesilmiş bir hıçkırıktı sesi,
Bir horoz şakıyarak parçalıyordu sisi;
Bir sisler denizinde yüzüyordu yapılar,
Ve öksüzler yurdunda can çekişip duranlar
Düzensiz şekilde son nefesini verirken,
Sefihler yorgun argın dönüyordu işinden.

Pembe yeşil giysisi ile titreyen şafak
Yürüyordu ıssız Seine üstünde ağır aksak,
Ve karanlık Paris, göz ovuşturarak yine,
O çalışkan ihtiyar, sarılıyor işine.

LXIX

MASUM BİR HİZMETÇİ KIZ, KISKANIRDINIZ ONU

Masum bir hizmetçi kız, kıskanırdınız onu,
Şimdi çimen altında uyuyor uykusunu,
Birkaç çiçek koysaydık yakışırdı ne kadar.
Zavallı ölülerin büyük acıları var,
Ne vakit ağaçları budayan Ekim, orda,
Solursa rüzgârını mermer mezar taşında,
Onlar bulurlar elbet canlıları çok çirkin,
Sıcak yataklarında uyudukları için,
Oysa, kara düşleri belki bin parça olmuş,
Yatak arkadaşsız ve sohbetten uzak kalmış,
Kurtcuğun kemirdiği donmuş iskeletler var,
Onlar kar sularının sızdığını duyumsar,
Yüzyılın aktığını, aile de, dostlar da
Değiştirmez yerini paçavraların asla.
Şayet bir akşam kütük ocakta çıtırdarken
Onu koltukta sessiz oturmuş görürsem ben,
Şayet mavi ve soğuk Aralık gecesinde,
Onu saklı bulursam odamın köşesinde,
Ağırbaşlı, ve çıkıp o sonsuz yatağından
Anne gözünde büyük çocuğu örtüp saran,
Ne cevap veririm bu iman dolu ruha ben,
Dökülen yaşı görüp çukur gözbebeğinden?

LXX

HİÇ Mİ HİÇ UNUTMADIM, KENTİN YAKININDAKİ

Hiç mi hiç unutmadım, kentin yakınındaki
O beyaz evimizi, küçük, huzur verici,
Alçıdan Pomon'un ve yaşlı Venüs'ün orda
Gizlerdi çıplak kalan yerlerini koruda,
Ve güneş, akşamları, görkemli ve akışkan,
Işınları bir camın ötesinde kırılan,
Meraklı gökyüzünde, kocaman bir göz gibi,
Süzerdi uzun, sessiz akşam yemeğimizi,
Şamdanın ışıkları yayılınca her yana
Şayak perdelere ve fukara sofrasına.

LXXI

KİN FIÇISI

Kin, fıçısıdır elbet Danaos kızlarının;
Kolları güçlü, kızıl, öçlerin en çılgını
Boş karanlıklarına boşaltır mevtaların
Kan ve gözyaşı ile dolu kovalarını.

Bu uçuruma gizli delikler açar Şeytan,
Bin yıllık alın teri ve çaba ordan kaçar,
Kurbanlarını tekrar diriltirse ne zaman,
Vücutlarını sıkar, suyunu tekrar içer.

Kin, bir meyhanede ayyaşın ta kendisi,
Susuzluğun içkiden doğduğunu duyumsar,
Bir de çoğaldığım, Lerna ejderi gibi.

– Ne ki galiplerini tanır mutlu ayyaşlar,
Ve kin adanmıştır bu acınacak yazgıya
O masanın altında asla uyumamaya.

LXXII

HORTLAK

Kızıl gözlü melek gibi, sana
Tekrar geleceğim yatak odana
Ve süzüleceğim sessiz sakin
Gölgeleri ile gecenin;

Ve bulacak seni, esmerim,
Ay kadar soğuk öpücüklerim
Ve okşayışlarım, yılan gibi,
Dolanıp da çepçevre seni.

Külrengi sabaha eriştik mi,
Bulacaksın boş kalan yerimi,
O yer, akşama kadar soğuyacak.

Başkaları sevgiyle eğilse de,
Senin hayatına ve gençliğine,
Ben, hükmedeceğim dehşet saçarak.

LXXIII

ŞEN ÖLÜ

Salyangoz ile dolu verimli bir toprakta
Benim derin bir çukur kazmaya hevesim var,
Yaşlı kemiklerimi yavaşça yaymak orda,
Uyumak unutuşta köpekbalığı kadar.

Kin duyarım mezara, vasiyetnamelere;
Âlemde tek gözyaşı için avuç açmam ben,
Mundar iskeletimi hacamat etsin diye,
Tercihim kargaları çağırmaktır, yaşarken.

Ey kurtcuklar! kulaksız, gözsüz kara yoldaşlar,
Görün size gelen şen ve özgür bir ölü var;
Sefa filozofları, oğulları pisliğin,

Haydi geçin pişmanlık duymadan enkazımdan,
Ve deyin var mı daha bu ruhsuz ceset için
Ölüler arasında bir başka karabasan!

LXXIV

KABRİSTAN

Ağır, karanlık bir gecede
Acıyarak dindarın biri,
Bir enkazın ötesinde
Görürse şanlı cesedinizi,

Masum yıldızların giderek
Ağır gözlerini yumduğu an,
Örümcek ağlarını örecek,
Ve yavrulayacak yılan;

Duyacaksınız bütün bir sene
Mahkûm başınızın üzerinde
Kurtların acı çığlığım

Ve aç kalmış sihirbazların,
Cümbüşünü kart zamparaların
Ve kara madrabazların tuzağım.

LXXV

AYIN HÜZNÜ

Düşlere dalıyor ay, bu akşam, daha tembel;
Sanırsın bir güzellik, yastıklar üzerinde,
Okşarsa çepeçevre dalgın ve hafif bir el,
Memesini uykuya henüz varmadan önce,

Yumuşacık çığların parlak sırtı üstünde,
Baygınlığa düşüyor, farkı yok bir ölüden,
Gözleri dolaşıyor o bembeyaz düşlerde
Çiçekler gibi açıp gökmaviye yükselen.

Boş sıkıntılar duyup, bazan bu yeryüzüne
Gözlerinden bir damla gizli yaş dökülünce,
Uykuların düşmanı, sofu şair olarak,

Avucuna alıyor sararmış gözyaşını,
Renk renk ışıklar saçan bu panzehir taşını,
Ve koyuyor kalbine, güneş gözünden uzak.

LXXVI

MÜZİK

Müzik çok zaman beni bir deniz gibi kavrar!
Solgun yıldızıma ben,
Bir sis tavan altında veya sonsuza kadar,
Böyle açarım yelken;

Göğüs hep ilerde ve şişmiş ciğerler, karın,
Tıpkı bir yelken gibi,
Aşarım ben sırtını yığılan dalgaların
Gecenin gizlediği;

Duyumsarım içimde bütün tutkularını
Çırpınan bir geminin;
Uygun rüzgâr, fırtına, onun kasıntıları

Üstünde bir girdabın
Sallar beni. Bazan da, sütliman, büyük ayna
Umudum kırılınca!

LXXVII

PİPO

Bir yazarın piposuyum ben;
Güney Afrikalı veya Habeş,
Sahibim sanki bir esrarkeş,
Bakanlar okuyor yüzümden.

O, acıyla dolup taşarken,
Tüter, olurum bir kulübe,
Tarladan dönecek çiftçiye
Mutfakta yemek pişerken,

Bir dumanda, devingen, mavi,
Ateşli ağzımdan yükselen,
Sarıp sallarım ruhunu ben,

Öyle bir merhem yaparım ki
Yüreğine ferahlık verir,
Ruhunu yorgunluktan kurtarır.

KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ

(Boş Sayfa)

LXXVIII

YIKIM

Her an dolanıp durur dört bir yanımda Şeytan;
Çevremi kuşatan bir incecik havadır bu;
Solur, duyarım, odur ciğerlerimi yakan
Ve doldurur içimi sonsuz, suçlu bir arzu.

Bazan o büyük Sanat aşkıma kulak verip
Bürünür kadınların en fettanı şekline,
Canı sıkıldığında bahane icat edip
Alıştırır dudağımı pis aşk iksirine.

Böylece iter beni, Tanrı gözünden uzak,
Yorgunluktan perişan, soluğum tıkanarak,
Sıkıntının ıssız ve derin düzlüklerine,

Ve kirli giysileri, deşilmiş yaraları
Atar şaşkınlık dolu gözlerimin içine,
Ansızın bir Yıkım'ın o kanlı aygıtını!

LXXIX

KURBAN

Bilinmeyen bir üstadın çizimi

Şişe, sırmalı kumaş, mermer, tablo, kösnüyen
Mobilyalar arasında,
Mis kokan giysilerin o yerleri süpüren
Görkemli kıvrımlarında,

Ilık bir odada, seradaymış gibi, hava
Tekinsiz, tehlike dolu,
Can çekişen demetler, camdan tabutlarında
Ölmek için soluduğu,

Başsız bir ceset akıtıyor, bir nehir gibi,
Canlı ve kırmızı bir kan,
Suya kanmış bir yastıkta, bezin bol bol içtiği,
Farkı yok susuz çayırdan.

Karanlıkta doğup gözü bağladığı kadar,
Solgun hayallere benzeş,
Saçlarının kasvetli yığınıyla ve kibar
Mücevherleriyle bir baş,

Düğün çiçeği gibi, masada bırakılmış,
Dinleniyor; ve, düşünmeden,
Yarı karanlık, beyaz ve belirsiz bir bakış,
Kaçıyor dönmüş gözünden.

Yatakta, çıplak gövde gamsız sergiliyor, tam
Bir terk edilmişlik hali
Ölümcül bir güzellik ve gizli bir ihtişam
Tabiatın bahşettiği;

Ayağında altın işli, pembemsi bir çorap var,
Kalan bir hatıra gibi;
Bakış sanırsın elmas, jartiyer alev saçar,
Gizlenmiş göz misali.

Acayip görünüşü bu yalnız kalışın ve
Aşk yorgunu dev bir portrenin,
Kendi haliymiş gibi açıklıyor kem göze
Orda kara bir sevdayı,

Suçlu bir eğlenceyi, cehennem busesinden,
Ve acayip şölenleri,
Perde kıvrımlarında kulaç atıp eğlenen
O kötücül melekleri;

Ve bakıldığı zaman zarif fakirliğine
Etrafı incinmiş omzun,
Biraz sivri kalçaya ve her dem oynak bele
Öfkeli yılan sanırsın,

Henüz çok genç bir kadın! – Azdırılmış ruhu ve
Bunalan hisleri onun
Yarı aralık mıydı susuzlar sürüsüne
Kayıp, gezgin arzuların?

O intikamcı adam, yaşarken, onca aşk ile,
Hiç memnun edemediğin,
Yerine getirdi mi bari uysal teninde
Sonsuzluğunu isteğinin?

Cevap ver, pis kadavra! ateşli bir kol ile
Kaldırıp saçından yukarı,
Söyle bana, korkunç baş, o soğuk dişlerine
Yapıştırdı mı "hoşça kal"ı?

– Alaycı dünyadan uzak ve pis kalabalıktan,
Meraklı yargıçlardan da,
Rahat uyu, rahat uyu sen, garip yaratık, insan,
Gizem dolu mezarında;

Dünyayı dolaşıyor kocan, ölümsüz şeklin
Bekler onu, uyusa da;
Hep vefalın olacak ölene kadar senin
Ve bağlı kalacak sana.

LXXX

LESBOS

Yunan zevki ve Latin oyununun annesi,
Lesbos, ordadır esrik veya baygın öpüşler,
Güneşin en sıcağı, karpuzun en tazesi,
Orda süslenir şanlı geceler ve gündüzler;
Yunan zevki ve Latin oyununun annesi,

Lesbos, orda öpüşler çağlayanlar gibidir,
Dipsiz uçurumlara korkusuz atılırlar,
Koşarlar hıçkırarak, gülerler arada bir,
Sarsak, gizemli, derin, durmadan kaynaşırlar;
Lesbos, orda öpüşler çağlayanlar gibidir!

Lesbos, Phryne'ler orda birbirlerini çeker,
Orda asla yankısız kalmaz ah edişleri,
Paphos gibi her yıldız sana ibadet eder,
Sapho haklı olarak kıskanabilir seni!
Lesbos, Phryne'ler orda birbirlerini çeker,

Lesbos, sıcak ve baygın, hoş gecelerin yeri,
Aynalarında kısır bir arzuyu yansıtan!
O çukur gözlü kızlar, ki âşık bedenleri
Besler meyvelerini bir olgunluğun her an;
Lesbos, sıcak ve baygın, hoş gecelerin yeri,

Bırak çatsın Platon ağırbaşlı kaşını;
Kurtarırsın kendini seliyle öpüşlerin,
Soylu, sevecen, tatlı ülkelerin sultam,
Bitmemiş, tükenmemiş güzel inceliklerin,
Bırak çatsın Platon ağırbaşlı kaşını.

Kurtarırsın kendini sınırsız işkenceden,
O arsız yüreklere ceza diye verilmiş,
Parlak gülüşü bizden çok uzaklara çeken
Başka gökler altında hayal meyal görülmüş!
Kurtarırsın kendini sınırsız işkenceden!

Hangi Tanrı yargılar, senin yargıcınım, der
Ve mahkûm eder; Lesbos, işten solmuş alnını,
Altın terazisiyle hiç tartmamışsa eğer
Denize akıttığın gözyaşı tufanını!
Hangi Tanrı yargılar, senin yargıcınım, der?

Bizlerden neyi ister haklı haksız yasalar?
Gönlü hep yüce kızlar, adaların şerefi,
Dininiz kutsal elbet öteki dinler kadar,
Ve aşk hesaba almaz Cehennem'i, Cennet'i!
Bizlerden neyi ister haklı haksız yasalar?

Sadece beni seçti, Lesbos, bu yeryüzünde
Gizini şakı diye çiçek bakirelerin,
Ve çocukken yer aldım ben kara gizeminde
Gözyaşları karışmış aşırı gülüşlerin;
Sadece beni seçti, Lesbos, bu yeryüzünde.

İşte o günden beri Leukades tepesinde
Beklerim tıpkı keskin gözlü nöbetçi gibi,
Gözleyen gece gündüz göklerin mavisinde,
Bir, iki, üç direkli titrek yelkenlileri;
İşte o günden beri Leukades tepesinde

Anlamak için deniz hoşgörülü, iyi mi,
Kayalarda çınlayan hıçkırıkla iç içe,
Sapho'nun tapılası o giden cesedini,
Bir gün Lesbos'a geri getirecek mi diye,
Anlamak için deniz hoşgörülü, iyi mi!

Erkek ruhlu Sapho'nun, hem şair, hem sevgili!
Venüs'ten daha güzel, sararmış hali ile!
– Mağlup olmuş mavi göz, acıların çizdiği
Karanlık bir halkayla kirli kara gözüne
Erkek ruhlu Sapho'nun, hem şair, hem sevgili!

– Venüs'ten daha güzel doğrulup yeryüzünde,
Dökerdi servetini duru kalmışlığının,
Kızından memnun yaşlı Okeanos üstüne
Işıldaması ile kumral gençlik çağının;
Venüs'ten daha güzel doğrulup yeryüzünde!

– O Sapho ki, kâfirlik ettiği gün ölmüştü,
Hor görerek uydurma dini ve tapınmayı,
Güzel teni hoyrat bir hayvana yem olmuştu
Hoyratın kof gururu belirledi cezayı
O Sapho ki kâfirlik ettiği gün ölmüştü,

O günlerden bu güne Lesbos yakınır durur,
Evrenin ona şeref, şan katmasına rağmen,
Acının çığlığıyla her gece sarhoş olur
Issız kıyılarından göğe doğru yükselen!
O günlerden bu güne Lesbos yakınır durur!

LXXI

CEHENNEMLİK KADINLAR

Delphine ile Hippolyte

Hippolyte, lambaların solgun ışığı vuran,
İçine koku sinmiş minderler üzerinde,
Düşlüyordu kızlığın perdesini kaldıran
Güçlü okşayışları, saf bir duygu içinde.

Fırtına bulanığı bir gözle arıyordu,
Uzaklaşmış göğünü günahsız yaşamanın,
Sanırsın ki başını mavi bir ufka doğru
Çeviren bir gezgindir, ötesinde sabahın.

O yorgun gözlerinin ağırlaşan yaşları,
Kırgın, uyuşuk hali, hazları kasvet veren,
Hurdaya çıkmış silah gibi, mağlup kolları,
Yansıtıyordu narin güzelliğini hepten.

Ayakları ucunda, sakin ve neşe dolu,
Ateşli gözleriyle onu yiyordu Delphine,
Avını gözleyen bir hayvana benziyordu
İzini bırakarak üstünde dişlerinin.

Önünde kuvvetli ve kırılgan güzelliğin,
Kibirli, şehvet dolu bir hazla içiyordu
Zaferinin şarabını ve derlemek için
Tatlı bir teşekkürü, uzanıp ona doğru.

Arıyordu gözünde sararmış kurbanını
Dilsiz neşidesini bir zevkin söylediği,
Ve bu yüceden yüce, bitimsiz bir şükranın
Gözkapağından çıkan uzun âhıydı sanki.

– "Hippolyte, aziz yürek, ne dersin sen bunlara?
Anlıyor musun şimdi, sunman gerekmez senin,
Onları solduracak şiddetli rüzgârlara
Kutsanmış kurbanını ilk açan güllerinin.

Öpüşlerim hafiftir susinekleri kadar,
Okşarlar duru büyük gölleri akşamleyin,
Yârin öpüşleriyse tekerlek izi açar,
İzi gibi araba ve saban demirinin;

Onlar zalim toynaklı, öküz ve at koşumlu
Ağır araba gibi geçecekler üstünden...
Hippolyte, kız kardeşim! Yüzünü bana doğru
Çevir ruhum ve kalbim, bütünüm, yarımım, sen,

Çevir haydi yıldız ve gök dolu gözlerini!
Bir tatlı bakış için, tanrısal umut diye,
En karanlık zevklerin kaldırıp peçesini,
Uyutacağım seni sonsuz düşler içinde!"

Ve Hippolyte o zaman kaldırıp genç başım :
– "Nankör değilim ben, asla değilim pişman,
Delphine'im, çok ağrım var, içim dışım sıkıntı,
Akşam berbat bir yemek yemişim gibi, inan.

Duyarım hücumunu ağır kokuların ben,
Perişan hayallerin kara taburlarını,
Beni işlek yollara yönlendirmek isteyen,
Orda kanlı bir ufkun her yandan kapattığı.

Son derece tuhaf bir eylem mi yaptık yoksa?
Açıkla bana, lütfen, acımı ve korkumu :
Titriyorum "Meleğim!" dediğin zaman bana
Ve birden dudaklarım gidiyor sana doğru.

Bana hiç öyle bakma, benim düşüncemsin, sen!
Sonsuza dek sevdiğim, biricik kız kardeşim,
Sen orada kurulmuş bir tuzak bile olsan
Ve bir de başlangıcı büyük felaketimin!"

Delphine silkeleyerek dağınık saçını ve
Demir sacayağında tepiniyormuş gibi,
Tekinsiz göz, konuştu zorbanın sesi ile :
– "Kim anlatabilir, kim, aşk varken Cehennem'i?

Binlerce lanet olsun o yaramaz düşçüye,
İlk defa arzuluyor aptallığa düşerek,
Namus karıştırmayı aşka değgin her şeye,
Kısır ve çözülmez bir sorunla sevişerek.

Gizemli bir ahenkle birleştirmek isteyen
Serin ile sıcağı, gündüz ile geceyi,
Bu kıpkızıl güneşte, adına aşk denilen,
Hiç ısıtamayacak kötürüm bedenini!

İstersen git ve ara, şapşal bir yavukluyu;
Koş, temiz kalbe zalim öpücüklerini ver:
Ve, mosmor, pişmanlıkla, korku ve dehşetle dolu
O dağlanmış göğsünü yeniden bana gönder...

Dünyada yalnız üstat hoşnut edilebilir!"
Ama çocuk sonsuz bir acı sergileyerek,
Çığlık attı : " – İçimde genişliyor açık bir
Uçurum, biliyorum; bu uçurumdur yürek!

Volkan gibi yakıcı ve boşluk gibi derin!
Hiç doymaz bu canavar, bu sızıldanıp duran,
Ve bitmez susuzluğu asla Eumenides'in,
Meşalesiyle onu kanma kadar yakan.

Örtük perdeler bizi ayırsın bu âlemden,
Ve yorgunluk, getirsin bizlere dinginliği!
Derin göğüslerinde yok olmak isterim ben,
Yakalamak bağrında mezar sessizliğini!"

İnin, durmadan inin, acınası kurbanlar,
İnin dibine kadar sonsuz bir cehennemin!
İnin en derinine, orada bütün suçlar,
Kırbaçlanır gelmeyen rüzgârıyla göklerin,

Kaynar karmakarışık fırtına ıslığıyla,
Çılgın gölgeler, koşun, arzunun ucuna dek,
Gem vuramazsınız hiç kudurganlığınıza,
Zevkleriniz dünyaya cezayı getirecek.

Taze ışık hiç düşmez mağaralarınıza;
Duvar çatlaklarından hep sıtmalı buğular
Süzülür tutuşarak bir fener gibi orda,
Sızar vücudunuza pis ve iğrenç kokular.

Sizin hazlarınızın dehşetli kısırlığı
Dindirir susuzluğu ve gerer cildinizi,
Ve tensel arzuların öfke dolu rüzgârı
Çırpınır teninizde eski bir bayrak gibi.

İnsanlardan çok uzak, serseriler, mahkûmlar,
Aç kurtlar gibi geçin çöllerin arasından;
Yazdırın yazgınızı gem vurulmayan ruhlar,
Ve kaçın içinizde var olan sonsuzluktan!

LXXXII

CEHENNEMLİK KADINLAR

Dalgın bir sürü gibi kumsalın üzerinde,
Bakışlarını deniz ufkuna doğrulturlar,
Şaşkın ayaklarında, sokulgan ellerinde
Tatlı baygınlıklar ve acı ürperişler var.

Bir kısmı, uzun uzun sır vermeye sevdalı,
Koruların dibinde, orda ırmaklar çağlar,
Heceler durur ürkek bir çocukluk aşkını,
Genç fidanların yeşil koruluğunu oyar.

Ötekiler, kız kardeş gibi, ağır ve ciddi
Yürürler hayaletle dolu kayalıklardan,
Gördü Ermiş Antonius çıkışını lav gibi
Çıplak göğsün ve kendi eğiliminin, ordan.

Akışkan reçineler ışığında, birçoğu,
Ve dilsiz kovuğunda putperest mağralarm
Azgın arzularının yardım çağrısıdır bu,
Bakkhos, uyutucusu en eski azapların!

Boynu şaldan hoşlanan bir başka bölümü de,
Bir kırbaç saklayarak giysileri altında,
Karıştırır loş orman ve ıssız gecelerde,
Arzunun köpüğünü acının gözyaşına.

Ey şeytanlar, ejderler, bakireler, kurbanlar,
Gerçeği hakir gören o çok büyük fikirler,
Dolu dolu çığlıklar ve gözden akan yaşlar,
Sonsuzu arayanlar, sofular ve satirler,

Ruhum izledi sizi cehennemlerinizde,
Zavallılar, seviyor ve acıyorum, bilin,
Dinmemiş susuzluklar, kasvetli acılar ve
Kalplerinizle dolmuş aşk testileri için!

LXXXIII

İKİ RAHİBE

Sefahat ile Ölüm iki sevecen kızdır,
Öpüşleri harika, her yanı sağlık dolu,
Bağırları hep bakir, eski çarşaf kaplıdır,
Sonsuz çabaya düşüp çocuğu hiç olmadı.

Cehennemin gözdesi, ailenin düşmanı,
O tekinsiz şaire, fukara dalkavuğa,
Gösterirler bir yatak asla uğramadığı,
Kabristan ve genelev gürgenleri altında.

Ve bol küfürlü tabut ile yatak odası
İki rahibe gibi, sırasıyla sunarlar
O müthiş zevkleri ve korkunç tatlılıkları.

Ne zaman gömeceksin, mundar Sefahat, beni?
Rakip Ölüm, ne zaman aşıya niyetin var,
Pis mersinler üstüne kara servilerini?

LXXXIV

KAN ÇEŞMESİ

Kimi zaman dalga dalga akar benim kanım,
Sanki hıçkırıklarla ahenkli bir çeşmeden.
Uzak bir mırıltıyla akışını duyarım,
Ve elimle yaramı boş yere ararım ben.

Kentin içinden, tıpkı tarladan geçer gibi,
Akıp gider, yolları adaya çevirerek,
Susuzluktan kurtarıp orda hemen herkesi,
Ve geçtiği her yere kızıl bir renk vererek.

Çoğu zaman diledim ayartıcı şaraptan
Beni ezen dehşeti bir gün uyutmasını;
Durultur gözü şarap ve inceltir kulağı!

Aradım ben aşk içre bir uyku, unutturan;
Ne ki aşk benim için iğneli bir yatakmış
Zalim kızlara içki sunmak için yapılmış!

LXXXV

ALEGORİ

Saçları şarabının içinde sürüklenen,
Bu bir güzel kadındır, edalıdır herkesten.
Bir aşkın pençeleri, zehri batakhanenin,
Hep kayar, hep kirlenir granitinde tenin.
Gülümser Ölüme ve dert etmez Sefihliği.
Bu ejderler ki her dem keser ve biçer eli,
Yıkıcı oyununda saygı duyuldu yine
Bu sapsağlam vücudun kaba azametine.
Tanrıça gibi yürür, dinlenir sultan gibi;
Müslüman inancı var, öyle bir zevk sahibi,
Ve açık kollarında, göğsünün doldurduğu,
Çağırır gözleriyle bütün insan soyunu.
İnanır ve bilir ki, bu döl vermez bakire
Mecbur kalmış olsa da dünyanın gidişine,
En yüce armağandır bir vücut güzelliği
Bu yüzden affettirir her türlü rezilliği.
O ne Araf'ı bilir ve ne de Cehennem'i,
Ve gelip de çatınca kara Gece saati,
Bakacaktır Ölüm'ün soğuk yüzüne elbet,
Tıpkı bir bebek gibi, – ne nefret, ne nedamet!

LXXXVI

BÉATRICE

Killi, kireçli, çorak topraklar üzerinde
Bir gün şekva ederken tabiata karşı, ve
Rastgele dolaşarak ben kendi düşüncemin
Hançerini bilerken üzerinde kalbimin,
İniyor öğle vakti gördüm başıma doğru
Kocaman ve ölümcül bir fırtına bulutu,
İçersinde meraklı, zalim cüceye benzer
Çok sayıda ifriti taşıyarak, bin beter.
Koyuldular çok katı beni incelemeye,
Bakan yolcular gibi hayretle bir deliye,
Duydum, aralarında fısıldaşıp güldüler,
Göz kırparak işaret verdiler ve aldılar :

– "Seyredelim hele şu insan müsveddesini,
Taklidi hüner sayan şu Hamlet gölgesini,
Gözleri çok kararsız ve rüzgârda saçları.
Büyük acı değil mi görmek bu şaklabanı,
Bu alçağı, bu kötü oyuncuyu, garibi,
O rol kesmeyi bilir, tıpkı sanatçı gibi,
Acısıyla şarkıya dikkat çekmek dileği
Kartalları, cırcırı, nehirleri, çiçeği,
Bizlere bile, eski sütunların yazarı,
Uluyarak anlatmak beylik hitaplarını?"

Ne ki (benim gururum üstündedir dağların
Hükmeder bulutuna, sesine şeytanların)
Çevirirdim egemen başımı elbet ben de,
Görmeseydim hayâsız bir sürünün içinde,
O suçu, ki ne yapsa sarsamadı güneşi!
Bakışları benzersiz, gönül kraliçesi,
Koyu iç sıkıntıma onlarla gülüyordu
Bazan verdiği pis bir okşayış oluyordu.

LXXXVII

VAMPİRİN DEĞİŞİMLERİ

Kadıncağız bir yandan, sönmüş kor üzerinde
Yılan gibi kıvranır ve korse demirinde
Göğsünü düzeltirken, bir yandan da mis kokan
Şu sözler akıyordu çilek gibi ağzından :
– "Nemli dudaklarım var, bilirim kaybetmeyi
Bir yatağın içinde o çok eski bilinci.
Kuruturum her yaşı mağrur memelerimde,
Güldürürüm yaşlıyı çocuk gülüşlerimde.
Yerini tutarım ben, çıplak görenler için,
Göklerin, yıldızların ve ayın ve güneşin!
Sevgili bilgin, öyle uzmanım ki ben hazda,
Bir erkeği sıkarsam çok korkunç kollarımda,
Veya ısırışlara gövdemi bırakırsam,
Çekingen, ayartıcı, dayanıksız ve sağlam,
Bu esrik döşeklerde kısır Melekler bile,
Elbet benim yüzümden giderdi Cehennem'e!"

Emerek iliğimi bütün kemiklerimden,
Dönünce ona doğru gücümü yitirip ben,
Aşk öpücüğü için, gördüğüm şey şu oldu,
Vıcık vıcık bir tulum, içi irinle dolu!
Kapadım gözlerimi, soğuk bir ürperişle,
Tekrar açınca diri bir aydınlık içine,
Yanımda, kanla doymuş izlenimini veren
Güçlü manken yerine, başka bir şey gördüm ben,
Titriyordu belirsiz iskelet bozuntusu,
Onların çıkardığı fırıldak sesiydi bu
Veya demir bir çubuk ucundaki tabela,
Rüzgârın salladığı kış gecesi boyunca.

LXXXVIII

KYTHİRA'YA YOLCULUK

Kalbim bir kuş gibi, çırpınarak sevinçten
Özgürce uçuyordu halatlar etrafında;
Yol alıyordu gemi bulutsuz gök altında,
Esrimiş melek gibi ışıltılı güneşten.

Neresi bu iç karartıcı ada? – Kythira,
Dediler, şarkılarda ünlenmiş bir ülke bu,
Tohuma kaçmışların adi Eldorado'su.
Hem bakın, ne de olsa, bu bir zavallı dünya.

– Tatlı gizlerin, sonsuz coşkuların adası!
Eskil Venüs'ün anlı şanlı hayali işte
Uçar bir ıtır gibi senin denizlerinde,
Ve doldurur aşkla ve baygınlıkla ruhları.

Bol çiçekli ve yeşil mersinli güzel ada,
Sonsuza dek saygılı ona bütün kavimler.
Gül bahçesi üstünde buhurdan gibi tüter
Tapınan yüreklerin iç çekişleri orda

Ya da bir güvercinin sürekli dem çekişi!
– Kythira artık biri verimsiz toprakların,
Yırttığı o taş çölü yabanıl çığlıkların.
Sezmekteydim yine de benzersiz bir nesneyi!

Gencecik rahibenin, çiçeğe sevdalanmış,
Yürüdüğü gölgeli tapmak değildi bu,
Fistanını geçici meltemde savurduğu,
Vücudu gizli kalan ateşler içre yanmış;

Ne var ki geçiyorken kıyının yakınından
Ürkütmek'çin kuşları ak yelkenlerimizle,
Gördük bu üç ayaklı darağacıydı işte,
Tıpkı bir servi gibi, göğü karanlık kılan,

Kurbanları üstüne tünemiş zalim kuşlar
Hınçla yok ediyordu olgun bir asılmış'ı,
Sokarak, alet gibi, rezil gagalarını
Bu pis leşin kanayan son noktasına kadar;

İki göz iki çukur, ve deşilmiş karından
Barsaklar sarkıyordu uylukların üstüne,
Didikliyordu onu gaga darbeleriyle
İğrenç tatlara kanmış cellatları her yandan.

Ayak altında, bir dörtayaklılar ordusu,
Kıskanç dolanıyordu, burnu öyle havada;
Kocaman bir hayvan fır dönüyordu ortada
Sanki avenesiyle bir infaz sorumlusu.

Kythira'lı, güzelim göklerin çocuğu sen,
Katlanıp duruyordun bu küfre sessiz sakin
Cezasını çekerek rezil ibadetlerin
Ve günahların, sana bir mezarı çok gören.

Gülünç asılmış, bendedir senin acıların!
Duyumsadım görünce sarkan organlarını,
Kusuyormuşcasına, dişime çıktığını
Eski acıyla hınçtan oluşmuş bir ırmağın;

Önünde, âciz şeytan, anısı onca tatlı,
Vaktiyle bedenimi ufalamayı seven
Bu arsız kargalarla kara panterlerin ben
Duyumsadım tüm çene ve tüm gagalarını.

– Gökyüzü alımlıydı, denizse çarşaf gibi;
Artık her şey karanlık, kanlıydı benim için,
Yazık! İçindeymiş gibi kalın bir kefenin,
Bir başka benzetişte saklamıştım kalbimi.

Senin adanda, Venüs! ayakta duran ancak
O simgesel sehpaydı, asılmış görüntümle....
– Ah! Tanrı'm! seyredeyim bana güç kuvvet ver de
Kalbimle vücudumu tiksinti duymayarak!

LXXXIX

AŞK VE KAFATASI

Eski Bir Tavan Süslemesi

Aşk bağdaş kurmuş insanlığın
Kafatasına,
Dil uzatıyor üzerinden bu tahtın,
Sırıtarak küstahça,

Baloncuklar üfürüyor neşe içinde
Havaya yükselen,
Kavuşturmak ister gibi o âlemlere
En ince tözden gelen.

Işıltılı ve narin bir küredir bu
Atılır ileri,
Çatlar ve saçar o kırılgan ruhunu
Altın bir düş gibi.

Her boncukta duyarım kafatasının
Yalvarışını inleyerek :
– "Bu, acımasız ve gülünç bir oyun,
Ne zaman sona erecek?

Zira budur işte havaya savurduğu
Zalim ağzının,
Katil canavar, benim beynimdir bu,
Etim ve kanım!"

(Boş Sayfa)

İSYAN

(Boş Sayfa)

XC

ERMİŞ PIERRE'İN İNKÂRCILIĞI

Ne yapar Tanrı bunca beddua ve laneti
Meleklerine doğru yükselen hemen her gün?
Uyur tatlı sesinde o korkunç küfrümüzün,
Karnı et ve şarapla şişmiş bir tiran gibi.

Zulüm çeken, işkence görenlerin çığlığı,
Bir senfonidir elbet kişiyi sarhoş eden,
Hazlarının bedeli bu kadar kana rağmen,
Tanrılar öç almaktan hiçbir zaman bıkmadı!

– N'olur, Zeytindağı'nı hatırlasana İsa!
Diz çöküp yalvarırdın bir sadelik içinde,
Ve o gülerdi gökten çivilerin sesinde
Pis cellatlar çakarken bedenini çarmıha,

Ne ki tükürdüğünü gördün tanrılığına
Pespaye bir mutfak ve muhafız birliğinin,
Ve duydun batışını sipsivri dikenlerin
Sonsuz bir İnsanlığı barındıran başına;

Kırılmış bedeninin o korkunç ağırlığı
Uzatırdı her iki kolunu iki yandan,
Kan ve ter sızıyordu solgun düşmüş alnından,
Herkes için olmuştun sanki nişan tahtası,

Düşledin mi bu parlak ve bu güzel günleri,
Gelmiştin sonsuz sözü gerçekleştirmek için,
Ve geçmiştin sırtında sevimli bir eşeğin,
Yollara çiçeklerin, dalların serildiği,

Orda yürek umut ve mertlik doluydu her an,
Kırbaçlamıştın bu pis tacirleri son güçle,
Hâkim oldun mu bari? Sapladın mı göğsüne
Mızrağını çok daha evvel bir pişmanlıktan?

– Bense çıkarım elbet, tıkırında her şeyi,
Düş ile işi kardeş saymayan bir dünyadan;
Kılıcı kullanayım ve öleyim kılıçtan!
Ermiş Pierre İsa'yı inkâr etmiş... ne iyi!

XCI

HABİL İLE KABİL

I

Habil'in soyu, ye, iç ve uyu;
Tanrı sana gülümsüyor hoş görerek.

Kabil'in soyu, bir çirkefte diz boyu
Sürün ve öl sefalet çekerek.

Habil'in soyu, senin kurbanın
Büyütüyor İsrafil'in burnunu!

Kabil'in soyu, çektirdiğin azabın
Hiçbir zaman gelmeyecek mi sonu?

Habil'in soyu, gör ekinlerinin
Ve sürülerinin iyiye gittiğini;

Kabil'in soyu, barsakların senin
Gurulduyor yaşlı bir köpek gibi.

Habil'in soyu, baba ocağında
Karnını sıcak tut, öylece kal;

Kabil'in soyu, küçücük mağaranda
Soğuktan titre dur, zavallı çakal!

Habil'in soyu, sev üreyerek!
Çoğalacak altının senin de.

Kabil'in soyu, ey yanan yürek,
Dikkatli ol bu büyük hevesinde.

Habil'in soyu, şişip büyüyorsun
Tıpkı tahtakuruları gibi.

Kabil'in soyu, üstünden yolun
Al götür umarsız aileni

II

Ah, Habil'in soyu, senin leşin
Büyütür elbet tüten toprağı!

Kabil'in soyu, senin işin
Yeterli ölçüde karşılanmadı;

Habil'in soyu, utancındır artık :
Kılıç yenik düştü mızrağa yine!

Kabil'in soyu, gökyüzüne çık
Ve at Tanrı'yı yeryüzüne!

XCII

ŞEYTAN DUALARI

Sen ki, güzel mi güzel ve bilgice en yüksek,
Kara yazgılı Tanrı, övgüden yoksun Melek,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Ey sürgünler prensi, ey haksızlık edilen,
Yenilince her zaman ayağa kalkabilen,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Her şeyi bilirsin sen, yeraltılar kralı,
Dertlerin o tanıdık şifa dağıtıcısı,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Sen ki, cüzamlılara, lanetli paryalara,
Öğretirsin Cennet'in keyfini aşk yoluyla,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Sen ki, eski ve güçlü gözbebeğin Ölüm'den
Umudu, hoş çılgını, yaratırsın elbet sen!

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Mahkûma verirsin, bu mağrur, sakin bakışı
Lanetler darağacı çevresindeki halkı,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Kıskanç Tanrı nerede sakladı, bilirsin sen,
O değerli taşları, bir köşede bekleyen,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Keskin gözlerin tanır derin mahzenleri ve
Madenler halkı orda uyur kefen içinde,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Senin o geniş elin uçurumları gizler
Binanın saçağında yürürken uyurgezer,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Yaşlı kemiklerini, hayran, yumuşatırsın,
Atların çiğnediği geç kalmış bir ayyaşın,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Teselli etmek için acı çeken kişiyi,
Merhem yaptın kükürde katıp güherçileyi,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Kurnaz suç ortağı, sen, kendi mührünü vurdun,
Alnına hayâsız ve acımasız Karun'un,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Kızların gözüne ve kalbine sokmadın mı
Paçavralar aşkına ve acıya saygıyı,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Sürgünlerin bastonu, mucitlerin lambası,
Fesat karıştıranın, asılmışın papazı,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

Tanrı Baba'nın kızıp yeryüzü cennetinden
Kovduğu insanlara babalık edersin sen,

Ey Şeytan, acı benim sonsuz sefaletime!

YAKARI

Şan da senin, şöhret de, yücesinde göklerin
Hüküm sürdün, ey Şeytan, dibinde Cehennem'in,
Yenik düşüp sessizce düşlere daldın, orda,
Bırak da ruhum Bilim Ağacı'nın altında,
Dinlensin sana yakın, sarksın o dallar yine
Bir Tapmak misali alnının üzerine!

(Boş Sayfa)

ŞARAP

(Boş Sayfa)

XCIII

ŞARABIN RUHU

Şişede şakıyordu, akşam, şarabın ruhu :
"Aziz ve yeteneksiz insan, bu şarkı sana,
Baştan başa ışık ve kardeşlik ile dolu,
Cam hücremde ve pembe mumlarımın altında!

Biliyorum, üstünde bu alevli tepenin,
Nice yakıcı güneş, eziyet ve ter lazım
Hayatımı yaratmak, ona ruh katmak için;
Ne var ki, kötücül ve nankör olmayacağım

Zira iş yorgunu bir kişinin kursağına
Düştüğüm vakit sonsuz bir sevinç duyarım ben,
Onun sıcacık göğsü tatlı mezardır bana,
Burası çok daha hoş soğuk mahzenlerimden.

Kulak ver yankısına pazar şarkılarının
Ve umuda, coşkulu kalbimde cıvıldayan!
Dirseklerini daya, kalkık dursun kolların,
Yücelteceksin beni ve kalacaksın hayran;

Tutuştururum esrik gözlerini eşinin;
Oğluna güç veririm, renk katarım yüzüne,
Yağ olurum ömrün bu narin atleti için
Güreşçiler kasını sağlamlaştırsın diye.

Cennet taamı olup düşeceğim gövdene,
Ölümsüz Rençper'in değerli tohumuyum ben,
Bunun için aşkımızdan şiir doğsun yine
Benzersiz bir çiçek gibi Tanrı'ya yükselen!"

XCIV

PIRTICILARIN ŞARABI

Çoğu kez, bir fenerin kızıl aydınlığında
Rüzgâr zorbalık eder alevinde, camında,
Eski bir mahallenin iğrenç labirenti bu,
İnsanın fırtınayla fokurdayıp durduğu,

Bir pırtıcı geliyor, ha bire baş sallayan,
Sendeleyip, bir şair gibi duvara çarpan,
Önem vermez uyruğu olan hafiyelere
Açar bütün kalbini şanlı projelere.

Yeminler eder, nice kanuna imza atar,
Zalimi yere serer ve mazlumu dik tutar,
Asılı sayvan gibi gökkubbenin altında,
Mest olur erdeminin şaşaasından, orda.

Evet, geçim derdinin hırpalayıp ittiği,
İşin ezdiği, yaşın durmadan tükettiği,
Beli bükük, altında ev denen mezbelenin,
Bulanık kusmuğunda koskocaman Paris'in,

Dönerler evlerine, fıçı gibi kokarak,
Artlarında o dostlar, savaşta ağararak
Bıyıkları eskimiş bayraklar gibi sarkan
Sancaklar, çiçekler ve zafer takları her an

Yükselir önlerinde, ne tantanalı büyü!
Cümbüşünde, ışıklı ve çok baş döndürücü,
Güneşin, çığlıkların, davulun, borazanın,
Şanına şanlar katar aşk sarhoşu bir halkın!

Hafifmeşrep insanlar arasında bu sefer,
Göz alıcı Paktolos, şarabı altın eder;
İnsanın gırtlağıyla zaferlerini şakır,
Gerçek krallar gibi armağanlar dağıtır.

Sessizce ölüp giden koca lanetlilerin
Hıncını yok ederek ferahlık vermek için,
Tanrı, pişmanlık duydu ve uykuyu yarattı;
İnsan, Güneşin kutsal oğlu Şarabı kattı!

XCV

KATİLİN ŞARABI

Karım öldü, özgürüm işte!
İçebilirim her saat, her an.
Eve meteliksiz döndüğüm zaman,
Çığlıkları işlerdi kalbime.

Artık mutluyum, bir kral kadar;
Hava berrak, gök fevkalade...
Böyle bir yaz mevsiminde
Tutuldum, oldu bana yâr!

İçimi kavuran susuzluğu
Dindirmeye ihtiyacım var
Şarabım olsun mezarı kadar;
– Kimse diyemez azdır bu :

Attım bir kuyunun içine,
Ve ittim üzerine onun
Her bir taşını bu kuyunun.
– Unuturum, elimden gelse!

Bağlılık yeminleri adına,
Hiç kimsenin çözemediği,
Ve mutlu günlerdeymiş gibi
Buluşup barışmak uğruna,

Bir randevu istedim ondan,
Akşam, karanlık bir yolda.
Çılgın yaratık! – geldi oraya!
Az veya çok çılgındır insan!

Güzeldi güzel olmasına,
Ne ki çok yorgundum! ve ben,
Çılgınca sevdim onu! bu yüzden
Bırak bu hayatı! dedim ona.

Anlayamaz beni hiç kimse.
Bu sersem sarhoşlardan hangisi
Şaraptan bir kefen biçmeyi
Düşledi o berbat gecelerinde?

Bu dayanıklı sefa pezevengi
Demir makineler gibiydi ve
Ne yaz ne de kış mevsiminde
Gerçek aşkı tanıdı, bildi,

O kapkara büyüleri ile,
Cehennem, alayıyla tehlikenin
Gözyaşıyla, şişesiyle zehrin
Zincir ve kemik sesleri ile!

– Özgür ve yalnızım işte!
İçkiden öleceğim bu akşam;
Ne korku, ne pişmanlık bana gam,
Yığılıp kalacağım yere.

Ve uyuyacağım bir köpek gibi!
Ağır tekerlekli araba o an
Yükü taştan ve çamurdan,
Kudurmuş vagon ne var ki

Ezebilir suçlu başımı,
Biçebilir beni ortadan,
Ama vız gelir bana Şeytan,
O Kutsal Mihrap ve Tanrı!

XCVI

YALNIZIN ŞARABI

Hafifmeşrep kadının garip bir bakışı var,
Kıvırcık saçlı ayın nazlı güzelliğini
Yıkamak için titrek bir göle gönderdiği
Beyaz ışın gibidir, süzülür bize kadar;

Kumarbazın avcunda en son para kesesi;
Ve çapkın öpücüğü o dal gibi Adeline'in;
Tatlı ve yumuşacık ezgisi bir müziğin,
Acı çeken insanın uzak sesidir sanki.

Bunların bir yararı olmaz ey derin şişe,
İnançlı bir şairin susuz kalan kalbine,
Şişkin göbeğindeki etkileyici merhem;

Umut saçarsın ona, hem canlılık, hem gençlik,
– Ve züğürt hazinesi, kendini beğenmişlik
Zafere ulaştırır, Tanrısal kılar her dem!

XCVII

ÂŞIKLARIN ŞARABI

Bugün her yer görkemli ve eşsiz!
Gemsiz, üzengisiz ve dizginsiz,
Haydi binip şarabın atma
Çıkalım tanrısal gök katına!

Perişan iki melek misali
Kalpte dinmeyen sevda ateşi,
Kristal mavisinde sabahın
Ardına düşelim bir serabın!

Hafifçe salınıp kanadında
Çok anlayışlı bir kasırganın
Birbirine denk hezeyanında,

Kız kardeşim, yüzüp durmaksızın
Yan yana kaçacağız biz yine
Doğru düşlerimin cennetine!

(Boş Sayfa)

ÖLÜM

(Boş Sayfa)

XCVIII

ÂŞIKLARIN ÖLÜMÜ

Yatağımız olacak hafif kokuyla dolan,
Divanımız olacak bir mezar kadar derin,
Ve acayip çiçekler, üstünde etajerin,
Güzel gökler altında bizim için açılan.

Gönlünce harcayarak son sıcaklıklarını,
İki kalp iki güçlü meşaleye dönecek,
Ve yansıtarak bize çifte ışıklarını
Bu ikiz aynalarda ruhumuza sinecek.

Gizemli mavi, pembe bir akşam saatinde,
Ayrılık dolu, uzun bir hıçkırık halinde,
Alacak vereceğiz o biricik şimşeği;

Kapıları açarak çok geçmeden bir Melek,
Kararmış aynaları ve ölgün alevleri,
Yürekten bağlı ve şen, diriltmeye gelecek.

XCIX

YOKSULLARIN ÖLÜMÜ

Hep Ölüm'dür avutan, ne yazık! yaşatan da;
Ve hayatın amacı, biricik umududur,
İksir gibi kavramak ve sarhoş etmek onda,
Akşama dek didinme gücü veren de odur;

Kışın fırtına ve kar, kırağı arasından,
Kara ufkumuz için titreşen bir ışıktır;
Kitapların yazdığı ünü çok büyük bir han,
Yemek, oturmak, yatmak için bir kolaylıktır;

O bir Melek'tir, tutar mıknatıslı elinde
Uykuyu, esrik düşün bütün nimetini ve
Yoksul ile çıplağın yataklarını yapan;

Şanıdır Tanrıların, o gizemli ambarı,
Yoksulun parasıdır ve en eskil vatanı,
Bir kapıdır bilinmez göğe doğru açılan!

C

SANATÇILARIN ÖLÜMÜ

Kaç kez sallayacağım çıngıraklarımı ben,
Öpmek için alnından, bezgin karikatür? Ve
Gizemli bir hedefi vurabileyim diye,
Ok torbam, daha kaç ok yitireceğim senden?

En ince oyunlarla yıpratıp ruhumuzu,
Yıkarız çatısını her ağır makinanın,
Seyretmeden yüzünü o büyük Yaratık'ın
Bizi hıçkırıklara boğar keskin arzusu!

Çoğuna kendi Put'u nedense kalır meçhul,
Ve bu azaba mahkûm, iğrenç heykeltıraşlar,
Göğsünü ve alnını döverek yola çıkar,

Tek umutları var, garip, zavallı Capitol!
Ölüm, yeni bir güneş gibi gökten bakacak,
Böylece uslarının çiçekleri açacak!

(Boş Sayfa)

ŞİİRLER
1861 BASKISI'NDAN ALINANLAR
(ÖLÜM'ün sonu)

(Boş Sayfa)

CI

GÜN SONU

Hayat, çığırtkan ve densiz,
Donuk bir ışık altında
Koşar, dans eder, sebepsiz
Güler, ve derken ufukta

Yükselir haz dolu gece,
Açlığı alıp götürür,
Ve siler utancı bile,
Şair söylenir : "Çok şükür!

Ruhum, omurlarım gibi,
Gel artık, der huzura;
Kalbimde ölüm düşleri,

Sırtüstü yatarım orda,
Sarınırım perdenize,
Serin karanlıklar, size!"

CII

BİR MERAKLININ DÜŞÜ

F.N.'ye

Bilir misin tadını o hüznün, benim kadar,
İster misin, desinler : "Ne acayip adam, bu!"
– Nerdeyse ölecektim. Bende âşık bir ruh var,
Çok özel bir hastalık, dehşet karışmış arzu;

Fitneye bulaşmamış diri umut ve korku,
Tekinsiz kum saati boşalıp tükenirken,
İşkencemi daha sert ve zevkli kılıyordu;
Yüreğim kopuyordu tanıdık bir âlemden.

Sahneye doyamamış bir çocuk gibiyim ben,
Perdeyi düşman bilen, engele kinlenerek...
Çok geçmeden kendini gösterdi acı gerçek :

Ölüp gitmiştim işte ve dehşet verici tan
Kuşatmaktaydı beni. Neee! Hepsi bu mu yoksa?
Perde açılmıştı ve ben bekliyordum hâlâ.

CIII

YOLCULUK

Maxime du Camp'a

I

Hartaya, baskı resme sevdalı çocukların,
Evren denk düşer elbet güçlü arzularına.
Ah! Dünya ne büyüktür ışığında lambanın!
Anıların gözünde ne kadar küçük dünya!

Bir sabah yola çıktık beynimiz alev dolu,
Kalbimiz acı arzu ve büyük hınçla şişkin,
Gideriz, izleyerek dalganın uyumunu,
Salınır sonsuzumuz sonunda denizlerin :

Kimi, pis bir ülkeden kaçtığı için şendir,
Kimi, çocukluğundan utanç duyar ve kimi,
Bir kadının gözünde boğulmuş müneccimdir,
Kirke denen zalimin, kokusu tehlikeli.

Hayvana dönmeyelim diye, sarhoş olurlar
Uzaydan ve ışıktan ve tutuşmuş göklerden;
Buz onları ısırır, güneş kavurup yakar,
Ağır ağır siler ve iz kalmaz öpüşlerden.

Ne ki gerçek yolcular, yalnız onlardır giden
Gitmek için; ve kalpler hafiftir balon gibi,
Kaçmazlar hiçbir zaman kötü talihlerinden,
Bilmeden nedenini, her zaman derler : Haydi!

Onların arzuları bulut biçimindedir,
Düş kurarlar, düşünde top gören asker gibi,
Sınırsızdır bu hazlar, gizlidir, değişkendir,
İnsan zihninin asla adını bilmediği!

II

Öykünürüz, ne iğrenç! dans eden ve zıplayan
Lastik topa, topaca; uykuda bile, ne ki
Meraksa kıvrandırır ve fır döndürür her an,
Zalim bir Melek gibi, güneşi kırbaçlayan.

Hep amaç değiştiren bir tuhaf talihtir bu,
Hiçbir yerde değilse de her yerdedir yine!
İnsan elden bırakmaz orda asla umudu,
Rahatı için koşar çılgınca hedefine!

Ruhumuz bir yelkenli, İkaria'yı arayan;
Kaptan köprüsünde bir ses : "Gözünü açsana!"
Bir başka ses çılgın ve esrik, haykırır o an :
"Aşk... şöhret... ve mutluluk!" Felaket, bu bir kaya!

Gözcünün bildirdiği hemen her ufak ada
Kaderin vadettiği tam bir Eldorado'dur;
Ve cümbüşünü kuran bir imgelem orada
Sabahın seher vakti ancak kayalık bulur.

Ey düş ülkelerinin tutkunu zavallı, sen!
Zincire mi vurmalı, denize mi atmalı,
Bu sarhoş gemiciyi, Amerika keşfeden
Ki girdaba daha çok acı katar serabı?

Çamura batıp çıkan yaşlı serseri gibi,
Burnu havada, parlak bir cenneti düşler ve
Büyülü gözlerinde olur Capua kenti
Kandil ışığı sızan bir mezbele, her yerde.

III

Şaşılası gezginler! Kaç soylu serüveni
Okuruz gözünüzde, o deniz kadar derin!
Güçlü belleğinizin açıp çekmecesini
Yıldız ve gökten mamûl mücevheri gösterin.

Yolculuk istiyoruz, buharsız ve yelkensiz!
Zindanımızın gamı neşeye dönsün diye,
Nakşedin zihnimize, gergin tuval gibi, siz
Her anınızı ufkun çerçeveleri ile.

Deyin, neler gördünüz?

IV

"Ne mi gördük, yıldızlar
Ve dalgalar; kumlar da gördük hemen her yerde;
Nice şoklar yaşadık, beklenmedik yıkımlar,
Burda olduğu gibi, sıkıldık çoğu kere.

Güneşin şatafatı mor deniz üzerinde,
Ve batan bir güneşte şatafatı kentlerin,
Kaygı veren bir ateş yaktı kalplerimizde
Hoş yansılarla dolu bir göğe dalmak için.

İçermiyordu asla gizemli cazibeyi
O en büyük kentler ve en büyük manzaralar,
Tesadüf bulutlarla yapabilirse neyi.
Arzu bizi tedirgin ediyordu ne kadar!

– Zevk almak arzuları çoğu kez güçlü kılar.
Ey arzu, yaşlı ağaç, gübresi hep haz olan!
Dal, güneşi yakından görme arzusu duyar,
Kabuk kalınlaştığı ve sertleştiği zaman!

Bir serviden daha çok yaşayan koca ağaç,
Büyüyecek misin? – Ve biz, bununla beraber,
O arsız albümünüz için özenle birkaç
Taslak topladık, uzak şeyi seven kardeşler!

Bir de nefirli putlar gördük ve selam verdik;
Işıltılı taşlarla bezenmiş, zengin tahtlar;
Ve perilere layık süslü saraylar gördük
Sarraf düşünü görse kıskançlığından çatlar;

Bakan göze sarhoşluk veren nice elbise;
Dişine, tırnağına boya sürmüş kadınlar,
Yılanın okşadığı çokbilmiş hokkabazlar."

V

Sonra, ya daha sonra?

VI

"Ey çocuksu beyinler!

Hiç unutmamak için en önemli sorunu,
Hemen her yerde gördük, hem de hiç aramadan,
O ölümsüz günahın sıkıcı oyununu,
En son basamağa dek merdivenin başından :

Kadın, iğrenç bir köle, kibirli ve budala,
Gülmeden, tiksinmeden kendi kendine hayran;
Erkek, pisboğaz tiran, açgözlü ve hovarda,
Kölelerin kölesi, lağım içinde akan;

Zevkine düşkün cellat, hıçkırıp duran kurban;
Görülmemiş bir şölen, tadı kan, kokusu kan;
İktidar için zehir, zorbayı yatıştıran,
Ve halk, kırbaç âşığı, insanı hayvan kılan;

Dünyadaki pek çok din bizimkinin benzeri,
Hepsi göğe tırmanır; ha, bir de Ermişlik var,
Kuştüyü bir döşekte yatan nazenin gibi,
Şehveti hep sert kılda ve çivilerde arar;

Dehası ile sarhoş, bu çalçene İnsanlık,
Ve bugün de çıldırmış, tıpkı eskisi gibi,
Can çekişirken bile Tanrı'ya atar çığlık :
"Ey benzerim, efendim, lanetliyorum seni!"

Bunaklık'm çok cesur, az sersem âşığıysa,
Kader'in bir ağıla kapattığı sürüden
Kaçar, sığınır büyük bir uyuşturucuya!
– Budur sonsuza kadar tek haber yerküreden."

VII

Acı bilgi, yolculuk ile sağlanan bilgi!
Dünya tekdüze, küçük, bugün neyin nesiyse,
Dün, yarın, hep gösterir bizlere imgemizi :
Bu bir dehşet vahası sıkıntılar çölünde!

Hem gitmek mi, kalmak mı? Kal, kalabiliyorsan;
Gerekirse, git. Kimi koşar, kimiyse pusar
Aldansın diye kurnaz ve ölüm saçan düşman,
Zaman! Odur, ne yazık! durmadan koşan da var,

Gezgin Yahudi gibi ve havariler gibi,
Kaçmaya yetmez asla ne gemi, ne de tren,
Bu rezil saldırgandan; ve onu öldürmeyi
Bilen başkaları var daha beşiğindeyken.

Sonunda nasıl olsa kıracak belimizi,
Umutlanarak çığlık atacağız : İlerle!
Vaktiyle Çin'e doğru yola çıkmamız gibi,
Saçlar rüzgârda ve göz hep ufuk çizgisinde,

Açılıp Karanlıklar denizine gideriz
Neşe dolu kalbiyle delikanlı yolcunun.
Şu tatlı ve ölümsü sese kulak verin siz,
Şakıyor : "Haydi gelin! Hoş kokulu Lotüs'ün

Tadı nasıl diyenler! burdadır bağbozumu
Kalbinizi aç tutan harika meyvaların;
Garip tatlılığıyla yaşa sarhoşluğunu
Asla sonu gelmeyen bu öğle sonrasının!"

Tanırız senli benli sözünden hayaleti;
Pylades'lerimiz el uzatıyorlar, bakın.
"Yüzüp Elektra'na ferah tut yüreğini!"
Der, vaktiyle dizini öptüğümüz o kadın.

VIII

Ey Ölüm, koca kaptan, demir alalım! haydi!
Bu diyar sıktı bizi, Ölüm! Açalım yelken!
Siyah olsa da deniz ve gök mürekkep gibi,
Kalbimiz ışıklarla doludur, bilirsin sen!

Akıt bize zehrini, güçlenelim daha da!
Bu ateş öylesine yakıyor beynimizi,
Cennet ya da Cehennem, dalalım bu girdaba,
Bilinmez'in dibine bulmak için yeniyi!

(Boş Sayfa)

İÇ SIKINTISI VE İDEAL
(devamı)

(Boş Sayfa)

CIV

ALBATROS

Tayfalar çoğu zaman tutar eğlenmek için
Albatrosları, bu iri deniz kuşlarını,
O acı girdaplarda kayıp giden geminin
Ardındaki tasasız yol arkadaşlarını.

Döşemeler üstüne bırakıldıklarında,
Bu acemi, utangaç mavilik kralları,
Çekilen kürek gibi hep yanı başlarında
Yorgun düşer kocaman ve beyaz kanatları.

Nasıl da zavallı ve toy bu kanatlı yolcu!
Eskiden ne güzeldi, gülünç ve çirkin oysa!
Biri taklit ederken topallayarak onu,
Pipoyla gagasını dürter bir başka tayfa!

Şair de benzer elbet bulutlar prensine
Fırtına ile yoldaş, ok atana alaycı;
Yuhalanarak sürgün edilmiş yeryüzüne,
Yürümesini önler onun dev kanatları.

CV

MASKE

Rönesans Zevkine Uygun Alegorik Heykel

İşte Floransa'nın o eşsiz hazinesi:
Güçlü kaslara sahip her vücut kıvrımında
Kuvvet ve Zarafet var, Tanrı'nın kız kardeşi.
Bu kadın, gerçek şu ki fevkalade bir parça,
Tanrılar kadar gürbüz, tapacak kadar ince,
Bir papaz veya prens hayranlık duyup ona
Görkemli yataklarda taht kurabilsin diye.

– Bak hele, şu şehvetli, tertemiz öpücüğe,
İçersinde bir Kibr'in coşkusunu gezdiren;
Şu içten pazarlıklı, baygın, alaycı göze;
Şu tül çevrili yüze, sevecen mi sevecen,
Her çizgisi muzaffer bir edayla der bize :
"Ah, Şehvet'tir çağıran ve Aşk'tır taç giydiren!"
Bakın şu yaratığa bunca haşmet gösteren,
Bunca tatlılık veren kışkırtıp zarafete!
Yaklaşıp dönelim bu güzellik çevresinde.

Ey sanata söven söz! Ve ey uğursuz baskın!
Üst yanı iki başlı canavarla son bulan,
Mutluluk sözü vermiş tanrı vücutlu kadın!

– Hayır! bu sadece bir maske, bir süs, ayartan,
Bir buruşuk taslağın aydınlanmış çehresi,
Ve, dehşete düşerek, bak, nasıl da kasılmış,
Gerçek baş ve doğru yüz, her zaman içtenlikli,
Yalancı yüzün öbür yanında altüst olmuş.

Ey zavallı güzellik! senin gözyaşlarının
Eşsiz nehri tedirgin yüreğime dökülür;
Yalanınla mest, ruhum gözlerinden acının
Fışkırttığı dalgada içeceğini bulur!

– Fakat niçin ağlıyor? O, yetkin güzelliğin
Önünde diz çöktüğü mağlup bir insan türü,
Hangi gizemli acı kemirir dinç böğrünü?

– Ağlıyor, akılsızca, yaşadı diye beden!
Yine yaşıyor diye! Acıklıdır ne var ki
Çoğu kez, onu üzen, böyle tir tir titreten,
O şey, yarındır, yazık! yaşanması gereken!
Yarın, yarından sonra, daima! – bizim gibi!

CVI

GÜZELLİĞE İLAHİ

Yerden, yardan mı çıktın, gökten mi, ey Güzellik?
Senin o tanrısal ve cehennemlik gözlerin,
Boşaltır bir kadehe hem suç, hem de iyilik,
Ve bu yüzden şarapla kıyaslanabilirsin.

Fırtınalı bir akşam gibi koku saçarsın;
Gözlerinde güneşin doğuşu, batışı var;
Öpüşün bir iksirdir ve bir testidir ağzın,
Kahramanı yüreksiz, çocuğu cesur kılar.

Kara delikten çıkıp yıldızlardan mı indin?
Kader sürünür köpek gibi, eteklerinde;
Rastgele felaketler ve sevinçler ekersin,
Yönetirsin her şeyi, hesap vermek yok sende.

Cesetler üzerinde yürürsün, eğlendiğin;
Takılarından daha az mı değerli Şiddet,
İncik boncuklarınla birlikte, çok sevdiğin,
Kibirli göbeğinde göbek atar Cinayet.

Ey kandil, sana doğru, uçar tutkun pervane,
Yanıp kül olur ve der: Kutsayalım alevi!
Âşık soluk soluğa eğildi mi yârine
Mezarını okşayan canlı cenaze sanki.

İster gökten gel, ister cehennemden, ne çıkar,
Ey güzellik! koca dev, korkunç ve halim selim!
Göz, gülüş ve ayağın, açsa sonuna kadar
Sonsuzun kapısını hiç görüp bilmediğim?

Ne çıkar Şeytan, Tanrı, Melek veya Siren'den,
Hepsini bir kalem geç, kadife gözlü peri,
Ey ahenk, koku, ışık, ey biricik ecem, sen! –
Evreni daha güzel, daha hafif kıl vakti?

CVII

SAÇLAR

Ey dalga dalga boynun üstüne düşen saçlar!
Ey bukleler! Ey güzel koku, isteksiz savsak!
Esrimek! Loş odama yerleşsin diye tekrar
Bu akşam saçlarında uyuyan hatıralar,
İstiyorum onları mendil gibi sallamak!

Aşk yorgunu Asya'yla o ateşli Afrika,
Kaybolmuş, can çekişen bütün uzak âlemler,
Ey mis kokulu orman, yaşar kuytularında!
Başka ruhlar müzikte nasıl yüzüyorlarsa,
Benimki de, ey aşkım! senin kokunda yüzer.

Gezeceğim şevk dolu ağacın ve insanın
O sıcak iklimlerden baygın düştüğü yeri;
Örgü saçlar, bir dalga olun beni kaçırın!
Abanoz saç sendedir, yelkenin, flamanın,
Serenin, kürekçinin pırıl pırıl düşleri.

Gürültülü bir liman ruhum kanarak içer
Orada kokuları, sesleri ve renkleri;
Altın, meneviş içre gemiler kayıp geçer,
Ve onlar kollarını kuşatmak için açar
Sonsuz bir sıcaklıkla titreşen saf gökleri.

Sarhoşluğa sevdalı başımı sokacağım
Ötekisini örten bu simsiyah ummana;
Ve benim bir yalpayla okşanan ince ruhum,
Ey verimli tembellik, seni yeniden bulsun!
Ey sonsuz salınışlar mis kokan boş zamanda!

Bana sonsuz bir göğün laciverdini veren,
Mavi saçlar, simgesi o gergin gecelerin;
Kıvrık saç örgünüzün tüylerinde gezinen
Hindistancevizinin ve katranın ve misk'in
Karışık kokusudur beni sarhoş düşüren.

Çoktan beri! ve her an! Sık, uzun saçlarına
Yakut, inci ve safir serpecek benim elim,
Tâ ki asla duyarsız kalmayasın arzuma!
Sen düş kurduğum vaha ve anıların orda
Şarabını içtiğim bir kâse değil misin?

CVIII

DÜELLO

Derken iki savaşçı kapıştı birbiriyle;
Havaya kan ve ışık saçan silahlarıdır.
Bu oyunlar, bu demir şıkırtıları ise,
Çığırtkan aşka düşmüş gençliğin ahlarıdır.

Ve kırıldı kılıçlar! Biz de öyleydik gençken,
Sevgilim! Keskin dişler, çelik tırnaklar, bil ki,
Alır hain kılıcın öcünü çok geçmeden.
– Aşkla kanayan olgun yüreklerin öfkesi!

Yaban kedisi ve pars dolu vadi içinde
Yuvarlandı hışımla kapışan kahramanlar,
Ve böğürtlenler çiçek açacaklar teninde.

– Bu çukur, bir cehennem, orda dostlarımız var!
Dalalım, yoz amazon, terk edip nedameti,
Sonsuzlaştırmak için kindar ateşimizi!

CIX

ECİNNİ

Tüle büründü güneş. Kendini benzet ona,
Haydi benim ay yüzlüm! sen de gölgeye bürün;
Uyu veya tütün iç; sessiz, kaygılı görün;
Ve baştan ayağa dal Usanç uçurumuna;

Böyledir sana sevgim! Ama, dilersen şimdi,
Sıyrılan yıldız gibi tutulduğu gölgeden,
Coşku dolu her yerde kibirlenmek istersen,
Pekâlâ! Güzel hançer, sıyrıl kınından haydi!

Gözbebeklerini yak lambanın alevinde!
Tutuştur o arzuyu köylülerin gözünde!
Sağlıksız ya da sonsuz bir zevk her şeyin bana;

Dilediğin gibi ol, kara gece, kızıl tan;
Bir tek zerre yok işte titreyen vücudumda
Haykırmasın : *"Taptığım sensin, ey aziz Şeytan!"*

CX

HAYALET

I
KARANLIKLAR

Kaderin sürgün edip de gönderdiği
Uçsuz bucaksız hüzün mahzenlerinde;
Pembe ve şen bir ışığın girmediği,
Tatsız ev sahibi, yapyalnız, Gece'yle,

Bir ressam gibiyim, alaycı Tanrı'nın
Karanlığa çiz diye mahkûm ettiği;
Aşçısı gibi ölümcül iştahların,
Pişirip yiyen benim kendi yüreğini,

Parlar, uzanır ve yayılır ara sıra
Bir hayal zarafet ve görkem dolu.
Doğulu ve düşünceli edası ile,

Büyüyüp elde etti mi olgunluğu,
Tanırım güzel ziyaretçimi artık :
Bu O'dur! Siyah, fakat çok aydınlık.

II
KOKU

Hiç içine çektin mi, okuyucu,
Sarhoşluk ve ağır iştah veren,
Kiliseyi dolduran buhur tohumunu.
Veya misk kokusunu, yastığa sinen,

Derin, büyülü albeniyle esritir,
Onarılan geçmiş yaşanan günde bizi!
Âşık tapılası vücut üzerindedir,
Anılardan toplar nefis çiçeği.

Bir koku yayıyordu yoz ve yavan,
Esnek ve ağır saçlarının lülesi,
Odadaki buhurdan, koku kesesi,

Giysisi, kadife veya pamukludan,
Her yanı saf gençliğiyle dopdolu,
Bir kürkün çıkardığı kokuydu bu.

III
ÇERÇEVE

Resim, ünlü bir fırçadan çıksa da,
Güzel bir çerçeve çok şey katar,
Ve bu sonsuz doğadan ayırır da
Nedense garip ve büyülü kılar,

Mücevher, mobilya, yaldız, maden,
Uyum sağlardı ender güzelliğine;
Hiçbir şey yitirmezdi yetkinliğinden,
Her şey kenar süsü gibiydi kendisine.

Ara sıra derlerdi, her nesnenin
Ona sevdalandığına inanırmış;
Ve çıplaklığı şehvetle ıslanırmış

Çamaşırın ve kumaşın öpüşünde,
Sergilerdi maymunun sert ve sakin
Çocuksu edasını her hareketinde.

IV
PORTRE

Hastalık ve ölüm çevirir küle
Bütün ateşleri bizim'çin yanan.
Aşk ve şevk dolu bu iri gözlerle,
Kalbimin boğulduğu bu ağızdan,

Bu öpüşten merhem gibi etkili,
Bu coşkudan bir ışık kadar keskin,
Ne kalır? Ruhum, bu dehşet verici!
Sadece üç çizgi, soluk bir resim,

Ölür, benim gibi bir yalnızlıkta,
Ve Zaman, o küfürbaz ihtiyar ki
Sürtünüyor her gün sert kanadıyla...

Hayat ve Sanat'ın kara katili,
Öldüremeyeceksin bende kalanı
Zevkim ve şanım olan kadını!

CXI

SEMPER EADEM

"Nereden gelir, diyordunuz, bu garip hüzün,
Pis çıplak kayalara deniz gibi yükselen?"
Yürek bağbozumuna bir kez düşmeye görsün,
Çekilmez olur hayat. Bu bir sır, çok bilinen.

Yalın bir acı işte, ne gizli ne de saklı,
Ve sevinciniz gibi apaçıktır herkese.
Vazgeçin aramaktan, siz ey güzel meraklı!
Susun lütfen, sesiniz çok tatlı olsa bile!

Sus, ey bilgisiz kadın! ey ruh, coşkuya tutsak!
Çocuk gülüşlü ağız! sımsıkı bağlayarak
Ölüm tutuyor bizi Hayat'tan daha önce.

Bırak kalbimi, bırak *yalan*la sarhoş kalsın,
Güzel bir düş kadar güzel gözlere dalsın,
Ve uyusun kirpiklerinizin gölgesinde.

CXII

SONBAHAR ŞARKISI

I

Yakında dalacağız soğuk karanlıklara;
Hoşça kal, gür ışığı kısa yazlarımızın!
Duyarım düşüşünü ölümcül vuruşlarla
Avluların taşında çatırdayan dalların.

Bütün kış benliğime dolacak elbet: öfke,
Hınç, ürperti, dehşet, katı ve güçlü emek,
Ve, güneş gibi, senin kutup cehenneminde,
Kalbim kızarıp donmuş bir taşa dönüşecek.

Titrer, kulak veririm devrilen her kütüğe;
Hem daha boğuk değil sesi darağacının.
Ruhum nasıl da benzer yıkılan bir kuleye
Darbeleri altında o hoyrat koçbaşının.

Sanırım, bu tekdüze darbeyle salınırken,
Bir yerlerde acele çakılan bir tabut var.
Kimin için? – Dün yaz'dı; işte sonbahar, gelen!
Bu gizemli gürültü bir veda gibi çınlar.

II

Severim yeşilini badem gözlerinizin,
Tatlı güzellik, ne ki her şey çok acı bana,
Hiçbir şey, ne aşkınız, ne oda, ne şömine,
Dengi değil denizde ışıldayan güneşin.

Yine de sevin beni, ey kalp! annelik edin,
İyilik bilmeze ve yaramazın tekine;
Âşık veya kız kardeş, dalın anlık zevkine,
Şanlı bir sonbaharın veya batan güneşin.

Kısa meşgale! Mezar bekliyor; yutmak için!
Ah! bırakın, koyayım başımı dizinize,
Tadayım, hasret kalıp beyaz ve kızgın yaza,
O solgun ışığını mevsim sonu günlerin!

CXIII

BİR MADONNA'YA
İSPANYOL ZEVKİNE UYGUN ADAK

Kurmak isterim sana, sevgilim, ey Madonna,
Bir yeraltı sunağı, sıkıntımın ucunda,
Ve kalbimin en siyah, en loş yerini oymak,
Dünya zevkinden uzak, alaycı gözden uzak,
Bir yuva, altın rengi ve lacivert mineli,
Orda yükseleceksin eşsiz bir Heykel gibi.
Saf madenle kaplanmış o parlak dizelerle,
Ustaca donatılmış billur kafiyelerle,
Büyük mü büyük bir Taç öreceğim başına;
Ve Kıskanç bir şekilde, ey ölümlü Madonna,
Barbar işi bir Manto dikeceğim sana ben,
Kaba ve sert ve ağır, astarı tüm şüpheden,
Albenini hapseden bir bekçi kulübesi;
İnci'yle değil, bütün Gözyaşları'mla işli!
Senin elbisen, benim Arzu'm olur, titreşir,
Dalga dalgadır Arzu'm, hem iner, hem yükselir,
Doruklarda sallanır, kuytularda dinlenir,
Pembe beyaz tenine öpücükler giydirir.
Yapacağım o saten Pabuç'lar nişanesi
Saygı'mın, o ilahi mağdur ayakların, ki
Gevşek bir kavrayışla bir düzene konacak,
Sadık bir kalıp gibi izleri korunacak.

Gümüşten Ay'ı ince işçiliğime rağmen,
Yontup ondan Basamak elde edemezsem ben,
Koyacağım içimi kemiren o Yılan'ı,
O kin ve tükürükle kabarmış canavarı,
Topukların altına, çiğneyip eğlen diye,
Alacağına şahin muzaffer Kraliçe.
Görürsün her Düşünce'm, dizilmiş Mum'lar gibi,
Çiçekli sunağında Bakireler Ecesi,
Yıldız yıldız yansılar yapıp mavi tavana,
O ateşten gözlerle baktığını hep sana;
Ne zaman bende her şey olursa sana hayran,
Her şey Günnük, Aselbent, Mür kesilecek o an,
Beyaz ve karlı tepe, Ruh'um o zaman ancak
Bir buhara dönüşüp sana doğru çıkacak.

Ve senin Meryem rolün hem artık son bulsun ve
Aşk ile barbarlıklar birlikte olsun diye,
Kara şehvet! ben yedi ana Günah'tan, gör bak,
Pişmanlığın celladı, çok keskin yedi bıçak
Yapacağım, duygusuz bir hokkabaz misali,
Hedef alıp aşkının en derin köşesini,
Saplayacağım senin çırpınan Yürek'ine,
Hıçkırarak taşan ve sel olan Yürek'ine!

CXIV

ÖĞLE SONU ŞARKISI

Yaramaz kaşların her ne kadar
Gariplik veriyorsa da sana
Benzemez bir meleğin tavrına
Ey gözleri ahu, büyücü yâr,

Ey vefasız, tapıyorum sana,
Ey tutkularımın en korkuncu!
Canla başla bağlılığıdır bu
Rahibin her zamanki putuna.

Hemen her çölün ve her ormanın
Sinmiş kokusu gür saçına,
Davranışı yansıyor başına
Gizin ve anlaşılmaz olanın.

Bir koku dolaşıyor teninde
Buhurdanın çevresindeki gibi;
Karanlık ve sıcacık bir peri,
Çekicisin akşam gibi sen de.

Ah! en kuvvetli iksirler bile
Veremez verdiğin rehaveti,
Ve öyle bir okşayışın var ki,
Yeniden can verir ölülere!

Kalçaların ise âşık olmuş
Hem sırtına, hem göğüslerine,
Yastıkları ayartırsın yine,
O tavırlarınla, çok yorulmuş.

Çoğu zaman, yatıştırmak için
Gizem dolu aşırı öfkeni,
Isırık ve öpücüklerini
Ciddi olarak, esirgemezsin.

Gülüşlerin ile, o alaycı,
Beni üzüyorsun, esmerim, ve
Koyuyorsun kalbim üzerine
Gözünü ay gibi, öyle tatlı.

Saten pabuçlarının altında,
Altında ipek ayaklarının,
Ben, sahibi büyük bir kıvancın,
Deham da, kaderim de orada,

Seninle şifa bulan ruhumda,
Sendendir renk ve sendendir ışık!
Ey patlamaya hazır sıcaklık
Benim o kapkara Sibirya'mda!

CXV

SİSİNA

Düşleyin Diana'yı takım taklavatıyla,
Ormanları dolaşan veya çalılar aşan,
Saçı, bağrı rüzgârda, onca şatafatıyla,
En yetkin süvariye kibirle okur meydan!

Gaddar Théroigne'yi görmüşlüğünüz var mı,
Yalınayak bir halkı hücuma teşvik eden,
Yanak ve göz ateşte, yok sayıp hayatını,
Kral merdivenini, elde kılıç, çıkarken.

Böyledir Sisina da! O tatlı bir canavar,
Hunhar olduğu kadar merhametli ruhu var;
Cesareti çıldırmış barut, davul sesiyle,

Aman diyene silah indirir, çıkmaz sesi,
Alevlerle yıkılan kalbi ise, elbette,
Layık olanlar için gözyaşı hazinesi.

CXVI

SONBAHAR SONESİ

Bir billur kadar saydam, gözlerin der ki bana:
"Nedir ey garip âşık, senin için değerim?"
– Alımlı ol ve sorma! Her şeye kızgın kalbim,
O eskil hayvancığın safiyeti dışında,

Ne cehennem gizini göstermek ister sana,
Uzun bir uyku için bana el eden ninni,
Ne de aşkla yazılmış kara söylencesini.
Tutkuya kin duyarım, akıl ziyandır bana!

Sessizce sevişelim. Kulübesinde Sevda,
Pusu kurmuş, geriyor öldürücü yayını.
Tanırım onun eski savaş araçlarını :

Cürüm, korku, çılgınlık! – Sen ey solgun papatya!
Benim gibi sonbahar güneşi misin yoksa,
Beyazdan da beyazım, ey soğuk Margarita?

CXVII

DÜŞSEL BİR GRAVÜR

Yalnız tek süse sahip bu acayip hayalet,
O da, karnaval kokan pis bir taçtan ibaret,
İskeletin alnında gülünç şekilde duran,
Mahmuzsuz ve kırbaçsız kişidir at koşturan,
Kendi gibi hayalet, bu akıl almaz atı,
Ki saralıya benzer salya sümük suratı.
Giriyorlar uzaya yaptıkları atakla,
Çiğniyorlar sonsuzu tekinsiz bir toynakla,
Ve süvari sallıyor parlayan kılıcını
Hedef alıp atmın çiğnediği yığını,
Sarayı denetleyen prens gibi korkusuz,
Geçiyor mezarlığı, soğukkanlı, ufuksuz,
Eski ve yeni çağın halkı orda duruyor,
Üstlerine beyaz ve çiğ bir güneş vuruyor.

CXVIII

SAPLANTI

Ormanlar, korkunçsunuz bana katedral kadar;
Ulursunuz org gibi; lanetli kalbimizde,
Sonsuz yas odaları, yaşlı hırıltılar var,
Yanıt bulur yankılar *De profundis*'inizde.

Hıncım sana, Okyanus! atılıp düşüşünü,
Ruhum kendinde bulur; mağlup olmuş kişinin
Hıçkırık ve hakaret dolu zor gülüşünü,
Duyuyorum kocaman gülüşünde denizin.

Ne severdim, ey gece! olmasa şu yıldızlar
Bildik bir dil konuşur onun parlak ışığı!
Ve arıyorum boşu, karayı ve çıplağı!

Öyle perdelerdir ki zifiri karanlıklar,
Gözümden binlercesi fışkırıp orda yaşar,
Tanıdık bakışlarda yitip gitmiş varlıklar.

CXIX

HİÇLİĞİN ZEVKİ

Eskiden savaşçıydın, ey kasvetli ruh, heyhat,
Mahmuzuyla coştuğun o Umut, buna rağmen
Süvarin değil artık! Yat utanca düşmeden,
Ha bire tökezleyen zavallı ihtiyar at.

Kalbim, boyun ey, katlan; hayvanca uykuna yat.

Mağlup ve kötürüm ruh! Üçkâğıtçı ihtiyar,
Ne aşkın, ne savaşın tadı var senin için;
Hoşça kal boru sesi, ezgisi flütlerin!
Küskün bir kalbi artık ayartmayın, arzular!

Kokusunu kaybetti o güzelim ilkbahar!

Vücut nasıl donarsa içinde sonsuz karın,
Bak, her an, her saniye beni yutuyor Zaman;
Şu yuvarlak küreye bakıyorum yukardan,
Meraklısı değilim sefil sığınakların.

Ey çığ, al beni götür, içersinde karların!

CXX

ACININ SİMYASI

Biri ateşiyle ışıtır seni,
Öbürü yas tutar sende, Doğa!
Birine derken : Ölüler Evi!
Öbürüne : Hayat ve tantana!

Kollayanımsın sen meçhul Hermes
Ve her zaman korkutansın beni,
Simyacıların o en hazini
Kral Midas'a kılıyorsun eş.

Çeviririm altını demire,
Seninle cenneti cehenneme;
Sevimli bir kadavra bulurum

Bulutların kefeni içinde,
Ve kocaman lahitler kurarım
Göksel kıyıların üzerinde.

CXXI

SEVİMLİ DEHŞET

Şu külrengi ve garip gökten,
İniş çıkışlı yazgına benzer
Boş ruhuna hangi düşünceler
İniyor? Sapık, cevap ver hemen.

– Açgözlü bir doymazlıktır ki,
Karanlık ve belirsiz şeyden
Şekvam yok Ovidius gibi,
Sürülmüş Latin cennetinden.

Gökler yırtılmış kumsal gibi,
Ve gururum yansıyor sizde;
Bulutlarınız yas içinde

Cenaze arabasıdır düşlerimin,
Işıklarınız ise kalbimde
Yansımasıdır o hoş Cehennem'in.

CXXII

ÇALAR SAAT

Çalar saat! uğursuz, kaygısız, korkunç tanrı,
Parmağını doğrultur ve bize der : *"Hatırla!"*
Aman vermez Acılar saplanacak yakında
O korku dolu kalbin sanki nişan tahtası.

Derinlerde kanatlı bir periyi andıran
Belli belirsiz bir Zevk yitecek ufka doğru;
Bütün bir mevsim için insana sunulan bu,
Hazzın bir parçasını kemirir senden her an.

Saatte tam tamına üç bin altı yüz defa,
Fısıldar her Saniye : *Hatırla!* – Hızla akan,
Böcek sesiyle, Şimdi der : Ben Geçmiş Zaman,
Ben emdim hayatını kendi pis hortumumla!

Remember! Ey savurgan! *Esto memor! Hatırla!.*
(Benim maden gırtlağım bütün dilleri bilir.)
Sen ey ölümlü çılgın, dakikalar cevherdir,
İçindeki altm'ı almadan sakın atma!

Hatırla ki açgözlü bir kumarbazdır Zaman
Hile yapmadan her el kazanır! bu bir yasa,
Giderek küçülür gün; gece büyür; *hatırla!*
Hep susuzdur uçurum; su çekilir saattan.

Derken saat çalacak ve o tanrısal Kader,
Ve eşin yüce erdem, hâlâ bir kız olarak,
Ve son Pişmanlık bir de (eyvah! bu en son durak!),
Ve diyecek : "Geç kaldın! ey koca ödlek, geber!"

(Boş Sayfa)

PARİS TABLOLARI

(Boş Sayfa)

CXXIII

MANZARA

Arzum, temiz bir kalple çoban şiiri yazmak,
Göğün yanı başında müneccim gibi yatmak,
Ve tatmak hayal içre, çan kulesine komşu,
Tören ilahisini, rüzgârın savurduğu.
Başım avuçlarımda, çatıdaki odamdan,
Göreceğim işliği, çene çalan, şakıyan;
Kuleler, saç borular ve bu kentsel direkler,
Bir de sonsuzu hayal ettiren büyük gökler.

Ne tatlıdır, doğarken seyretmek sis içinde
Gökyüzünde yıldızı, lambayı pencerede,
Kömür ırmaklarının arşa yükselişini,
Ayın solgun bir büyü ile dökülüşünü.
Göreceğim baharı, yazı ve sonbaharı;
Kapayacağım bütün kapı ve pancurları,
Peri saraylarımı kurmak için gecede
Tekdüze karlarıyla kara kış geldiğinde.

Mavimtrak ufuklar düşlerim ben o zaman,
Bahçeler, fıskiyeler, mermerlerde ağlayan,
Sabah akşam şakıyan öpücükler ve kuşlar,
Bu çocukça şeyler, ki çoban türküsünde var.
Penceremde boş yere hırçınlaşan Kargaşa,
Hiç baş kaldırtmayacak yazı masamdan bana;
Ve dalmış olacağım elbette ben zevkine
Baharı hatırlamak için istençle yine,
Niyetim kalbimdeki o güneşe el atmak,
Harlı fikirlerimden hoş bir hava yaratmak.

CXXIV

KUĞU

Victor Hugo'ya

I

Andromakhe, sizi düşlüyorum! O çayı,
Acınızın sınırsız görkemiyle dul iken
Işıldayan zavallı ve hüzünlü aynayı,
Yalancı Simoeis'i, gözyaşıyla beslenen,

Bolluk getirdi hemen verimli belleğime
Tam geçtiğim sırada ben yeni Carrousel'den.
Eski Paris yok artık (bir şehrin biçimi de
Çabuk değişir, yazık! bir faninin kalbinden).

Ancak zihnimde kalmış barakalar mevkii,
Kurulmak için hazır çadırlar ve kalaslar,
Camlarda parıldayan bir yığın eski püskü,
Ve otlar, bataklıkta yosun tutmuş kayalar.

Orda vardı eskiden bir hayvanat bahçesi;
Orda gördüm, bir sabah, soğuk gökler altında
İş saati, çöplüğün meydana getirdiği
Çıt çıkmayan havada karanlık bir kasırga,

Orda gördüm, kaçmıştı kafesinden bir kuğu,
Kaldırıma sürterek perde ayaklarını,
Beyaz teleklerini yerde sürüklüyordu.
Susuz çay yakınında açarak gagasını

Yıkıyordu, asabi, tozda kanatlarını,
Ve diyordu, yüreği dolmuş doğduğu gölle :
"Gök, ne zaman gürlersin? ne zaman yağarsın, su?"
Bu bahtı kara, garip ve uğursuz söylence,

Bazan bir göğe doğru, Ovidius'u andırıp
Göğe doğru, alaycı, zalimcesine mavi,
Gergin boynu üstünde aç başını uzatıp
Tanrı'ya sitemlerde bulunuyordu sanki!

II

Paris değişiyor, ne ki hiçbir şey değişmedi
İç dünyamda! Saraylar, yapı iskelesi, taşlar,
O eski mahalleler, benim'çin alegori,
Ve taştan daha ağır bende aziz anılar.

Ve Louvre'un önünde de bir imge ezer beni:
Çılgın haliyle büyük kuğuyu düşlerim, ki
Sürgünler gibidir o, hem gülünç, hem de yüce,
Ve dinmez bir arzuyla kemirilmiş! ve sizi,

Andromakhe, büyük kocanın kollarından
Düşmüş pespaye hayvan, ellerine Pyrros'un,
Boş bir mezar yanında esriyip boyun kıran,
Hektor'un dulu, yazık! karısı Helenos'un!

Düşünüyorum, zayıf, veremli zenci kızı,
Tepinerek çamurda fersiz gözle arayan.
Afrika'nın kaybolmuş ceviz ağaçlarını
Sisin sonsuz duvarı arkasında yer alan;

Asla bulunmayacak bir şeyi yitireni,
Ve boğulurcasına gözyaşı dökenleri
Ve Acı emenleri, tıpkı dişi kurt gibi!
Çiçek gibi kurumuş sıskacık öksüzleri!

Ve böylece zihnimin sürüldüğü ormanda
Eski bir Anı üfler borudan nefesini,
Düşünürüm o yitik tayfaları adada,
Tutsak ve mağlupları!... ve daha nicesini!

CXXV

YEDİ İHTİYAR

Victor Hugo'ya

İnsanla dolup taşan bir kent, bir düşler kenti,
Gündüz bu görüntüye her geçen durup bakar!
Bu dev kitlenin ince damarlarıysa, sanki
Ağacın özsuyudur, her yanından giz akar.

Sabahleyin bir ara kasvetli bir sokakta
Boyları sis içinde yüksek görünen evler,
Oyuncunun ruhuna benzeyen bir ortamda,
Taşmış bir nehrin iki rıhtımı gibiydiler,

Kirli ve sarı bir sis her yana nem saçarken,
Yürürdüm bir kahraman gibi öfke içinde,
Ve usanmış ruhumla sürgit tartışarak ben,
Çöp arabalarının sarstığı mahallede.

Sarı pırtılarıyla ansızın bir ihtiyar,
Islak göğe öykünen bir tavır içersinde,
Gözlerinde ne fitne ve ne de fesatlık var,
Sadaka yağdıracak bakışı kendisine,

Öyle göründü bana. Sokmuş gözbebeğini
Safraya; ve bakışı kırağıya kesmişti,
Uzun kıllı sakalı bir kılıç gibi sertti,
İleri fırlamıştı Yahuda'nınki gibi.

Kamburlaşmış değil de, kırılmış sanki, beli
Bacaklarıyla tam bir dikaçı kuruyordu,
Böylelikle bastonu tamamlayıp şeklini
Bir görünüş ve topal bir adım veriyordu

Sakat hayvandan veya üçayak Yahudiden.
Yürüyordu karlara, çamurlara, batarak,
Pabuçları altında sanki ölüyü ezen,
Kâinata kayıtsız ve hattâ kin tutarak.

Ve ardından benzeri : sırt, baston, sakal, gözler,
Kılık aynıydı, aynı cehennemdendi, bir de
Bu yüzyıllık ikizler ve barok hayaletler,
Yürüyorlardı aynı adımlarla meçhule.

Hangi alçak oyuna hedef olmuştum veya
Hangi kötü tesadüf beni hor görüyordu?
Zira saydım yedi kez, çoğalıp her dakika,
Bu ihtiyar sayısı yediye varıyordu!

Kaygımı garip bulan ve kuruntuma gülen,
Ve yakalayamayan kardeşçe ürperişi,
Çok iyi düşünmeli, onca çökmeye rağmen
Bu yedi ucubede var bir sonsuzluk hali!

Görür müydüm ölmeden önce sekizinciyi,
Katı kalpli Sosie'yi, alaycı, başa bela,
Kendi kendinin oğlu ve babası Phoenix'i?
– Ve dönerdim sırtımı cehennem alayına.

O her şeyi çift gören bir ayyaş gibi kızgın,
Eve döndüm, kapımı kapadım korku dolu,
Hastalıklı, perişan, zihin bulanık, coşkun,
Gizem ve saçmalıkla açılmış bir yara bu!

Boşunaydı aklımın yön vermesi dümene,
Fırtına çabasını bıraktı pusulasız,
Ruhum dans ediyordu, sanki bir yaşlı tekne,
Gudubet bir denizde yelkensiz ve kıyısız!

CXXVI

KÜÇÜK KOCAKARILAR

Victor Hugo'ya

I

Eğri kıvrımlarında o eski başkentlerin,
Orada, dehşet bile, kapılır bir büyüye,
Garip yaratıkları, suyuna tirit, şirin,
Gözetlerim tekinsiz huyuma uygun diye,

Bu pörsük umacılar vaktiyle kadındılar,
Éponine veya Laïs! Kambur, çarpık ucube
Veyahut iki büklüm, sevelim! candır onlar.
Delik eteklikler ve soğuk libas içinde

Sürünürler, insafsız poyrazla kırbaçlanıp,
Arabaların titrek sesinde fırdolayı,
Ve kutsal eşya gibi böğürlerinde sıkıp,
Çiçek veya harf işli küçücük bir torbayı;

Seke seke yürürler hepsi bir kukla kadar;
Güç yürürler, sanırsın bunlar yaralı hayvan,
Veya oynarlar zorla, zavallı çıngıraklar
Ki orada ipini çeker zalim bir Şeytan!

Kırılmış olsalar da, gözleri burgu gibi,
Gece, suyu uyumuş bir kuyu ışık veren;
İlahi gözleri var, küçük bir kız misali,
Işıldayan her şeye hep şaşıran ve gülen.

– Hiç gözlemlediniz mi, pek çok yaşlı kadının
Tabutu küçücüktür, çocuklarınki kadar?
Bilgin Ölüm içine bu benzer tabutların
Aşırı, garip zevkin bir simgesini koyar,

Ne zaman bir hayalet görsem güçsüz, dağınık,
Paris'in kalabalık tablosuyla kesişen,
Sanırım ki her zaman, bu çok narin yaratık
Gidecek tatlılıkla bir beşiğe yeniden;

Ne var ki, geometri üstünde düşünerek,
Araştırırım, bakıp bu çarpık uzuvlara,
İşçinin daha kaç kez şekil vermesi gerek
Bütün bu vücutların konacağı kutuya.

– Bu gözler kuyulardır bir milyon gözyaşından,
Potalardır soğumuş demirin işlendiği...
Bu gizemli gözlere karşı koyamaz insan
Ağır bir mutsuzluğun emzirip beslediği!

II

Merhum Frascati'nin aşka düşmüş Vestale'i;
Thalie rahibesi, yazık! ki adını bilen
Yalnız medfun suflördü; o ünlü hercaiyi
Vaktiyle Tivoli'nin çiçeğinde gizlenen.

Hepsi mest eder beni! bu sıskalar içinde
Öyleleri de var ki acıyı bal eylerler,
Dediler kanadını al diyen Özveri'ye :
Güçlü Hippogriffe, bana göğün yolunu göster!

Biri, vatan yüzünden alışkın faciaya,
Öteki, kocasına tarifsiz acı verdi,
Beriki, oğlu için delik deşik Madonna,
Hepsi gözyaşlarıyla nehir kurabilirdi!

III

Ah! İzledim bu küçük kocakarıları ben!
Bir tanesi, güneşin battığı bu saatte
Kızıl yaralarla gök kana boyanıyorken,
Oturuyordu, dalgın, bir bank üzerinde,

Dinlemek için zengin bir bando konserini,
Askerlerin kimi kez dolduğu bahçemizde,
Ve altın akşamlarda, insanın gönendiği,
Onlar yiğitlik döker kentlilerin kalbine.

O, hâlâ dimdik, mağrur ve her kurala uyar
Ve iştahla içerdi bu savaş şarkısını,
Bazan gözünü açıp bir kartal gözü kadar;
Mermer alnı defne taç için yaratılmıştı!

IV

Böyle geçiyorsunuz, sabırlı ve iyimser,
Kargaşası içinden yaşayan şehirlerin,
Kan ağlayan anneler, yosmalar, azizeler,
Adlarınız yaşardı belleğinde herkesin.

Siz ki zarafetsiniz, belki de şeref ve şan,
Kimse bilmiyor sizi! bir ayyaş, abuk sabuk,
Geçerken azarlıyor anlarmış gibi aşktan;
Arkanızda hopluyor aşağılık bir çocuk.

Varlığından utanan, ey buruşuk gölgeler,
Ürkerek geçersiniz yoklayıp duvarları;
Ve kimse selam vermez, ey garip talihsizler!
Ey sonsuzluğa layık insan muşmulaları!

Ben ki uzaktan şefkat ile süzerim sizi,
Ürkek gözüm, ayrılmaz hiç adımlarınızdan,
Ben sizin babanızmış gibiyim, oh ne iyi!
Gizli zevkler tadarım haberiniz olmadan :

Gördüm çiçek açıyor o toy tutkularınız;
Tattım ak veya kara kayıp günlerinizden;
Kabaran yüreğime haz verir suçlarınız!
Ve ruhum ışıldıyor bak erdemlerinizden!

Yıkıntılar! ailem! ve ey türdeş kafalar!
Her akşam benden size bir "hoşça kal" cümlesi!
Yarın neredesiniz, ey seksenlik Havva'lar,
Üstünüzde Tanrı'nın aman vermez pençesi?

CXXVII

KÖRLER

Gerçekten pek korkunçlar! ruhum, seyret onları;
Belli belirsiz gülünç; ve mankenlere benzer;
Dehşet verici, garip, sanırsın uyur gezer;
Nereye saplanmış, sır, koyu göz yuvarları.

O gözler ki tanrısal kıvılcımı gitmiştir,
Uzağa bakar gibi, bakıp dururlar göğe;
Ağırlaşmış bir başı kaldırımlar üstüne
Düş'le eğdiklerini kimseler görmemiştir

Ve geçerler sınırsız karanlığın içinden,
Bu sonsuz suskunluğun içinden. Ey kent sen!
Bögürüp şarkı söyler, gülerken çevremizde,

Acımasız şekilde zevke safaya düşkün,
Bak! sürükleniyorum! onlardan daha şaşkın,
Diyorum : Ne arıyor bütün bu körler Gök'te?

CXXVIII

GELİP GEÇEN BİR KADINA

Çevremde uluyordu sağır edici sokak,
Uzun, ince, acılı, büyük matem içinde,
Bir kadın gelip geçti, şatafatlı bir elle
Fistosunu, süsünü kaldırıp sallayarak;

Soylu ve çevik, sütun gibi mevzun bacaklar.
Ben ise, içiyordum, kaskatı, abuk sabuk,
Gözünde, fırtınayla uç veren kirli bir gök,
Çekici bir tatlılık, öldürücü bir zevk var.

Bir şimşek... sonra gece! – Doğurmuş oldun beni,
Ey uçucu güzellik, yeniden bakışınla,
Hiç görmeyecek miyim sonsuza kadar seni?

Başka yerde, uzakta, çok geç, belki de *asla*!
Bilmem yolun nereye, bilmezsin nerdeyim ben,
Ey sevdalı olduğum, ey sen ki bunu bilen!

CXXIX

ÇİFT SÜREN İSKELET

I

Nice leşi çıkmış kitap var
Tozlu iskelelerin üzerinde
Anatomi levhaları içinde
Köhne bir mumya gibi uyurlar,

Konusu olsa da çok kederli,
Eski bir sanatçı bilgeliği ve
Ağırbaşlı kişiliği ile
Her çizim sunar bir Güzelliği,

Derisiz kadavra ve iskeletler,
Bu esrarengiz irkilişleri,
Toprağı belleyen çiftçi gibi
Kusursuz hale getirirler.

II

Bu kazdığınız topraktan, sizler,
Var gücüyle kemiklerinizin,
Veya çıplak adalelerinizin,
Ey ölümü yazgı bilen hödükler,

Mezar kaçkını forsalar, deyin,
Hangi tuhaf ürünü kaldırır ve
Doldurursunuz ambarı içine
Hangi çiftçinin, cevap verin?

Yoksa (kara bir talihin açık ve
İnsana korku veren simgesi bu!)
Kesin değil mi o ölümsüz uyku,
Bu mudur uyarınız, mezarda bile;

Ne ki, Hiçlik de ihanet edecek;
Her şey yalancı, hatta Ölüm bile,
Ve ara vermeksizin, ha bire,
Yazık! belki de bize gerekecek

Hiç bilmediğimiz bir diyarda
Sert bir toprağı eşeleyip durmak
Ve ağır bir belle onu bastırmak
Kanayan çıplak ayağımızla?

CXXX

ÖLÜM DANSI

Ernest Christophe'a

Soylu endamıyla, bir canlı kadar, gururlu,
Çiçek demeti, mendil ve eldivenleri var,
Görenler bu sıskacık yosmaya, tuhaf huylu,
Tembellikten hoşlanan saygısız bir kadın, der.

Kim gördü bir baloda böyle ince bir beden?
Aşırı abartılmış o zengin elbisesi,
Dökülür bol şekilde ayağı sıkıp ezen
Pomponlu ve güzel bir pabuca, çiçek gibi.

Robunun petek süsü, köprücük kemiğinde
Oynar, haz ırmağıdır, kayalara sürtünen,
Gülünç şakaya karşı savunur saygı ile
Ölümcül büyüsünü, saklı tutar herkesten.

Derin gözler oluşmuş karanlık ve boşluktan,
Kafatası, süslenmiş çiçekle usta işi,
Narin omurlarında salmıyor yavaştan,
Çılgınca süsleri var, ey hiçlik albenisi!

Çok kişi karikatür diye çağırır seni,
Elbet yorumlayamaz, ten sarhoşu âşıklar,
Bir insan çatısının adsız zarafetini,
Kutsal iskelet, sende zevkimin cevabı var!

Yıkmaya mı gelirsin, güç gösterisi yapıp
Hayatın şölenini? yoksa eski bir arzu
Canlı iskeletini daha çok mahmuzlayıp
Zevk cümbüşüne, safdil, seni sürüklüyor mu?

Kemanların sesinde, mumların alevinde,
Kovma ümidin var mı, alaycı kasvetini,
İstemeye mi geldin, bir cümbüşün selinde
Soğutmak için kalpte tutuşan cehennemi?

Tükenmez kuyuları bönlük ve hataların!
Eski çağların sonsuz, o ölümsüz imbiği!
Ve eğri kafesinde hep kaburgalarının
Görüyorum ben hâlâ açgözlü engereği.

Doğrusu ya, korkarım yosmalığın alamaz
Çabalarınla layık olduğun bir armağan;
Dehşetin albenisi güçlülere verir haz!
Hangi fani kalp anlar, alaylı bir şakadan?

Gözlerinin çukuru yurdudur kötü fikrin,
İnsanı sersemletir, tedbirli dans edenler,
Ölümsüz gülüşünü otuz iki dişinin,
Midesi ağrımadan, asla seyredemezler.

Ama, kim kollarında sıkmadı bir iskelet,
Ve kimdir besinini alamayan mezardan?
Ne işe yarar koku, giysi veya tuvalet?
Onu iğrenç gösterir kendini güzel sanan.

Sen ey burunsuz çengi, karşı konmaz kaltak, sen,
Söyle göz kamaştıran bu dansçılara, değer :
"Mağrurcuklar, pudra ve ruj sanatına rağmen,
Hep ölüm kokarsınız! Mis kokan iskeletler,

Solgun Antinoos'lar, tüy bitmemiş züppeler,
Vernikli kadavralar, bir yığın kart zampara,
Ölüm dansının sonsuz sallantısı her sefer
Sürüklemekte sizi bilinmez bir diyara!

Seine'in kış rıhtımından yaz kıyısına Ganj'ın,
Ölümlüler sürüsü, görmeden, coşup taşar,
Tavan deliğindeki borusuna Melek'in
Şom ağızlı, öyle ki bir karabina kadar.

Kasılışına bakıp, gülünesi İnsanlık,
Her iklim, her güneşte, Ölüm tapıyor sana,
Çoğu kez, senin gibi, mür sürünerek artık,
Alay karıştırıyor aymaz çılgınlığına!"

CXXXI

YALAN SEVGİSİ

Sevgili umursamaz, ne vakit görsem seni,
Tavanda yankılanan çalgıların sesinde
Uyumlu, ağır ağır, geçip terk edişini,
O derin bakışının sıkıntısı içinde;

Ve ne vakit seyretsem, lamba ışığı vuran
Tatlı bir cazibeyle süslü solgun alnını,
Üstünde alevi var akşamın, tutuşturan
Bir resim kadar güzel gözlerini, şafağı,

Derim: Ne kadar güzel, el değmemiş, ne iyi!
Ağır görünüşlü ve soylu, anısı yoğun,
Tacı, tahtı, yüreği, yaralı vicdan gibi,
Aşktan anlayan için, o vücut kadar olgun.

Güz yemişi misin sen, hep şahane lezzetli?
Kül kabı mısın yoksa, gözyaşını bekleyen,
Yumuşak yastık veya bir çiçek sepeti mi,
Koku musun çok uzak vahaları düşleten?

Gözler vardır, bilirim, hüzün ve kasvet taşar,
İçlerinde değerli gizlere yer vermezler;
Mücevhersiz kutular, değersiz madalyonlar,
Onlar boş olsalar da, sizden derin, ey Gökler!

Görünüşten ibaret olman yetmez mi sana,
Hoş tutmak için kalbi, gerçeğe uzak duran?
Bön veya ilgisizsen, söyle, bu neye yarar?
Süs veya maske, benim, güzelliğine tapan!

CXXXII

PARİS DÜŞÜ

Constantin Guys'a

I

Bir faninin görmediği
Dehşet saçan bu manzara,
Sabah belirsiz hayali,
Şaşırttı beni adeta?

Uyku mucizeyle dolu!
Garip heves dersem yeri,
Attım görüntülerden bu
Eğri büğrü bitkileri.

Ve, dâhi ressam olarak,
Haz duyardım resmimde ben
Coşku veren o yeknesak
Madenden, sudan, mermerden.

Saraydı, Babil'e benzer
Kemerden ve merdivenden,
Havuzlar ve şelaleler
Mat altın olup düşerken;

Billur perde de ne demek,
Ağır şelaleler orda
Sarkıyordu, cezbederek,
O madenden duvarlarda.

Ağaç değil, sütunlarla
Çevrili durgun gölcükler,
Seyrediyordu, kadınca,
Kendisini dev periler.

Mavi, yayılmaktaydı su,
Pembe-yeşil rıhtımlarda,
Evrenin ucuna doğru,
Fersah fersah, milyonlarca;

Bunlar harika taşlardı
Ve büyü yüklü deryalar;
Yansıttığıyla parlardı
Bu sonu gelmez aynalar!

Gökte, kaygısız ve suskun,
Ganj'lar, döküyordu zira
Hazinesini kapların
Elmastan uçurumlara.

Düş mimarı olarak ben
Geçiriyordum gönlümce,
Değerli taş tünelinden
Okyanusu baş eğince;

Her şey, hatta siyah bile,
Yanar-döner, albenili;
Özsu, billur ışın içre
Takıyordu görkemini.

İz yok güneşten, yıldızdan,
Göğün alt katında bile,
Kendi ateşiyle yanan
Mucizelere nur diye!

Oynak harikalar üzre
Uçmakta (korkunç yenilik!
Kulağa değil, hep göze!)
Uçsuz bucaksız sessizlik.

II

Açıp alev gözlerimi
Baktım korkunç viraneme,
Duydum, ruhu deldiğini,
Pis kaygıların içimde.

Ölümcül sesiyle bombok
Çalıyordu saat: öğle,
Karanlık döküyordu gök
Uyuşmuş dünya üstüne.

1866 – KALINTILAR

(Boş Sayfa)

CXXXIII

ROMANTİK GÜNBATIMI

Güneş nasıl da güzel sabah doğduğu zaman,
İnfilak eder gibi saçar günaydınını!
– Aşk ile selamlarsa bahtiyardır o insan
Bir düşten daha şanlı, şerefli batışını!

Hatırlıyorum!... Gördüm, çiçek, kaynak ve karık,
Bir kalp gibi gözünde esriyişini her an...
– Koşalım ufka doğru, hızla, çok vaktimiz yok,
Tutayım diye eğik bir ışın, en azından!

Boşuna kovalarım, çekip gitti Tanrı da;
Karşı konulmaz Gece, kurar saltanat orda,
Siyah, nemli, uğursuz ve her zaman telaşlı;

Bir mezar kokusu var, yüzer karanlıklarda,
Korkak ayağım ezip geçer bataklıklarda,
Muzip kurbağaları, soğuk salyangozları.

CXXXIV

FISKİYE

Güzel gözlerin yorgun, garip âşık!
Kal uzun zaman onları açma sakın,
Bu duruşunladır ki, açık saçık
Düşmüşsün sen kucağına hazzın.
Avluda şakırdayıp duran fıskiye,
Susmaz, gece gündüz duyulur sesi,
Bu akşam sevdaya daldığım yerde
Sürüp dursun o tatlı esrimesi.

Demet bin bir
Çiçekle açar,
Phoibos sevinir
Rengini geçer,
Yağmur gibidir
Gözyaşı saçar.

Şehvetin yakıcı şimşeği ile
Bir yangın yerine dönen ruhun
Atılır, cesur bir telaş içinde,
Geniş göklere doğru, memnun.
Ve, içini döker, can çekişerek,
Gamlı bir çöküşün dalgası halinde,
Görünmez bir eğimle düşerek
İner kalbimin orta yerine

Demet bin bir
Çiçekle açar,
Phoibos sevinir
Rengini geçer,
Yağmur gibidir
Gözyaşı saçar.

Ey gecenin en güzel kıldığı, sen,
Ne tatlıdır göğsüne eğilerek
Havuzların içinde inildeyen
O ölümsüz sitemleri dinlemek!
Ay, şakırdayan su ve kutlu gece,
Ve çevredeki ürperen ağaçlar,
Sizin tertemiz iç döküşünüze
Karasevdamın aynasını tutar.

Demet bin bir
Çiçekle açar,
Phoibos sevinir
Rengini geçer,
Yağmur gibidir
Gözyaşı saçar.

CXXXV

BERTHE'İN GÖZLERİ

Hor görebilirsiniz, o çok ünlü gözleri,
Çocuğumun güzel gözleri, süzülüp yiten
Anlamam Gece gibi tatlı'dan ve iyi'den!
Güzel gözler, dökün bana tatlı zifirinizi!

Çocuğumun iri gözleri, tapılası sırlar,
Nasıl da benzersiniz büyülü mağralara
Ve, uyuşuk gölgeler topluluğu ardında
Bilinmez hazineler belli belirsiz parlar!

Çocuğumun gözleri derin, geniş, giz dolu,
Senin gibi, sonsuz Gece, senin kadar aydınlık!
Közleri Aşk düşüncesidir, İnançla karışık,
Derinlerde ışık saçan, kösnül ya da namuslu.

CXXXVI

İLAHİ

Selam en sevgiliye, en güzele,
Kalbimi ışıklarla dolduran,
O meleğe, ölümsüz mabudeye,
Selam ölümsüzlük diyarından!

Tuza kesmiş bir hava gibi
Odur hayatıma giren,
Ve sonsuz'un lezzetini
Doyumsuz ruhuma sindiren.

Sevimli bir çatıya koku saçan
Lavanta kesesi her dem taze,
Unutulmuş bir buhurdan
Geceleri tüten gizlice,

Hiç kirletilmemiş aşk, gerçekten,
Nasıl anlatmalı bunu sana?
Uyuyan mis tanesi, görülmeyen,
Sonsuzluğumun son noktasında!

Selam en iyiye, en güzele,
Beni sağlıklı ve neşeli kılan,
O meleğe, ölümsüz mabudeye,
Selam ölümsüzlük diyarından!

CXXXVII

BİR YÜZÜN VERDİĞİ SÖZLER

Âşığım, solgun güzel, o eğik kaşlarına,
Karanlık akar onlardan;
Gözlerin kara da olsa, ilham verirler bana
Asla kasvetli olmayan.

Gözlerimle uyuşur elbet kara yelen de,
Tıpkı kara saçın gibi,
Göz süzer ve der bana : "Şayet istersen, sende
Kışkırttığımız ümidi

Ve her zevki, yaşatıp bizlere öğrettiğin,
Göbekten kalçaya kadar,
Ey âşığı, plastik ilham perilerinin,
Gerçeğimizi bul, çıkar;

Göreceksin o iki güzel meme ucunda,
İki bronzdan madalya,
Kadife gibi yumşak, düz bir karın altında,
Kurum karası bir Buda,

Gerçekten, zengin bir saç yığını, bu bir hevenk,
Onun kız kardeşi ise,
Yumuşacık, kıvırcık, yoğunlukça sana denk,
Yıldızsız, karanlık Gece!"

CXXXVIII

CANAVAR
veya
BİR ÖLÜM PERİSİNİN SAĞDICI

I

En sevdiğim değilsin, elbette sen,
Veuillot'nun şu tazecik dediği.
Aşk, oyun, yemek-içmek, şölen,
Sende eski bir kazan, kaynar gibi!
Sevdiğim, artık körpe değilsin sen.

Yaşlı sultanım! İşte bu yüzden
Aklını yitirmiş kervanların
Gür parlaklığıdır sana verilen
İyice yıpranmış eşyaların,
Hiçbir şey yitirmemiş albenisinden.

Tekdüze olmayan bir yanm var
Bu tazeliğidir kırk yaşının;
Tercih ederim meyveni, Sonbahar,
Adi çiçeklerine İlkbaharın!
Hayır! tekdüzelik sende ne arar!

Süsleri var vücut kafesinin
Ve çeşit çeşit incelikleri;
Tuzluğunun çukurunda senin
Bulurum en garip biberleri;
Süsleri var vücut kafesinin!

Gül haline gülünç sevgililerin
Yüz verme kavuna, balkabağma!
Tercihimdir köprücük kemiklerin,
Yüz vermem ben sultan Süleyman'a,
Acısı bendedir gülünç kişilerin!

Saçların mavi miğfer gibidir,
O gölgeler savaşçı alnını,
Az kızarır ve az fikir üretir,
Kaçar arkaya, önler zararını,
Mavi bir miğferin tüyü gibidir.

Çamura benzeyen gözlerinde
Parlayıp duruyor deniz feneri,
Can verip yanak düzgününde,
Fırlatıyor bir cehennem şimşeği!
Gözlerin kara bir çamur işte!

Şehveti ve küçümsemeyi bilir,
Ayartır bizi acı dudağın;
Bu dudak, Yeryüzü Cenneti'dir
Kendine çeken ve bizi mahveden.
Bu ne şehvet! ne küçümseyiştir!

Adaleli ve kupkuru bacaklar
Tırmanır doruğuna volkanların,
Ve kara ve sefalete karşı koyar,
Ustasıdır ateşli kankanların,
Adaleli ve kuru bacağın var;

Yakıcı ve fakat tatsız tenine
Yaşlı jandarmanın teni benzer,
Yabancıdır elbet alm terine
Gözyaşı bilmeyen gözlerinden,
(Onun bir tatlılığı var, yine de!)

II

Budalaca gidiyorsun Şeytan'a!
İstesem seninle giderdim elbet
Bu korkunç hız vermese bana
Böylesine bir kaygı ve dehşet.
Haydi git, yapayalnız, Şeytan'a!

Benim böbreğim, ciğerim, dizim,
Gerektiği gibi, bu Ulu Kişi'ye
Bırakmıyor ki saygı sunabileyim.
"Heyhat! gerçekten çok yazık!" diye
Yakınıyor böbreğim ve dizim.

Ah! içim yanıyor bu acıdan
Gidemediğim için şabat ayinine,
Görmek için, o yellendiği zaman,
Nasıl sarıldığını kendisine!
Ah! içim yanıyor bu acıdan!

Senin şamdanın olamadım ben,
Şeytanca bir üzüntü içindeyim,
Bir kez izin istemedim senden,
Cehennem ateşi! Düşün sevgilim,
Daha ne çok üzüntü çekeceğim ben,

Sevdiğim için uzun zamandan beri,
Çok mantıklı olarak! Gerçekte,
Aradığım için Kötü'nün iyisini
Ve bir canavarı en yetkin diye,
Evet! yaşlı canavar, seviyorum seni!

CXXXIX

BAY HONORÉ DAUMIER'NİN ÇİZDİĞİ PORTRE İÇİN DİZELER

İmgesini sana sunduğumuz
Bu sanat, gülmeyi öğretir,
Ey okuyucu, o bir bilgedir,
Etkisini en çok duyduğumuz.

Bu sanatta alay ve hiciv var;
Fakat onun büyük gücü ile,
Bir belaya çatmış olsa bile,
Kalp güzelliğini kanıtlar.

Gülüşü soğuk değil elbette
Melmouth'tan ve Méphisto'dan,
Onları yakıp da bizi donduran
Alekto'nun çırası ile.

Yazık! nedense gülüşleri,
Farksızdır acı dolu bir yükten;
Onunki ışıldar, cömert ve içten,
Geniş yüreğinin simgesi gibi!

CXL

LOLA DE VALENCE

Her yerde göze çarpan bu kadar güzelliği,
Anladım, dostlar, ancak arzu dengede tutar;
Ve Lola de Valence'ta garip bir parlaklık var
Bir mücevherin pembe ve siyah albenisi.

CXLI

EUGÈNE DELACROIX'NIN *TASSO HAPİSTE*'Sİ ÜZERİNE

Şair hapiste, kötü kılıklı, hastalıklı,
Kasılan ayağına takılmış bir müsvedde,
Hesaplıyor seyredip bir dehşet içersinde,
Harap bir ruhla, sersem eden basamakları.

Hapishanede sarhoş edici gülüşmeler
Akla getirir garip ve anlamsız olanı;
Gülünç Korku ve Kuşku doldurur her bir yanı,
Sevimsiz ve değişik şekillerde devreder.

Sağlıksız bir izbeye kapatılmış bu dâhi,
Bu düşler, bu çığlıklar, bu soğuk bakışlar, ki
Kulağının ardında bir kasırgaya döner,

İzbedeki dehşetle uyanan bu düşsever,
Ey karanlık düşlü Ruh, senin timsalindir bu,
Gerçeğin o dört duvar arasında boğduğu!

CXLII

SES

En çok kütüphaneye yaslanırdı beşiğim,
Acınacak Babil, ki roman, hikâye, bilim,
Her şey, Latin külü ve Yunan tozu orda var.
Boyum yüksek o zaman kitap forması kadar.
İki ses konuşurdu. Biri, kurnaz, kararlı,
Derdi ki : "Bu Dünya bir çörek, tatlı mı tatlı;
Güçlüyüm (ve sınırsız olur o zaman zevkin!)
Sana o kadar büyük bir iştah vermek için."
Öbürü: "Gel! haydi! gel, düşlerde yolculuğa,
Mümkünün ötesine, bilinmeyen diyara!"
Ve şakırdı kumsalın haşin rüzgârı gibi,
Uğuldayan hayalet, kimsenin bilmediği,
Kulakları okşayan, sarsan aynı zamanda,
Cevap vermiştim sana : "Evet, hoş ses!" O anda
Oluşuverdi, yazık! bu benim yaram denen
Ve bir de kara yazgım. Dekoru ardındayken
Sınırsız varoluşun, uçurumun dibinde,
Açık seçik görürüm o garip dünyaları,
Bendeniz önseziyle esriyip duran kurban,
Sürürüm yılanları, kunduramı ısıran.

İşte o andan beri, ki peygamberler gibi,
Yürekten seviyorum ben çölü ve denizi;
Bayramlarda ağlıyor, yaslarda gülüyorum,
Ve en acı şarapta nefis tat buluyorum;
Yaşanmış olay için yalan derim çok kere,
Düşerim çukurlara, bakıyorken göklere.
Bir ses avutur ve der : "Düşlerine sahip çık;
Delideki güzel düş, akıllıda yok artık!"

CXLIII

BEKLENMEDİK

Harpagon bakarak can çekişen babasına,
Söylenir rengi uçmuş o dudaklar önünde:
"Bizim eski tahtamız yok tavan arasında,
Sanırım, yeterince?"

Célimène kuğurup der : "Ben iyi kalpliyim. Ve
Doğal olarak, Tanrı güzel yaratmış beni."
– Onun kalbi! Taş bir kalp, pişmiş sonsuz alevde,
İsli bir jambon gibi!

Kendini bir meşale sanıp tüten gazteci,
Boğduğu fakire der, karanlıklar içinde:
Onu sen nerde gördün, Güzel'e can vereni,
Kutsal kurtaran nerde?"

Herkesten daha iyi tanırım zevk ehlini,
Ki esner gece gündüz, içini çeker, ağlar,
Tekrarlar budalaca : "Olacağım erdemli,
Hem bir saate kadar!"

Saat, alçak sesle der : "Çok oldu bu pis şeytan!
Boşunadır uyarmam irin tutmuş bedeni.
İnsan kördür, sağır ve duvar gibi kırılgan
Böceğin kemirdiği!"

Derken, Biri görünür, herkesin reddettiği,
Alaycı ve mağrur, der : "Kudas'ım sırasında
Yaşadınız neşeyle belki Kara Âyin'i,
Müminler arasında?

Hepiniz bir tapınak kurdu bana kalbinde;
Gizlice öpmüştünüz cılkı çıkmış kıçımı!
O kocaman ve çirkin, muzaffer gülüşüyle
Tanıyınız Şeytan'ı!

Şaşırtan riyakârlar, marifet sayın bari,
Ustayla alay edip onu dolandırmayı,
Ödülü hak sayarak hem Cennet'e gitmeyi,
Hem de zengin olmayı?

Kurbanını pusuda beklemekten sıkılan
Avcıya emeğini öder her av hayvanı.
Sizi götüreceğim o kitle arasından,
Kara kıvanç dostları,

Kaya, taş ve toprağın kitlesi arasından,
Yığınlar arasından, içi size ait kül,
Benden büyük saraya, oluşmuş tek kayadan,
Yumuşak taştan değil;

Zira o evrensel bir Günahla oldu, bilin,
İçinde benim acım, şanım ve gururum var!"
– O sırada, bir Melek yukarsında evrenin,
Zafer borusu çalar,

Kalp der : "Senin kamçına, şükredip duruyorum,
Tanrım! verdiğin acı, kutlu olsun, ey Peder,
Boş bir oyuncak değil senin elinde ruhum,
Hep insafım bekler."

Yükselir öylesine hoş bir borazan sesi,
Kutsal bağ bozumunun tören akşamlarından,
Süzülür içlerine, kendinden geçer gibi
Övgülerle şakıyan.

CXLIV

BEDEL

İnsan bedelini ödesin diye
Engin ve zengin iki toprak var,
Sürmeye, işlemeye gerek duyar
Onu aklın demir pulluğu, ile,

Ve küçücük birkaç gül büyütsün,
Birkaç tane başak devşirsin diye,
Gri alnının tuzlu yaşları ile
Sulaması gerekir onu her gün.

Biri Aşk, öbürü Sanat: iki toprak.
– Aklanma kararı için yargıçtan
O müthiş gün geldiği zaman
Mutlak adaletten oluşacak,

Ambarları göstermek gerekir ona
Ürünlerle ve çiçeklerle dolu,
Her birinin rengi ve şekli
Kazanır Meleklerin oy'unu.

CXLV

MALABAR'LI BİR KADINA

Ayakların ellerin kadar ince, ve kalçan
Çatlatır en hoş beyaz kadını kıskançlıktan;
Dalgın sanatçı için tatlıdır gövden senin;
Teninden de siyahtır o kadife gözlerin,
Tanrı yaratmış mavi, sıcacık ülkelerde,
Görevin efendinin çubuğunu yakmak ve
Şişelere soğuk su ile koku akıtmak,
Pis sivrisinekleri yataktan uzak tutmak,
Ve sabah, çınarlara şarkı söylettiği an,
Ananaslar ve muzlar satın almak pazardan.
Yalınayak gezersin dilediğin her yerde,
Yaşarsın alçak sesle o eski ezgilerde;
Lal rengi mantosuyla akşam indiği sıra,
Kendini bırakırsın usulcacık hasıra,
Dalgalanan düşlerin sinekkuşuyla dolu,
Her zaman, senin gibi, çiçekli, iyi huylu.

Bahtiyar çocuk, niçin, özlersin Fransa'yı,
Kalabalık ülkeyi, acının hep yıktığı,
Terk edip hayatını bir tayfa kollarına,
Ve hoşça kal diyerek küçük maymunlarına,
Yarı giyinik ince muslinlerinle sen,
Karların, doluların altında titriyorken,
Ağlarsın elbet eski, avare günlerine,
Şayet, sert bir korse, dar gelirse bedenine,
Mecbursan aş bulmaya içinde kirimizin,
Kokusunu satmaya garip letafetinin,
Dalgın göz seyrederken pis sisimiz içinde,
O dağınık düşleri hindistancevizinde!

CXLVI

BRÜKSEL'DEKİ MONNAIE TİYATROSU'NDA AMINA BOSCHETTI'NİN İLK DENEYİMİ ÜZERİNE

Amina hoplar, – kaçar, – sonra uçar, gülümser,
Le Welche : "Bütün bunlar, bana göre, Hintçe" der;
"Orman perilerini hiç bilmem, tanımam da,
Zerzevat Dağı orman perilerinden başka."

İncecik ayağı ve gülen gözleri ile
Amina döker dalga halinde düşünü; ve
Le Welche der : "Kaçın, bizlerden uzak durun!
Böyle hafif bir tavrı vallahi yok karımın."

Leyleğe gülmeyi ve baykuşa şen olmayı,
Ve file dans etmeyi öğretmek isteyen, siz,
Muzaffer dizli peri, elbette bilmezsiniz,

Zarafet üzerine coşup Le Welche der : "Hurra!"
Tatlı Bakkhos doldursa da en iyi şarabı,
Gudubet cevap verir : "En çok sevdiğim bira!"

CXLVII

BAY EUGÈNE FROMENTIN'E DOSTLUKTAN SÖZ EDEN BİR YILIŞIK ÜZERİNE

Dedi bana, çok param var,
Pek korkarmış koleradan;
– Parasını çok kıt harcar,
Zevk duyarmış operadan;

– Çılgınca bağlı doğaya,
Bay Corot'yu tanıyormuş;
– Sahip değil arabaya,
Bu yüzden gün sayıyormuş;

–Tuğla ve mermer severmiş,
Siyahı, yaldızlı ahşabı;
– Fabrikasındaysa varmış
Ödüllü üç işçi başı;

– Yalnız *Kuzey* üstüne var,
Yirmi bin hisse senedi;
– Bulmuş ama, çok az miktar,
Oppenord kenar süsleri;

– Batmış (bu olmuş Luzarches'da!)
Eski püskü içersine,
Ve Patriarches Çarşısı'nda
Hamle katmış hamlesine;

– Yüz vermezmiş annesine,
Ve karısına; – inanmış
Ruhun ölümsüzlüğüne,
Niboyet okuyup kanmış!

– Fiziksel aşk eğilimli,
Roma'dayken, cam sıkkın,
Bir kadın, o da veremli,
Kurbanı olmuş sevdanın.

Ve tam üç buçuk saatte,
Bu zevzek, Tournai'den geldi,
Anlattı hayatını ve
Beynim üzüntüyle doldu.

Acımı söze dökerdim,
Ve sonu gelmezdi asla;
Kine boyun eğip derdim :
"Uyusaydım, hiç olmazsa!"

Arzu edip de gitmeyi,
Cesaret gösteremeyen,
Düşte kazıktaymış gibi,
Sürtüyordum kıçımı ben.

Bastogne denir umacıya;
Kaçıyordu bir afetten.
Ya kaçarım Gaskonya'ya,
Ya da suya atlarım ben,

Çok korktuğu o Paris'e,
Gün gelir dönersek şayet,
Yine çıkarsa önüme
Bu Tournai'de doğmuş afet.

CXLVIII

UCCLE'DE BRÜKSEL YOLU ÜZERİNDE KEYİFLİ BİR MEYHANE

Her iskelet çılgın aşk size
Ayrıca, her iğrenç alamet,
Terbiye olsun diye şehvet,
(Oldu en basitinden omlet!)

Bu bilinmez levha önünde,
Yaşlı Firavun, ey Monselet!
Bendim sizi gören düşünde:
Mezarlık manzaralı Estaminet!

(Boş Sayfa)

1868'de
EKLENMİŞ PARÇALAR

(Boş Sayfa)

CXLIX

BOŞLUK

Pascal'ın bir boşluğu vardı, onunla gezen.
– Yazık! her şey uçurum, – eylem, arzu, düş ve söz!
Ve duyarım rüzgârın geçtiğini çoğu kez
Korku ile ayağa dikilmiş tüylerimden.

Orda, burda, her yerde, derinlik, kumsal, kum ve
Sessizlik, korkunç uzay, hep meraka yol açan...
Çizer türlü biçimde ha bire karabasan
Bilge parmağı ile Tanrı gecelerime.

Dev bir çukurmuş gibi korkutur beni uyku,
Belirsiz bir dehşetle dolu meçhul bir yol bu;
Bütün pencerelerde sadece sonsuzluk var,

Ve ruhum ki her zaman dertli baş dönmesinden,
Hiçliğin o duyarsız tavrına haset duyar.
– Ah! keşke bu dünyaya gelmemiş olsaydım ben!

CL

KAPAK

Alev saçan iklimde veya beyaz güneşte,
Kara veya denizde, nerde olursa olsun,
İsa'nın hizmetkârı, Kythira yağcısı ve
Karanlık bir dilenci, şatafatlı bir Kârun,

Küçücük beyni ağır veya hızlı çalışan
Şehirli, köylü, yerli, yersiz-yurtsuz olsa da,
Her yerde bir gizemin hışmına uğrar insan,
Ve ancak titrek gözle bakar hep yukarıya.

Yukarıda, gök! onu boğan lahtin duvarı,
Gülünç bir operanın ışık saçan tavanı,
Kanlı toprağa basar orada her oyuncu;

Dinsizin dehşeti ve umudu münzevinin;
Gök! kapkara kapağı koca bir tencerenin
İçersine bütün bir insanlığın konduğu.

CLI

GECE YARISINI SINAMAK

Saat, gece yarısını
Çaldı mı hep alay eder
Ve bize hatırlayın, der,
Nasıl geçirdiniz günü:
– Bir kader günü, bugün,
Ayın on üçü ve cuma,
Her şeyi bilmiş olsak da
Sürdük izini dinsizin.

İsa'nın, o Kusursuzun
Bizdik en çok küfredeni!
Tıpkı bir asalak gibi
Yanında koca Kârun'un,
Şeytanın önde gideni,
Sızmak için bu yabana,
Saldırdık bizi sayana,
Övdük tiksinti vereni :

Üzdük, bir cellat olarak
Haksız yere horlananı;
Sevdik biz Aptal olanı,
Boğa alınlı bularak;
Sarıldık sersem Madde'ye,
Bizim işimiz sofuluk
Kokuşmuşluğun o soluk
Işığı kutsansın diye.

Ardından, biz, boğmak için
Bir hazda baş dönmesini,
Mağrur Lyre rahibi gibi,
Sarhoşluğunu faninin
Bir şan sayıp göstermeyi,
Toktuk yedik, içtik her an!..
– Medet umup karanlıktan,
Söndürelim şu lambayı!

CLII

UYARICI

Adına layık olan her insan
Kalbinde bir sarı Yılan taşır,
Sanki taht üzerinde oturan,
Derse ki : "İsterim!" cevap : "Hayır!"

Dalsın sabit gözlerine gözlerin
Dişi Satyr'lerin ve Nyks'lerin,
Diş der : "Düşün, bu senin görevin!"

Çocuk yap, fidan dik, kol kanat ger,
Dize parlat, mermere şekil ver,
Diş der : "Bu akşam ölmeyecek misin?"

Düşü, umudu ne olursa olsun,
Gönlünce bir an yaşamaz insan
Uyarısıyla karşılaşmadan
Bu dayanılması güç Yılanın.

CLIII

İSYANCI

Gökten öfkeyle iner bir Melek kartal gibi,
İmansızın dolayıp eline saçlarını,
Ardından sarsarak der : "Unutma kaideyi!"
(İyilik Meleği'nim senin) İsterim bunu!

Bil ki sevmek gerekir, asla surat asmadan,
Yaramazı, şaşkını, çarpığı, zavallıyı,
Yayman için İsa'ya, ordan geçtiği zaman,
Merhametle dokunmuş kıvançlı bir halıyı.

Aşk da böyledir işte! Kalbim usanç duymadan,
Alev alıp esriyerek ve Tanrı aşkına yan;
Cazibesi bitmeyen tek gerçek şehvet budur!"

Ve Melek, günahkârı döver, sevdiği kadar,
Dev yumrukları ile acıya acı katar;
Lanetlinin yanıtıysa "İstemiyorum!"dur.

CLIV

İKAROS'UN SİTEMLERİ

Fahişelerin dostu her zaman
Mutludur, karnı tok ve uyanık;
Bana gelince, kollarım kırık
Bulutları kucaklamaktan.

Şükürler olsun, göğün ucunda
Parlayan yıldızlar var, benzersiz,
Görmez hiçbir şey, gözlerim fersiz,
Güneşlerin anısı dışında.

Boşuna yardım et dedim uzaya
Bulmak için ortayı ve sonu;
Duyup kanadımın kırıldığını
Hangi ateşten gözün altında;

Ve güzelin aşkıyla yanarak,
Ulaşamam ben yüce bir şana
Adımı vererek bir uçuruma
İleride mezarım olacak.

CLV

BİR PUTPERESTİN YAKARIŞI

Ah! kısma alevini;
Pas tutan kalbim ısınsın!
Diva! supplicem exaudî!
Şehvet, işkencesidir ruhun!

Havaya sinen Tanrıça,
Yerin altındaki alev!
Tunç bir şarkıyı sana
Adayan gamlı ruhu sev.

Şehvet, kraliçem ol, sen!
Siren'in ten ve kadifeden
Oluşmuş maskesini al,

Veya ağır uykunu sal
Gizemli şaraba ilave et,
Şehvet, ey esnek hayalet!

CLVI

BURADAN ÇOK UZAKTA

İşte şuracıkta o kutsal hane,
İçinde o sürmeli kız, şahane,
Sessiz ve sakin, her dem aşna fişne,

Bir eliyle sallar yelpazesini,
Dirsek yastıkta, yeller memesini,
Dinler havuzların içli sesini :

Dorothée'nin o malum odası bu.
– Çok uzaklarda söyler meltem ve su
Onların şarkısını hıçkırarak
Bu arsızın gelsin diye uykusu.

Büyük özenle, tepeden tırnağa,
Nazik derisi ovuşturulmuş, bak,
Yatırılmış aselbente ve yağa.
Çiçek keyif saçar köşe bucağa.

CLVII

HÜZÜNLÜ BİR MADRİGAL

I

Sen akıllıysan ne önemi var?
Güzel ol! hüzne dal! Bir gözden akan
Her damla yaş yüzü çekici kılar,
Irmağın doğaya katkısı kadar,
Fırtınadır çiçeklere taze kan.

Seni seviyorum en çok da neşe
Kırışık alnından uçtuğu zaman,
Yüreciğin bir korkuya düşünce;
Geçmişin pis bulutu yaşanan güne
Senin bugününe yayıldığı an.

Seni seviyorum iri gözünden
Akınca kan gibi sıcak gözyaşı;
Elimle beşiğini sallasam da ben,
Yüreğin giderek daralır, çöken
Bir insana benzer hırıldayışı.

İşte soluyorum, tanrısal hazzı!
Derin ve pek tatlı ilahi sen!
Göğsünün bütün hıçkırışları,
Sanıyorum kalbinin ışıltıları
İncilerdir gözlerinden dökülen!

II

Biliyorum kalbindir, dolup taşan,
Köksüz kalmış o eski sevdalarla,
Demir ocağı gibi, alev saçan,
Ve lanetlilerin boş gururundan
Saklıyorsun az da olsa bağrında;

Ne var ki, sevgilim, yansıtmadıkça
Böylesi bir Cehennem'i düşlerin,
Ve onun bitmeyen kâbusunu da,
Kılıç ile zehri tutup aklında,
Sevdalısı barutun ve demirin,

Ve kapıyı ancak korkuyla açan,
Açıklayan her yerde bir yıkımı,
Saat çaldığında kaskatı kalan,
Duyumsamış olmadıkça sen her an
Pis bir tiksintinin kuşatışını,

Diyemezsin bana, tutsak kraliçe
Sadece bir korkuyla seven beni,
Berbat gecenin dehşeti içinde
Çığlık çığlığa, diyemezsin işte :
"Kendime denk tuttum, ey Kral seni!"

CLVIII

ONURU KIRILAN AY

Ey atalarımızın gizlice tapındığı,
O mavi tepelerden, ışıl ışıl bir saray
İçinde, yıldızların hazla izlediği ay,
Yaşlı Cynthia'm benim, inimizin lambası,

Görüyor musun, rahat döşeğinde âşığın,
Uyurken ağzındaki körpe minelerini?
Başı düşmüş şairi, yazarken şiirini?
Çiftleşen engereği kuru otlar içinde?

Sarı kukuletanla, gizleyerek kendini,
Yine gidecek misin, akşamdan sabaha dek,
Köhne Endymion'la sevişmeye coşkuyla?

" – Anneni görüyorum, yoksul çağın çocuğu,
Eğiyor zor bir ömrü, bak aynasına doğru,
Seni emziren göğsü kaplayarak alçıyla!"

CLIX

İÇE KAPANIŞ

Ey Acı'm, sakin ol, ve artık rahat dur.
Akşam olsun diyordun; bak, oldu işte :
Kimine gam getirip kimine huzur,
Kent bürünüyor karanlık bir örtüye.

Bu iğrenç ölümlüler kalabalığı,
Haz adlı zalim celladın kırbacıyla,
Dererken köle bayramında azabı,
Acı'm uzak dur onlardan ve gel bana,

Göğün balkonlarından bak ölü Yıllar
Günü geçmiş giysileriyle sarkıyorlar;
Keder yükseliyor gülerek sulardan;

Ölen Güneş uyukluyor bir kemerde,
Ve, bir kefen gibi Doğu'ya uzanan,
Sevgilim, yürüyen tatlı Gece'yi dinle.

CLX

HÜKÜM GİYMİŞ
BİR KİTAP İÇİN YAZIT

Dertsiz okuyucu, çoban kadar rahat,
Az'la yetinen, açık yürekli insan,
İçkiye düşkün ve hüzün kokan,
Bu kederli kitabı fırlat, at.

Kendi söz sanatını kapmadınsa
Şeytan'dan, o kurnaz ihtiyardan,
At! bir şey anlayamazsın ondan,
Ya da inanırsın isterik olduğuma.

Ama, büyüye kaptırmadan kendini,
Gözün varsa uçuruma dalmayı bilen,
Oku beni, öğrenmek için sevmeyi beni,

Her şeye meraklı Ruh, acı çeken,
Ve gideceksin arayarak cennetini,
Acı bana!... Yoksa, lanetlerim seni!

(Boş Sayfa)

KRONOLOJİ, AÇIKLAMALAR VE NOTLAR

(Boş Sayfa)

KRONOLOJİ

1821

9 NİSAN : Charles-Pierre Baudelaire, Paris'te Hautefeuille Sokağı'ndaki 13 numaralı evde dünyaya gelir. O sırada, baba Joseph-François Baudelaire altmış iki, anne Caroline Archimbaut Dufays ise yirmi sekiz yaşındadır.

1827

10 ŞUBAT : Şairin babası Joseph-François Baudelaire ölür.

1828

8 KASIM : Babasının ölümünden yaklaşık yirmi ay sonra, annesi Caroline genç ve yakışıklı bir subay olan binbaşı Jacques Aupick (1789-1857) ile ikinci evliliğini yapar. Baudelaire, babasının yerini alan bu adama karşı, bütün ömrü boyunca şiddetli bir nefret duyacaktır.

1831

7 ARALIK : Üvey baba Aupick, yarbay olarak Lyon'da görevlendirilir.

1832

Küçük Charles, Lyon Krallık Koleji'nde yatılı olarak öğrenim görmeye başlar.

1836

9 OCAK : Albay Aupick, Paris'te I. Tümen Kurmay Başkanlığı'na atanır.

1837

1 MART : Charles, yine yatılı olarak, Paris'te Louis-le-Grand Koleji'ne verilir. Latince şiir yazma yarışmasında ikincilik ödülünü, bu okulda kazanacaktır.

1839

12 AĞUSTOS : Okulunun bitirme sınavlarını başarıyla tamamlar. Üvey babası Aupick de, o günlerde generalliğe yükseltilir.

1840

Hukuk Fakültesi'nde bazı derslere kaydını yaptıran Baudelaire, ailesi tarafından bir pansiyona yerleştirilir. Gérard de Nerval ve Balzac ile tanışır. Paris'in özgür havasında edebiyat dünyasına adımını atar. Sokak kadını Sara'yla da bu tarihlerde ilişki kurar. Sefahata dalan genç Charles, frengiye yakalanır.

1841

9 HAZİRAN : General Aupick ve Madam Aupick, Baudelaire'in bu sokak hayatından ve kötü ilişkilerinden kaygı duydukları için, onu uzun bir yolculuğa çıkarmayı kararlaştırırlar. Genç şair, Bordeaux'dan Kalküta'ya giden yelkenli bir gemiye biner. Gemicilerin deniz kuşu albatrosu yakalayıp onunla eğlenmelerine bu yelkenlide tanık olur. Üç aya yaklaşan deniz yolculuğundan sonra gemi, Madagaskar'ın doğusundaki küçük Maurice adasına demir atar. Orada on dokuz gün kalan şair, yolculuğa devam etmek istemediğinden, bir başka gemiyle Fransa'ya döner.

1842

15 ŞUBAT : Baudelaire, Bordeaux'da gemiden iner.

9 NİSAN : Erginlik yaşma ulaştığı için, babasından kalan mirasla bir anda zengin olur. O dönemin parasıyla bu miras, yaklaşık 75.000 frank civarındadır. Aile ocağını terk eder.

HAZİRAN : Saint-Louis adasında, Bethune İskelesi'nde bir eve yerleşir. Baudelaire'in bundan sonraki hayatı, Paris'in çeşitli semtlerinde kiraladığı bekâr odalarında geçecektir. Tanışmış olduğu edebiyatçıların sayısı her geçen gün artar : Sainte-Beuve, Th. Gautier, Hugo ve başkaları. Jeanne Duval adındaki yosma da, Baudelaire'in hayatına işte bu dönemde girer. Uzun boylu, siyah saçlı, paraya aşırı derecede düşkün bir zenci melezidir Jeanne Duval. Şair, en büyük günahı olarak yirmi yıl taşıyacağı bu kadın için şiirler yazar. *Kötülük Çiçekleri*'nde yer alan "Balkon" (Le Balcon) ile dört sone'lik "Hayalet" (Un Fantome), bu konuda güzel örnekler oluşturur.

1844

21 EYLÜL : Babasından miras kalan paranın yarısını, iki yıl içinde har vurup harman savurarak tüketen Baudelaire, Aupick'leri telaşa düşürür. Bu mirasın geriye kalan kısmını kurtarmak ve şairi içine düştüğü sefahattan çekip çıkarmak için mahkemeye başvurmaktan başka çare yok gibidir. Şairin gelirine kısıtlama getirilir ve noter Ancelle'e yetki tanınır. Baudelaire'in bundan böyle hayatını, aydan aya alacağı 200 frankla sürdürmesi gerekecektir.

1845

NİSAN : Sanat eleştiri ve denemelerini içeren *1845 Resim Sergisi* (*Salon de 1845*) başlıklı kitapçığı satışa çıkar.

25 MAYIS : "Artiste" dergisinde "Sömürgede Doğmuş Avrupalı Bir Kadına" (A une dame créole) yayınlanır.

30 HAZİRAN : Gelirini kısıtlayan mahkeme kararı yüzünden sıkıntıya düşer, ümitsizliğe kapılır ve bir bıçak darbesiyle hayatını sona erdirmek isterse de bunu başaramaz. Bay Ancelle'e yazdığı mektupta, intihar arzusunu şöyle dile getirmiştir : "Başkaları için yararsız, kendim için de tehlikeli olduğumdan hayatıma son veriyorum."

1846

9 MAYIS : Baudelaire, 1846 *Resim Sergisi* (*Salon de 1846*) başlığı altında, sanat üzerine yazdığı denemeleri yayımlar, eleştirmen olarak ilgi odağı haline gelir. Aynı yıl, Artiste'te birkaç şiiri çıkar. "Genç Sihirbaz" (Le Jeun Enchanteur) adlı öyküsü, pek ilgi toplamaz.

1847

OCAK : "La Fanfarlo" adlı öyküsündeki Samuel Cramer'in kimliğinde, kendi kişiliğinin profilini çizer.

28 EKİM : General Aupick, Politeknik Okulu kumandanlığına atanır. Aynı yıl "Democratie pacifique"te Isabelle Meunier'nin Edgar Allan Poe'dan yapmış olduğu çeviriler çıkar. Poe, Baudelaire'in ilgisini çekmiştir.

1848

24-26 ŞUBAT : Baudelaire, sokak savaşlarına katılır.

ŞUBAT SONU : Champfleury ve Toubin ile birlikte *Salut public*'i kurar ve devrimi savunan yazılar yazar (iki sayı).

10 NİSAN-6 MAYIS : Ilımlı bir gazete olan "Tribune nationale"-in yazı işlerini yönetir.

13 NİSAN : General Aupick, Babıâli'ye elçi olarak atanır. Üvey baba, eşiyle birlikte İstanbul'a gelecek ve orada üç yıl görev yaptıktan sonra Madrid elçiliğine atanacaktır.

15 TEMMUZ : Baudelaire, Edgar Allan Poe'dan ilk çevirisi olan "Révélation magnétique"i "Liberté de penser"de yayımlar. Onun Poe çevirmenliği, kesintisiz olarak on yedi yıl sürecektir.

EYLÜL-EKİM : "Répresentant de l'Indre"in başyazarlığını yapar.

KASIM : Şiirlerinin Michel Lévy tarafından "Les Limbes" başlığı ile Ocak 1849'da yayımlanacağı duyurulur. Daha önce "Les Lesbiennes" olarak tasarlanan bu kitap başlığı, ileride yerini *Les Fleurs du Mal*'e terk edecektir.

1849

3 ARALIK : Dijon'a hareket eder. Bir buçuk veya iki ay süren bu ziyaretin hangi amaçla düzenlendiği bilinmemektedir.

1850

Théophile Gautier, Baudelaire'i Madame Sabatier'yle tanıştırır. Belçikalı zengin bir bankacının metresi olan ve Bayan Başkan (La Presidente) diye anılan bu güzel kadının Paris'te Frochot Sokağı'ndaki görkemli konağında tanınmış sanat ve edebiyat adamları (Flaubert, Gautier, Maxime du Camp, Dumas-peré, Goncourt'lar...) her pazar akşamı bir araya gelmektedirler. Apollonie Sabatier, bir sevgili olarak, Baudelaire'in şiirindeki yerini alacaktır.

1852

MART-NİSAN : Fransa'da Edgar Poe üzerine hazırlanmış ilk önemli inceleme, Baudelaire'in imzasını taşır ve "Revue de Paris"de yayımlanır.

9 ARALIK : Şair, Madame Sabatier'ye ilk imzasız mektubunu ve şiirini gönderir. Daha sonra "A celle qui est trop gaie" (O Şuh Kadına) başlığı ile *Les Fleurs du Mal*'de yerini alan bu şiir, Baudelaire'in 1857'de hüküm giyen altı şiirinden birini oluşturmaktadır.

1853

1 MART : Poe'dan çevirdiği "Corbeau" (Kuzgun), "Artiste" dergisinde yayınlanır. Baudelaire, Poe'nun üç öyküsünü de aynı yıl içersinde Fransız okuruna sunar.

MAYIS : Madame Sabatier'ye ikinci imzasız mektubunu gönderir. Ekinde "Réversibilité" ve "Confession" başlıklı şiirleri yer almaktadır.

1854

ŞUBAT : Madame Sabatier'ye "Le Flambeau vivant", "L'aube sprituelle" ve "Que diras-tu ce soir..." başlıklı şiirlerini gönderir.

MAYIS : "Hymne" başlıklı şiiri de Madame Sabatier için kaleme alır.

1855

21 OCAK-14 MART : Baudelaire, Poe'dan çevirmiş olduğu on yedi öykü yayımlar.

MART-NİSAN : General Aupick, Honfleur'de deniz kenarında küçük bir ev satın alır.

1 HAZİRAN : "Revue des Deux Mondes", Baudelaire'in on sekiz şiirini, ilk kez *Les Fleurs du Mal* başlığı altında okuyucuya sunar.

26 MAYIS-12 AĞUSTOS : 1855 Evrensel Sergisi'ne ilişkin yazıları, önce "Pays"de, daha sonra "Portefeuille"de çıkar.

1856

30 ARALIK : *Les Fleurs du Mal*'in kitap halinde yayımlanması için Poulet-Malassis ile ilk anlaşmayı yapar.

1857

ŞUBAT BAŞI : Poulet-Malassis, *Les Fleurs du Mal*'in müsveddelerini teslim alır.

20 NİSAN: "Revue Française", *Les Fleur du Mal*'de yer alacak bazı şiirlere sayfalarını açar.

28 NİSAN : Baudelaire'in üvey babası Aupick ölür.

25 HAZİRAN : *Les Fleurs du Mal* ilk kez kitap olarak 3 frank fiyatla satışa sunulur. Kitap, 1300 nüsha basılmıştır.

5 TEMMUZ : *Les Fleurs du Mal* Gustave Bourdin adlı bir gaze-

tecinin "Le Figaro"da çıkan bir yazısıyla saldırıya uğrar.

16 TEMMUZ : Savcılık, genel ahlaka aykırı olduğu gerekçesiyle kitaba el koyar, yazarı ve yayımcısı hakkında dava açar.

20 AĞUSTOS : Dava, Baudelaire'in 300, kitabı yayımlayan Poulet-Malassis ile ortağı de Broise'ın da 100'er frank para cezasına çarptırılması ve *Les Fleurs du Mal*'deki 6 şiirin yayımdan alıkonulması ile sonuçlanır. Hüküm giyen şiirler şunlardır : "Lesbos", "Femmes damnées", "Le Léthé", "À celle qui est trop gaie", "Les Bijoux", "Les Métamorphoses du Vampire". (Bu tarihten yaklaşık bir yüzyıl sonra, 31 Mayıs 1949 tarihinde, Yargıtay bu cezayı kaldıracak ve şairi aklayacaktır.)

24 AĞUSTOS "Le Present"da Baudelaire'in altı tane düzyazı-şiir'i, "Poèmes nocturnes" başlığı altında ilk kez toplu olarak yayımlanır.

30 AĞUSTOS : Madame Sabatier, şaire bu tarihte büyük bir tutkuyla beklediği mutluluğu sunar ve ertesi gün Baudelaire'den bu bağlılığın sona erdiğini bildiren bir mektup alır : "Birkaç gün öncesine kadar, bir Tanrıça idin, öylesine rahat, güzel ve dokunulmaz. Ama şimdi sadece bir kadınsın işte."

18 KASIM : "Artiste" dergisinde Baudelaire, *Madame Bovary* üzerine bir tanıtma yazısı yayımlar.

1858

30 EYLÜL : Baudelaire'in esrar çekmeyle ilgili bir incelemesi, "Revue Contemporaine"de yer alır. *Paradis artificiels*'in ilk bölümünü, bu parça oluşturur.

1859

23 ŞUBAT : Honfleur'den Maxime du Camp'a "Le Voyage" başlıklı şiirini gösterir. Şair, şiirini bu yazara ithaf etmiştir.

13 MART : "Artiste", Théophile Gautier üzerine kaleme aldığı bir incelemesini yayımlar.

5 NİSAN : Sevgilisi Jeanne Duval, inme indiğinden hastahaneye yatırılır.

10 HAZİRAN - 20 TEMMUZ : "Revue Française"de yayımlanan "Lettre sur le Salon de 1859" incelemesi ile ilgi toplar.

1860

1 OCAK : Baudelaire, yayıncı Poulet-Malassis ile *Les Fleur du Mal*'in ikinci baskısı, *Les Paradis artificiels* ve iki cilt halinde, *Opinions littéraires* ve *Curiosités esthétiques* için sözleşme imzalar.

OCAK SONU-ŞUBAT BAŞI : Wagner'in Paris'teki konserlerini izler ve bu büyük müzisyene duyduğu hayranlığı dile getiren mektuplar yazar.

MAYIS : *Paradis artificiels* kitap halinde yayınlanıp satışa sunulur.

15-21 EKİM : Honfleur'de kısa bir süre dinlenir.

1861

9 ŞUBAT : *Les Fleurs du Mal*'m ikinci baskısı satışa sunulur. Kitaba otuz beş şiir eklenmiştir.

1 Nisan : "Revue européenne"de Richard Wagner başlıklı geniş bir incelemesi yayımlanır.

24 MAYIS : Baudelaire, yayımlanmış ve yayımlanacak bütün eserlerini, Poulet-Malassis et de Broise yayınevine satar.

1 KASIM : "Revue fantaisiste"de, düzyazı şeklinde kaleme alınmış dokuz şiiri yer alır.

11 ARALIK : Fransız Akademisi üyeliği için adaylık başvurusunda bulunur. Baudelaire'in bu girişimi, büyük tepkilere ve tartışmalara yol açar.

1862

10 ŞUBAT : Baudelaire, ünlü eleştirmen Sainte-Beuve'ün önerisine uyarak, Fransız Akademisi'ne aday olmaktan vazgeçer.

6 EYLÜL : Londra'da yayımlanan "Spectator" dergisinde, Swinburne, Baudelaire üzerine kaleme aldığı hayranlık dolu bir makale yayımlar. *Les Fleurs du Mal*'i ilk kez ciddi biçimde inceleyen bu genç eleştirmen, ileride şiirleri ile İngiliz edebiyatının önemli isimleri arasında yer alacaktır.

12 KASIM : Baudelaire'in yayımcısı Poulet-Malassis, iflasa sürüklendiğinden, bir basımevi sahibinin açtığı dava üzerine tutuklanarak cezaevine konur.

1863

13 OCAK : Baudelaire, yayımcı Hetzel ile beş yıllık bir sözleşme imzalar. Yayımlanacak iki kitabından biri, *Les Fleurs du Mal*'in genişletilmiş üçüncü baskısı, ötekisi ise *Petits Poèmes en prose*'dur.

7 TEMMUZ : Şair, ilk kez Fransa'dan uzak durma arzusunu dile getirir : "Fransa'dan çok usandım, onu bir süre unutmak istiyorum".

2 EYLÜL-22 EKİM : Ressam Eugéne Delacroix'nın ölümü üzerine, "Opinion nationale"de "Eugène Delacroix'nın Yaşamı ve Yapıtı" başlıklı bir inceleme yayımlar.

TEMMUZ-ARALIK : Baudelaire, bu süre içersinde dokuz yeni düzyazı-şiir'ini daha okura sunar.

1864

7-14 ŞUBAT : "Figaro"da *Spleen de Paris* başlıklı küçük düzyazı-şiir'leri yayımlanmaya başlar.

24 NİSAN : Paris'i terk eden Baudelaire, Brüksel'de Grand Miroir Oteli'ne yerleşir. Brüksel Sanat ve Edebiyat Kulübü'nde bir dizi konferans vermeyi kabullenir.

MAYIS ve HAZİRAN : Brüksel'de biri Delacroix, öteki Gautier, üçü *Paradis artificiels* üzerine beş konferans verirse de, beklediği ilgili toplayamaz.

YAZ : Belçika'da çeşitli kentleri ziyaret eder. Mide ve kalp rahatsızlığından şikâyeti vardır.

1865

1 ŞUBAT : Belçika'da gördüğü ilgisizliğe ve anlayışsızlığa karşılık, Paris'te genç kuşak şairleri onun şiirine ilgi duymaya başlar. Henüz yirmi üç yaşında olan Mallarmé, "Artiste" dergisinde yayımlanan "Symphonie littéraire" başlıklı düzyazı-şiir'inin ikinci bölümünde, onun şiirinin düşünsel temellerine inmeyi dener.

16 KASIM-23 ARALIK : Genç Verlaine de, "Art"da Baudelaire üzerine kaleme alınmış üç makalelik geniş bir inceleme yayımlar.

1866

OCAK : Şairin sağlığı giderek bozulur : baş dönmeleri, sinir rahatsızlıkları, bulantılar.

15 MART : Baudelaire, dostları Félicien Rops ve Poulet-Malassis'le birlikte ziyaret ettiği Namur'deki Saint-Loup kilisesini gezerken bir baş dönmesi hisseder. Ertesi gün, sinirsel bozukluklar kendini gösterir. Dostları onu Brüksel'e geri getirir. Sağ yanma inme inmiştir. Konuşmakta güçlük çeker, sözleri zor anlaşılır.

29 ve 30 MART : Henüz kısa mektuplar yazdırtabilmektedir.

3-19 NİSAN : Konuşma güçlüğü had safhaya ulaşır. Bay Ancelle, onu görmek için Brüksel'e gelmiştir. Bir süre sonra, yetmiş iki yaşındaki Madame Aupick de oraya gelip oğluna eşlik etmekte gecikmez.

2 TEMMUZ : Baudelaire, Paris'e dönmek için annesi, annesinin hizmetkârı ve Arthur Stevens eşliğinde Brüksel'i terk eder.

4 TEMMUZ : Doktor Émile Duval'in Paris'teki kliniğine yatırılır. Odasının duvarına Manet'nin iki resmi asılmıştır. Hastayı hoşnut etmek için, Madam Paul Meurice ve Madam Edouard Manet, kliniğin piyanosunda ona Wagner'in *Tannhauser*'inden parçalar çalmaya gelirler.

1867

31 AĞUSTOS : Sağlığına tekrar kavuşacağı umulan şair, ne yazık ki, ölüme yenik düşer ve öğleye doğru saat 11.00'de annesinin kolları arasında hayata gözlerini yumar.

2 EYLÜL : Saint-Honoré kilisesinde yapılan dinsel bir törenden sonra, Montparnasse mezarlığında toprağa verilir. Dostları Banville ve Asselineau, mezarı başında birer konuşma yaparlar.

AÇIKLAMALAR VE NOTLAR

s. 19 KUTSAMA

Palmyra : Suriye çöllerinin kuzeyinde ve Şam ile Orta Fırat arasında kurulmuş eski bir vaha kenti. Roma Çağı'ndan kalma büyük yapıları, kalıntıları, yazıtları ve özellikle mezar anıtlarıyla ünlüdür.

s. 26 HOŞLANIRIM O ÇIPLAK ÇAĞLARIN ANISINDAN

Phoibos : "Parlak", "ışık saçan" anlamına gelen bu sözcük, Apollon'un sıfatı veya adı olarak kullanılır. Latincede Poebus diye de anılır.

Kybele : Frigya'nm büyük ana tanrıçasıdır. Toprağın üretici gücünü, bolluğu ve bereketi temsil eder. Bu kült, o bölgeden, önce Yunan ve daha sora Roma dünyasına yayıldı.

s. 34 TALİHSİZLİK

Sisyphos : Korinthos'un kurucusu Sisyphos, ünlü bir söylencenin kahramanıdır. Zeus, onu yıldırımla çarparak cehenneme attı ve orada bir kayayı sonsuza dek yuvarlaya yuvarlaya bir yokuşun başına çıkarmaya mahkûm etti.

s. 38 DON JUAN CEHENNEM'DE

Kharon : Öteki dünyanın cinlerinden biridir. Ruhları, ölüler ırmağının karşı kıyısına ulaştırmakla görevlendirilmişti. Ölüler, bu hizmetine karşılık on bir obolos (drahminin altıda biri) ödemek zorundaydılar.

Antisthenes : Yunan filozofu (MÖ 444-365). Kinizm okulunun kurucusu olup en tanınmış çırağı Diogenes'tir.

Sganarelle : Molière'in bir perdelik manzum oyunu (1660).

s. 41 İDEAL

Gavarni : Fransız desinatörü (1804-1866).

s. 43 MÜCEVHERLER

Antiope : Thebai kralı Nyketos'un kızı. Söylenceye göre, çok güzel olduğu için Zeus onu satir şekline girerek baştan çıkarır.

s. 48 SED NON SATIATA

Sed non satiata : Ünlü Latin şairi İuvenalis'in (MS 60-130) *Satirler* adlı yapıtındaki 6 numaralı satura'dan bir alıntı.

Styx : Ölüler diyarının ırmağı.

Megaire : Romalıların haşin mizaçlı, acımasız tanrıçalar (Erinyeler) olarak betimlediği, Hellen panteonunun en eski tanrıçalarından biri. Erinyeler, çoğu kez, insanları kovalayan köpeklere benzetilmiştir. Mekânları, Ölüler diyarının karanlığı Erebos idi.

Proserpina : Roma'da Ölüler diyarı tanrıçası. Yunanlı Persephone ile özdeşleştirilmiştir.

s. 54 DE PROFUNDIS CLAMAVI

De Profundis clamavi : Latince "Derinlerden bağırdım" anlamına gelen bir söz.

s. 56 LÉTHÉ

Léthé : Unutmak'tan türemiş alegorik bir tanrıçanın adı, Hesiodos'a göre kavga tanrıçası Eris'in kızı. Hades ülkesinde unutuş'u simgeleyen, Ölüler diyarında suyunu içenlere hayatlarını ve acılarını unutturan bir ırmak.

Nepenthes : Eski Yunanistan'da acıya ve üzüntüye karşı kullanılan sihirli içki. Plinius, Mısır'da yetişen bir bitkiye de bu adı verir.

s. 68 RÉVERSIBILITÉ

Réversibilité : Katolik ilahiyatına göre makbul insanlarca kazanılmış sevapların Tanrı tarafından affa muhtaç insanlara aktarılışı.

s. 76 ŞİŞE

Lazarus : İsa'nın dostu ve çömezi. Beytanya'da kızkardeşi Meryem ve Marta ile yaşayan Lazarus, ölümünden üç gün sonra İsa tarafından diriltilmiştir.

s. 85 L'HÉAUTONTIMOROUMÉNOS

L'Héautontimorouménos : Eski Yunan komedia yazarlarından Menandros'a (MÖ 342-292) ait bir oyunun başlığı. *Heauton Timorumenos,* "Kendini Cezalandıran Adam" anlamına geliyor.

s. 86 FRANCISCAE MEAE LAUDES

Franciscae Meae Laudes (Françoise'ıma Övgüler) başlığını taşıyan bu Latince şiirin Türkçe çevirisi aşağıdadır :

Yalnız kalbimde eğleşen
Yavru maral, şakırım ben
Ses verip yeni tellerden.

Bağışlarsın günahları,
Ey kadın, dünya tatlısı,
Taksana çiçek askını!

Léthé'den su çeker gibi,
İçerim buselerini,
Mıknatısın çek dediği.

Kötülük dolu fırtına,
Yolları karıştırınca,
Karşıma çıktın, Tanrıça,

Koruyan bir yıldız gibi
Denizde...Asarım, bil ki,
Sunaklarına kalbimi!

Havuz bir erdem teknesi,
Sonsuz gençliğin çeşmesi,
Ver lal dudağıma sesi!

Pespaye olanı yaktın;
Kaya gibi sertken, yıktın;
Güçsüzken, ona güç kattın.

Açlıklarda lokantamsın,
Gecelerdeyse lambamsın,
Göster hep ne yapmam lazım.

Gücüme güç katmaya bak,
Hamam hoş koku saçarak
Tatlı, ılık ve yumuşak!

Melek suyuna batmış, der :
Böğrümde parla, ışık ver,
Ey temiz yürekli kemer;

Taşlarla ışıyan kupa,
Tuzlu ekmek, tatlı sofra,
Kutsal şarap, Françoise

s. 89 MOESTA ET ERRABUNDA

Moesta et errabunda : Latince "hüzünlü ve başıboş" anlamına geliyor.

s. 90 KEDİLER

Erebos : Öteki dünyanın en karanlık bölümü. Kişileştirilmiş olarak Erebos, Khaos'un oğlu ve Gece'nin kardeşidir.

s. 100 KIZIL SAÇLI BİR DİLENCİ KIZA

Belleau : Fransız şairi (1528-1577). Şiirlerinde duygulu bir doğa hayranı olan Belleau, Ronsard tarafından "doğa ressamı" olarak nitelendirilmiştir.

s. 108 KİN FIÇISI

Danaos kızları : Kral Danaos'un elli kızı (Danaides). Bu kızlar Ölüler diyarında dibi delik bir fıçıyı sonsuza dek suyla doldurmak gibi bir cezaya çarptırıldılar.

s. 121 LESBOS

Lesbos : Sevici olarak tanınan kadın şair Sappho'nun (MÖ VI. yy) yaşadığı Midilli adası.

Phryne : MÖ IV.yy.'da yaşayan ve Praksiteles'e modellik yapan Yunanlı yosma.

Paphos : Bazı geleneklere göre aynı adı taşıyan kentin nymphası, Kıbrıs'ta Paphos kentinin kurucusu.

Leukades : Leukas veya Hagia-Maura adasının güneyindeki bir burnun adı. Üzerinde bir Apollon tapınağı bulunan bu burnun tepesinden aşk kırgınları kendilerini denize atarlardı. Sappho'nun da burada intihar ettiği söylenir.

Okeanos : İlkel Hellen anlayışlarına göre, Dünya'yı saran suyun kişileştirilmiş şekli. Bir tanrı olarak Okeanos, bütün akarsuların babası sayılır ve denizin doğurgan gücünü temsil eden kız kardeşi Tethys ile bir çift oluşturur.

s. 124 CEHENNEMLİK KADINLAR (Delphine ve Hippolyte)

Eumenides : Erinyeler olarak da anılan bu haşin mizaçlı, acımasız tanrıçalar, Ölüler diyarını mesken tutmuşlardı. Çoğu kez, insanları kovalayan köpekler olarak betimlendiler.

s. 128 CEHENNEMLİK KADINLAR

Ermiş Antonius : Büyük Antonius (MS 251-356) olarak da tanınan Hıristiyan azizi. Manastır hayatının kurucularından biri sayılır. Yukarı Mısır'da, Teb çöllerinde kurduğu manastırların yönetimiyle uğraştı.

Bakkhos : Dionysos olarak da adlandırılan, klasik dönemin bağ, şarap ve mistik vecd tanrısı.

s. 134 KYTHİRA'YA YOLCULUK

Kythira : Mora yarımadası ile Girit arasında yer alan bir Yunan adası. Baudelaire, bu adanın açığından bile geçmemiştir. Şiir, – asılmış adam görüntüsü ile – Gérard de Nerval'in 30 Haziran ve 11 Ağustos 1844 tarihli "Artiste"te yayımlanan "Voyage à Cythere" başlıklı bir öyküsünden kaynaklanıyor.

s. 141 ERMİŞ PIERRE'İN İNKÂRCILIĞI

Ermiş Pierre : İsa'nın havarisi (Ölümü : Roma, MS 64). Ermiş Pierre veya Aziz Petrus, İsa tarafından havarilerin başı olarak seçildi ve dindaşlarının imanını güçlendirmekle görevlendirildi. Ne var ki, İsa, Zeytindağı'nda tutuklanırken Petrus onu terk etti ve üç kez inkâr etti. Hıristiyanlar, İsa'nın dirilip Petrus'a göründüğüne ve kiliseyi ona emanet ettiğine inanırlar. Bu yüzden Petrus, o zamanlardan beri ilk papa sayılır.

s. 143 HABİL İLE KABİL

Habil ile Kabil : Âdem ile Havva'nın en büyük oğulları. *Tevrat*'a göre daha güzel olduğu için Habil, ikiz kız kardeşi ile evlenmek isteyen Kabil tarafından öldürülmüştür.

İsrafil : Tevrat'ta ve Hıristiyan ilahiyatında birinci melek mertebesindeki göksel ruh. İslam inanışına göre, dört büyük melekten biridir. Bu meleğin, öttüreceği sûr (boru) ile Kıyamet gününü haber vereceğine inanılır.

s. 152 PIRTICILARIN ŞARABI

Paktolos : Batı Anadolu'daki Lidya kenti Sardeis'ten geçen ve sularında altın zerreleri taşıyan çayın adı. Bu çayın tanrısı da aynı adla anılır.

s. 163 SANATÇILARIN ÖLÜMÜ

Capitole : Roma'nm en ünlü tepesi. Kentin koruyucusu olan Jüpiter Capitolinus'un tapınağı bu tepeye kurulmuştu.

s. 169 YOLCULUK

Kirke : Odysseia'da ve Argonautlar söylencesinde rol oynayan büyücü kadın. Mitoloji yazarlarınca değişik yerlerde gösterilen Aia adasında oturuyordu.

Eldorado : Güney Amerika'da söylencelere konu olmuş bir bölge. Crinoco ile Amazon nehirleri arasında zengin altın yatakları ve değerli madenlerle dolu olduğu söylenen bu bölgeyi 1537'de Jimenez de Quesada bulduysa da, yeni coğrafi keşifler, böyle bir bölgenin olmadığını gösterdi. Sözcük, bugün artık "düş-ülke" anlamında kullanılıyor.

Capua : İtalya'nın Campania bölgesindeki bir kentin adı.

Pylades : Troya Savaşı söylencesine göre, Phokis kralı Strophios'un oğlu, Orestes'in en yakın ve sadık arkadaşı. Orestes'e, babası Agamemnon'un öcünü alışında yardımcı olur.

Elektra : Yunan mitolojisine göre Agamemnon ile Klytaimnestra'nın kızı. Elektra, tragedya yazarlarının geliştirdiği şekliyle Orestes söylencesinin çeşitli epizotlarında rol oynar.

s. 179 ALBATROS

Albatros : Güney yarıkürede ve Kuzey Pasifik'te yaşayan, çok iri bir deniz kuşu. Beyaz veya esmer tüyleri, eğri uçlu gagaları, dar ve uzunluğu bazan 3 m.'yi geçen kanatlarıyla dikkat çekerler.

s. 191 SEMPER EADEM

Semper eadem : Latince "Hep aynı (kadın)" anlamına geliyor.

s. 198 SISINA

Diana : Artemis'le özdeşleştirilen Romalı tanrıça.

Théroigne : Fransız kadın devrimcisi (1762-1817). Théroigne de Méricourt, "Özgürlük Amazonu" olarak anılır.

s. 201 SAPLANTI

De profundis : Ölüler için okunan bir duanın ilk sözcüğü.

s. 203 ACININ SİMYASI

Hermes : Yunan mitolojisinde Zeus'un oğlu, tanrıların habercisi ve ticaret tanrısı.

Midas : Frigya kralı (MÖ 715-676). Söylenceye göre, Dionysos kendisine her dokunduğu şeyi altına çevirme gücünü vermişti.

s. 204 SEVİMLİ DEHŞET

Ovidius : Latin şairi (MÖ 43 - MS 17). Yapıtları arasında *Aşk Sanatı* (Ars Amatoria) ve *Değişimler* (Metamorphoseis) büyük önem taşır.

s. 210 KUĞU

Andromakhe : Misya'daki Thebai kentinin kralı Eetion'un biricik kızı. Troyalı kahraman Hektor'un karısı ve Kral Priamos'un gelini oldu.

Simoeis : Troya ovasında akan bir ırmak.

Carrousel : Eski Paris kentinin Louvre ile Tuileries Sarayı arasında kalan bölümü.

Pyrros : Akhilleus'un oğlu Neoptolemos için kullanılan "kızıl" lakabı.

Hektor : Troyalı kahraman. Kral Priamos ile Hekabe'nin oğludur. Troya Savaşı sırasında Akhilleus tarafından öldürüldü.

Helenos : Priamos ile Hekabe'nin oğlu ve Kassandra'nın ikiz kardeşi.

s. 222 ÖLÜM DANSI

Antinoos : Bitinya'lı delikanlı. Roma imparatoru Hadrianus'un güzelliği ile ün salan Yunanlı gözdesi. İmparatorun hayatını uzatmak için kendisini Nil nehrine attığı söylenir. Hadrianus onu tanrılığa yüceltti ve onun adına MS 130 yılında Antinoupolis veya Antinoe kentini kurdu.

s. 237 CANAVAR

Veuillot : Fransız gazetecisi ve yazarı (1813-1883). Militan katolikliği benimseyen Louis Veuillot, 1843'te "L'Univers"de yazmaya başladı ve 1848'de bu derginin başyazarı oldu.

s. 240 BAY HONORÉ DAUMIER'NİN PORTRESİ...

Alekto : Romalıların kendi Furialar'ıyla özdeşleştirdikleri haşin mizaçlı, acımasız tanrıçalarından biri. Tesiphone ve Megaire gibi, onun da mekânı Ölüler diyarının karanlığı, Erebos idi.

Mephisto : Faust söylencesinde yer alan kişilerden biri. Mephisto veya Mephistopheles'e güçlü bir anlam kazandıran yapıt, Goethe'nin *Faust*'udur. Ona göre Mephistopheles, entellektüel Şeytan'ı simgeler.

Melmoth : İrlandalı yazar Charles Robert Maturin (1782-1824)'in *Serseri Melmoth* (Melmoth the Wanderer, 1820) adlı romanının kahramanı.

s. 241 LOLA DE VALENCE

Lola de Valence : Fransız ressamı ve gravürcüsü Manet (1832-1883)'nin İspanyol dansözü Lola de Valence için yaptığı tablonun adı.

s. 244 BEKLENMEDİK

Harpagon : Molière'in ünlü komedisi *Cimri*'nin (L'Avare) başkahramanı.

Kudas : İsa'nın havarileriyle yediği son yemeği anmak üzere Hıristiyanların kilisede bir kapta şarap ve ekmeği kutsadıkları tören.

s. 249 BAY EUGÈNE FROMENTIN'E...

Oppenord : Mansard'ın öğrencisi olan bir dekoratör.

Niboyet : Baudelaire'in çağdaşı bir romancı.

s. 258 UYARICI

Satyr : Satyr'ler veya satyros'lar, Dionysos alayında yer alan ve doğayı simgeleyen cinlerdir. Gövdelerinin üst kısmı insan, alt kısmı ise at veya teke biçimindedir. Kabarık kuyrukları vardır. Hayvanca duygularla kırlarda dolaşırlar.

Nyks : Gece anlamına gelen Nyks, yeryüzü karanlığının simgesidir. Yeraltı karanlığı Erobos ile sevişip birleşir ve bundan ışıksal varlıklar doğar.

s. 260 İKAROS'UN SİTEMLERİ

İkaros : Giritli mimar Daidalos'un oğlu. Dünyada uçmayı başaran ilk insan olarak bilinir. Kral Minos'un emriyle İkaros ve babası, Labyrinthos'a kapatılır. Daidalos, hem kendi ve hem de oğlu için bir çift kanat yapıp oradan kaçma çaresi arar. Kanatları, oğlu İkaros'un omuzlarına balmumu ile yapıştırır ve güneşin yakınından geçmemesini salık verir. Ne var ki, İkaros yükseldikçe yükselir ve güneş tanrısı Helios'u hor görme suçunu işler. Kanatlarını tutan balmumu eriyince Ege Denizi'nde Sisam Adası'nın yakınlarına düşer ve boğulur.

s. 261 BİR PUTPERESTİN YAKARIŞI

Diva! suplicem exaudî! : Bu Latince söz, "Tanrıçam! kulak ver yakarıma!" anlamına geliyor.

s. 263 HÜZÜNLÜ BİR MADRİGAL

Madrigal : İtalyanca bir sözcük olan madrigale, bir çeşit çobanıl (pastoral) şiir veya bu şiire bağlı müzikal türler için kullanılmaktadır.

s. 265 ONURU KIRILAN AY

Cyntia : Latin şairi Propertius'un (MÖ 47-16) yaşlı bir kadına duyduğu aşk, onun kısacık yaşam serüveninde önemli bir yer tuttu. Şair Hostius'un kızı olan Hostia adlı bu kadını, Cyntia takma adıyla şiirlerinde ölümsüzleştirdi.

Endymion : Söylenceye göre Endymion, son derece yakışıklı genç bir çobandır. Ay tanrıçası Selene ona âşık olur ve onunla birleşir. Endymion, sonsuz bir uykuya dalmayı arzu etmektedir. Selene'nin aracılığı ile Zeus, onun bu arzusunu yerine getirir ve böylece uyuyup sonsuza dek genç kalır.

İÇİNDEKİLER

Sunuş 7

KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ
(*LES FLEURS DU MAL*) 13

Okuyucuya (*Au Lecteur*) 15

İÇ SIKINTISI VE İDEAL
(*SPLEEN ET IDÉAL*)

I. Kutsama (*Bénédiction*) 19
II. Güneş (*Le Soleil*) 23
III. Yükseliş (*Élévation*) 24
IV. Uyuşumlar (*Correspondances*) 25
V. Hoşlanırım o çıplak çağların anısından (*J'aime le souvenir de ces époques nues*) 26
IV. Fenerler (*Les Phares*) 28
VII. Hasta İlham Perisi (*La Muse malade*) 30
VIII. Kahpe İlham Perisi (*La Muse vénale*) 31
IX. Kötü Keşiş (*Le Mauvais Moine*) 32
X. Düşman (*L'Ennemi*) 33
XI. Talihsizlik (*Le Guignon*) 34
XII. Önceki Hayat (*La Vie antérieure*) 35
XIII. Çingeneler Yolculukta (*Bohémiens en voyage*) 36
XIV. İnsan ve Deniz (*L'Homme et la Mer*) 37
XV. Don Juan Cehennem'de (*Don Juan aux Enfers*) 38
XVI. Gururun Cezası (*Châtiment de l'orgueil*) 39
XVII. Güzellik (*La Beauté*) 40
XVIII. İdeal (*L'Idéal*) 41
XIX. Dev Kadın (*La Géante*) 42
XX. Mücevherler (*Les Bijoux*) 43
XXI. Uzak İklimlerin Kokusu (*Parfum exotique*) 45
XXII. Gececil gök kubbeye sanki taparcasına (*Je t'adore à l'égal de la voûte nocturne*) 46
XXIII Nerdeyse tüm evreni alırsın yatağına (*Tu mettrais l'univers entier dans la ruelle*) 47
XXIV. Sed non satiata (*Sed non satiata*) 48

XXV.	Sedef renkli, dalgalı elbiseleri ile (*Avec ses vêtements ondoyants et nacrés*)	49
XXVI.	Danseden Yılan (*Le serpent qui danse*)	50
XXVII.	Leş (*Une Charogne*)	52
XXVIII.	De Profundis clamavi (*De Profundis clamavi*)	54
XXIX.	Vampir (*Le Vampire*)	55
XXX.	Lethe (*Le Léthé*)	56
XXXI.	Korkunç bir Yahudinin koynundayken bir gece (*Une nuit que j'étais près d'une affreuse Juive*)	57
XXXII.	Kabir Azabı (*Remords posthume*)	58
XXXIII.	Kedi (*Le Chat*)	59
XXXIV.	Balkon (*Le Balcon*)	60
XXXV.	Sana veriyorum ben bu dizeleri, tâ ki (*Je te donne ces vers afin que si mon nom*)	62
XXXVI.	Hepsi Birden (*Tout entière*)	63
XXXVII.	Ne dersin garip kişi, bu akşam saatinde (*Que diras-tu ce soir, pauvre âme solitaire*)	64
XXXVIII.	Canlı Meşale (*Le Flambeau vivant*)	65
XXXIX.	O Şuh Kadına (*À Celle qui est trop gaie*)	66
XL.	Reversibilite (*Réversibilité*)	68
XLI.	İtiraf (*Confession*)	69
XLII.	Tinsel Şafak (*L'Aube spirituelle*)	71
XLIII.	Akşamın Ahengi (*Harmonie du soir*)	72
XLIV.	Şişe (*Le Flacon*)	73
XLV.	Zehir (*Le Poison*)	74
XLVI.	Sisli Gök (*Ciel brouillé*)	75
XLVII.	Kedi (*Le Chat*)	76
XLVIII.	Güzel Gemi (*Le Beau Navire*)	78
XLIX.	Yolculuğa Çağrı (*L'Invitation au Voyage*)	80
L.	Onarılmaz (*L'Irréparable*)	82
LI.	Söyleşi (*Causerie*)	84
LII.	L'Héautontimorouménos/Kendine Gaddar (*L'Héautontimorouménos*)	85
LIII.	Franciscae meae laudes	86
LIV.	Sömürgede Doğmuş Avrupalı Bir Kadına (*À une Dame créole*)	88
LV.	Moesta et errabunda	89
LVI.	Kediler (*Les Chats*)	90
LVII.	Baykuşlar (*Les Hiboux*)	91

LVIII.	Çatlak Çan (*La Cloche félée*)	92
LIX.	İç Sıkıntısı (*Spleen*)	93
LX.	İç Sıkıntısı (*Spleen*)	94
LXI.	İç Sıkıntısı (*Spleen*)	95
LXII.	İç Sıkıntısı (Spleen)	96
LXIII.	Sisler ve Yağmurlar (*Brumes et pluies*)	97
LXIV.	Çaresiz (*L'Irremédiable*)	98
LXV.	Kızıl Saçlı Bir Dilenci Kıza (*À une Mendiante rousse*)	100
LXVI.	Oyun (*Le Jeu*)	102
LXVII.	Akşamın Alacakaranlığı (*Le Crépuscule du soir*)	103
LXVIII.	Sabahın Alacakaranlığı (*Le Crépuscule du matin*)	105
LXIX.	Masum bir hizmetçi kız, kıskanırdınız onu (*La servante au grand coeur dont vous étiez jalouse*)	106
LXX.	Hiç mi hiç unutmadım, kentin yakınındaki (*Je n'ai pas oublié, voisine de la ville*)	107
LXXI.	Kin Fıçısı (*Le Tonneau de la haine*)	108
LXXII.	Hortlak (*Le Revenant*)	109
LXXIII.	Şen Ölü (*Le Mort joyeux*)	110
LXXIV.	Kabristan (*Sépulture*)	111
LXXV.	Ayın Hüznü (*Tristesses de la lune*)	112
LXXVI.	Müzik (*Le Musique*)	113
LXXVII.	Pipo (*La Pipe*)	114

KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ
(*FLEURS DU MAL*)

LXXVIII.	Yıkım (*La Destruction*)	117
LXIX.	Kurban (*Une Martyre*)	118
LXXX.	Lesbos (*Lesbos*)	121
LXXXI.	Cehennemlik Kadınlar-Delphine ile Hippolyte (*Femmes damnées-Delphine et Hippolyte*)	124
LXXXII.	Cehennemlik Kadınlar (Dalgın bir sürü gibi...) (*Femmes damnées/Comme un bétail pensif...*)	128
LXXXIII.	İki Rahibe (*Les Deux Bonnes Soeurs*)	129
LXXXIV.	Kan Çeşmesi (*La Fontaine de sang*)	130
LXXXV.	Alegori (*Allégorie*)	131
LXXXVI.	Béatrice (*Béatrice*)	132

LXXXVII. Vampirin Değişimleri (*Les Métamorphoses du Vampire*) 133
LXXXVIII. Kythira'ya Yolculuk (*Un Voyage à Cythère*) 134
LXXXIX. Aşk ve Kafatası (*L'Amour et le crâne*) 137

İSYAN
(*RÉVOLTE*)

XC. Ermiş Pierre'in İnkârcılığı (*Le Reniement de Saint-Pierre*) 141
XCI. Habil ile Kabil (*Abel et Caïn*) 143
XCII. Şeytan Duaları (*Les Litanies de Satan*) 145

ŞARAP
(LE VIN)

XCIII. Şarabın ruhu (*L'Ame du Vin*) 151
XCIV. Pırtıcıların Şarabı (*Le Vin des chiffonniers*) 152
XCV. Katilin Şarabı (*Le Vin de l'assassin*) 154
XCVI. Yalnızın Şarabı (*Le Vin du solitaire*) 156
XCVII. Âşıkların Şarabı (*Le Vin des amants*) 157

ÖLÜM
(LA MORT)

XCVIII. Âşıkların Ölümü (*La Mort des amants*) 161
XCIX. Yoksuların Ölümü (*La Mort des pauvres*) 162
C. Sanatçıların Ölümü (*La Mort des artistes*) 163

ÖLÜM (sonu)
(*Fin de LA MORT*)

CI. Gün Sonu (*La Fin de la journée*) 167
CII. Bir Meraklının Düşü (Le Rêve d'un curieux) 168
CIII. Yolculuk (Le Voyage) 169

İÇ SIKINTISI VE İDEAL (devamı)
(*Suite à SPLEEN ET IDÉAL*)

CIV Albatros (*L'Albatros*) 179

CV. Maske (*Le Masque*) 180
CVI. Güzelliğe İlâhi (*Hymne à la beauté*) 182
CVII. Saçlar (*La Chevelure*) 183
CVIII. Düello (*Duellum*) 185
CIX. Ecinni (*Le Possédé*) 186
CX. HAYALET (*Un Fantôme*) 187
1. Karanlıklar(Les Ténèbres) 187
2. Koku (*Le Parfume*) 188
3. Çerçeve (*Le Cadre*) 189
4. Portre (*Le Portrait*) 190
CXI. Semper eadem (*Semper eadem*) 191
CXII. Sonbahar Şarkısı (*Chant d'automne*) 192
CXIII. Bir Madonna'ya (*A une Madone*) 194
CXIV. Öğle Sonu Şarkısı (*Chanson d'aspès-midi*) 196
CXV. Sisina (*Sisina*) 198
CXVI. Sonbahar Sonesi (*Sonnet d'automne*) 199
CXVII. Düşsel Bir Gravür (*Une Gravure fantastique*) 200
CXVIII. Saplantı (*Obsession*) 201
CXIX. Hiçliğin Zevki (*Le Goût du Néant*) 202
CXX. Acının Simyası (*Alchimie de la douleur*) 203
CXXI. Sevimli Dehşet (*Horreur sympathique*) 204
CXXII. Çalar Saat (*L'Horloge*) 205

PARİS TABLOLARI
(*TABLEAUX PARISIENS*)

CXXIII. Manzara (*Paysage*) 209
CXXIV. Kuğu (*Le Cygne*) 210
CXXV. Yedi İhtiyar (*Les sept vieillards*) 212
CXXVI. Küçük Kocakarılar (*Les Petites vieilles*) 214
CXXVII. Körler (*Les Aveugles*) 218
CXXVIII. Gelip Geçen Bir Kadına (*A une Passante*) 219
CXXIX. Çift Süren İskelet (*Le Squelette laboureur*) 220
CXXX. Ölüm Dansı (*Danse macabre*) 222
CXXXI. Yalan Sevgisi (*L'Amour du mensonge*) 225
CXXXII. Paris Düşü (*Rêve parisien*) 226

1866-KALINTILAR
(1866-LES ÉPAVES)

CXXXIII.	Romantik Günbatımı (*Le Coucher du soleil romantique*)	231
CXXXIV.	Fıskiye (*Le Jet d'eau*)	232
CXXXV.	Berthe'in Gözleri (*Les Yeux de Berthe*)	234
CXXXVI.	İlâhi (Hymne)	235
CXXXVII.	Bir Yüzün Verdiği Sözler (Les Promesses d'un Visage)	236
CXXXVIII.	Canavar (Le Monstre)	237
CXXXIX.	Bay Honoré Daumier'nin Çizdiği Portre İçin Dizeler (*Vers pour le Portrait de M. Honoré Daumier*)	240
CXL.	Lola de Valence (Lola de Valence)	241
CXLI.	Eugène Delacroix'nın "Tasso Hapiste"si Üzerine (*Sur "Le Tasse en prison" d'Eugène Delacroix*)	242
CXLII.	Ses (*La Voix*)	243
CXLIII.	Beklenmedik (*L'Imprévu*)	244
CXLIV.	Bedel (*La Rançon*)	246
CXLV.	Malabar'lı Bir Kadına (*A une Malabaraise*)	247
CXLVI.	Brüksel'deki Monnaie Tiyatrosu'nda Amina Boschetti'nin İlk Deneyimi Üzerine (Sur les débuts d'Amina Boschetti)	248
CXLVII.	Bay Eugene Fromentin'e Dostluktan Söz Eden Bir Yılışık Üzerine (*À propos d'un importun*)	249
CXLVIII.	Keyifli Bir Meyhane (*Un Cabaret folâtre*)	251

1868

CXLIX.	Boşluk (*Le Gouffre*)	255
CL.	Kapak (*Le Couvercle*)	256
CLI.	Geceyarısını Sınamak (*L'Examen de minuit*)	257
CLII.	Uyarıcı (*L'Avertisseur*)	258
CLIII.	İsyancı (*Le Rebelle*)	259
CLIV.	İkaros'un Sitemleri (*Les Plaintes d'Icare*)	260
CLV.	Bir Putperestin Yakarışı (*La Priere d'un Païen*)	261
CLVI.	Buradan Çok Uzakta (*Bien loin d'ici*)	262
CLVII.	Hüzünlü Bir Madrigal (Madrigal triste)	268

CLVIII. Onuru Kırılan Ay (La Lune offensée) 265
CLIX. İçe Kapanış (*Recueillement*) 266
CLX. Hüküm Giymiş Bir Kitap İçin Yazıt (*Epigraphe Pour un livre condamné*) 267

KRONOLOJİ, AÇIKLAMALAR ve NOTLAR

Kronoloji 271
Açıklamalar ve Notlar 280